

Frank Foyn og Guro Lien

**Administrativ gjennomføring
og brukervurdering av
SkatteFUNN**

Delrapport i evalueringen av
SkatteFUNN-ordningen

Rapporter

I denne serien publiseres statistiske analyser, metode- og modellbeskrivelser fra de enkelte forsknings- og statistikkområder. Også resultater av ulike enkeltundersøkelser publiseres her, oftest med utfyllende kommentarer og analyser.

Reports

This series contains statistical analyses and method and model descriptions from the various research and statistics areas. Results of various single surveys are also published here, usually with supplementary comments and analyses.

© Statistisk sentralbyrå, desember 2007
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen,
skal Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.

ISBN 978-82-537-7291-2 Trykt versjon
ISBN 978-82-537-7292-9 Elektronisk versjon
ISSN 0806-2056

Emnegruppe
10.03

Design: Enzo Finger Design
Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbols in tables	Symbol
Tall kan ikke forekomme	Category not applicable	.
Oppgave mangler	Data not available	..
Oppgave mangler foreløpig	Data not yet available	...
Tall kan ikke offentliggjøres	Not for publication	:
Null	Nil	-
Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	Less than 0.5 of unit employed	0
Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	Less than 0.05 of unit employed	0,0
Foreløpig tall	Provisional or preliminary figure	*
Brudd i den loddrette serien	Break in the homogeneity of a vertical series	—
Brudd i den vannrette serien	Break in the homogeneity of a horizontal series	
Desimalskilletegn	Decimal punctuation mark	,(,)

Sammendrag

Frank Foyn og Guro Lien

Administrativ gjennomføring og brukervurdering av SkatteFUNN

Delrapport i evalueringen av SkatteFUNN-ordningen

Rapporter 2007/49 • Statistisk sentralbyrå 2007

SkatteFUNN-ordningen ble opprettet i 2002 som et tiltak for å stimulere næringslivets forskning og utviklingsvirksomhet (FoU). Statistisk sentralbyrå har siden 2004 evaluert ordningen og samlet sluttrapport skal foreligge innen utgangen av 2007.

I denne rapporten presenteres evaluering av de administrative rutineene. Dette omfatter kvaliteten og effektiviteten i de administrative rutineene, samspillet mellom de ulike aktørene og de administrative kostnadene.

I tillegg presenteres evaluering av tilgjengelighet og brukervennlighet ved ordningen. Det er gjennomført to undersøkelser for å kartlegge foretakenes erfaringer med og vurdering av SkatteFUNN-ordningen. I denne rapporten presenteres resultater fra brukerundersøkelsen om SkatteFUNN-ordningen gjennomført i 2007. Den tilsvarende undersøkelsen gjennomført i 2005 er publisert i Rapporter 2006/7.

De viktigste konklusjonene kan oppsummeres på følgende måte:

- SkatteFUNN-ordningen er godt kjent blant FoU-foretak, selv om det kan være noe uklarhet om en del av regelverket. Dette gjelder bl.a. utbetaling av skattefradrag for foretak som ikke er i skatteposisjon.
- Foretakene er stort sett fornøyd med SkatteFUNN-ordningen og er gjennomgående mer fornøyd idag enn for to år tilbake. Det er likevel klare forskjeller i vurderingen mellom foretak som har fått godkjent prosjekter og de som har fått avslag.
- Foretakene er misfornøyd med at de må forholde seg til tre offentlige etater. Revisorene er gjennomgående kritiske til at ordningen er en del av skattesystemet og finner det ofte vanskelig å attestere ligningskjema for SkatteFUNN. Ligningsetaten selv er kritiske til SkatteFUNN som en del av skattesystemet. Det er derfor argumenter for å fjerne SkatteFUNN som en skatteordning og i stedet erstatte den som en tilskuddsordning. Argument for å beholde ordningen som den er at ordningen tross alt fungerer rimelig bra i dag. Foretakene vet de kan utsatt bli for stikkprøvekontroll av ligningskontorene og vil være forsiktige med bevisst å føre for høye kostnader.
- Samlede kostnader for foretakene og de offentlige etater ved bruk og administrasjon av ordningen er beregnet til omlag 75 mill. kr. Dette utgjør omlag 6 prosent av samlet skattefradrag. Administrasjonskostnadsandelen er 2 prosent.
- En administrativ forenkling ved at ansvar for kontroll reduseres med en etat (skatteetaten) vil neppe redusere de administrative kostnadene. Kostnadene i skatteetaten vil bli veid opp ved at SkatteFUNN-sekretariatet må styrkes for kontroll og godkjenning av støttebeløp.
- Det er behov for en oppdatering av ordvalget i FoU-definisjonen i SkatteFUNN og at en bruker den offisielle definisjonen fra Frascati-manualen.
- Søknadsskjemaet og års- og sluttrapportene inneholder detaljert og omfattende informasjon om foretaket og prosjektet. Dette bør forenkles.

Prosjektstøtte: Norges forskningsråd.

Abstract

Frank Foyn og Guro Lien

Assessment of administrative procedures and user-friendliness of the Norwegian tax reduction system for R&D (SkatteFUNN)

Subreport in the evaluation of the SkatteFUNN system

Reports 2007/49 • Statistics Norway 2007

The Norwegian tax deduction scheme for R&D SkatteFUNN was initiated in 2002, as a way of stimulating R&D activity in Norwegian industry. Statistics Norway has since 2004 been evaluating the scheme, and a final report will be published by the end of 2007.

This subreport presents an assessment of the administrative procedures of SkatteFUNN. The quality and efficiency of the administrative routines, the interaction between the parties and the administrative costs will be assessed and discussed.

In addition, an evaluation of the availability and user-friendliness of the scheme is presented. Two surveys have been conducted to map out businesses' experiences with the scheme and their assessments of the system. In this subreport, the results from the survey conducted in 2007 are presented. The corresponding survey from 2005 is published in Reports 2006/7.

The most important conclusions can be thus summarized:

- The SkatteFUNN scheme is well known among R&D enterprises, although there is some confusion about parts of the regulations. Among other things, some enterprises are unaware that also those that are not currently liable for taxation are eligible under the scheme, and will be paid an amount corresponding to the tax deduction directly from the tax authorities.
- The enterprises are more or less satisfied with the tax deduction scheme, and they are on the whole more satisfied today than two years ago. Nevertheless, there are marked differences between enterprises with approved projects and those with refusals, regarding their assessments of the SkatteFUNN scheme.
- The enterprises are dissatisfied with having to deal with three government departments. The accountants are generally critical about the scheme being a part of the taxation system, and find it difficult to authorise the tax deduction forms. Also the tax authorities themselves are critical about the SkatteFUNN scheme being a part of the taxation system. Because of this, there have been discussions about making SkatteFUNN a grant scheme. The main reason against changing the system, is that the scheme serves its purpose well as it is today. The enterprises know that they can be subject to spot checks by the tax authorities, and are careful not to deliberately charge costs that are too high.
- Total costs for the enterprises and government departments for using and administering the scheme are estimated to be about NOK 75 million. This amounts to about 6 per cent of the total tax deductions. The administrative costs are estimated to be 2 per cent.
- An administrative simplification, in that the task of controlling the applications are reduced by one (the tax authorities), is unlikely to reduce the administrative costs. The costs saved by the tax authorities will be weighed up by added costs in the SkatteFUNN secretariat.
- There is a need for an updated definition of R&D in SkatteFUNN, and the use of the official definition from the Frascati manual is recommended.
- The application form and the annual- and final reports of the projects include detailed and comprehensive information about the enterprise and the project. This should be simplified.

Acknowledgement: The Reserach Council of Norway.

Innhold

1. Innledning	8
2. Om SkatteFUNN.....	10
2.1. Litt om regelverket for SkatteFUNN.....	10
2.2. Kort gjennomgang av de administrative prosessene i SkatteFUNN	11
3. Tjenesteleveransen – brukernes vurdering av ordningen.....	13
4. Vurdering av de administrative rutiner.....	16
4.1. SkatteFUNN-sekretariatet og Innovasjon Norge.....	16
4.2. Skatteetaten	20
4.3. Revisors arbeid	22
5. Kostnader ved SkatteFUNN-ordningen	24
6. FoU-begrepet i SkatteFUNN	25
7. Oppsummering	27
8. Detaljerte resultater fra Brukerundersøkelsen 2007	29
8.1. Innledning	29
8.2. Om undersøkelsen.....	29
8.3. Resultater	29
Vedlegg	
A. Analyse av SkatteFUNN-data.....	37
B. Tabeller	41
C. Skjema for Vurdering av SkatteFUNN-ordningen.....	64
D. Skjema for Likningskontorenes erfaringer med SkatteFUNN-ordningen.....	71
E. Skjema for Revisors erfaringer med SkatteFUNN-ordningen	73

Figurregister

8. Detaljerte resultater fra Brukerundersøkelsen 2007

8.1. Foretakenes FoU-erfaring	30
8.2. Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadsskjemaet kunne fylles ut?	30
8.3. Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadsskjemaet? Foretak med godkjente søknader	31
8.4. Spredning i antall timeverk brukt på utfylling av søknadsskjema	31
8.5. Har foretaket brukt ekstern hjelp i prosessen med å fylle ut søknadsskjemaet?	31
8.6. Hva slags hjelp eller råd hadde foretaket behov for fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge?	32
8.7. Andel foretak som har oppgitt godkjent FoU-institusjon og andre foretak som viktigste samarbeidspartner. Kun foretak som har samarbeidet	33
8.8. Ville prosjektet ha blitt gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN-ordningen?	33
8.9. Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning	35

Vedlegg

A.1. Antall søknader etter status og innsendingsår	37
A.2. Antall innsendte prosjekter etter næringsområde. 2002-2006	38
A.3. Antall innsendte prosjekter etter sysselsettingsgruppe. 2002-2006	38
A.4. Antall innsendte prosjekter etter innsendingsmåned. 2006-2005	38
A.5. Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter	39
A.6. Budsjetterte FoU-utgifter fordelt på nye og tidligere godkjente prosjekter	39
A.7. Skattefradrag	40

Tabellregister

8. Detaljerte resultater fra Brukerundersøkelsen 2007

8.1. Populasjon og utvalg for brukerundersøkelsen 2007	29
8.2. Svarprosent brukerundersøkelsen 2007	29
8.3. Andel foretak i ulike intervaller av FoU-utgifter. Prosent	35

Vedlegg

A.1. Antall søknader etter status og innsendingsår	37
A.2. Antall innsendte prosjekter etter næringsområde. 2005-2006	37
A.3. Antall innsendte prosjekter etter sysselsettingsgruppe. 2005-2006	38
A.4. Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter for 2005 etter gyldighetsår. Mill NOK	39
A.5. Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter for 2006 etter sysselsettingsgruppe. Mill NOK	40
A.6. Andel foretak og kostnader til egenutført FoU. Prosent. 2003-2006	40
A.7. FoU-utgifter i SSBs FoU-statistikk. 2005. Mill NOK	40
B.1. Sammendrag av svar på brukerundersøkelsen. Prosent av antall svar fordelt på godkjente og avslåtte prosjekter. 2005 og 2007	41
B.2a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata	45
B.2b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata	50
B.3a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata	55
B.3b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata	60

1. Innledning

SkatteFUNN-ordningen skal bidra til å stimulere næringslivets forskning og utviklingsvirksomhet (FoU). Ordningen er en del av skattesystemet og ble gjort gjeldende fra og med skatteåret 2002. I 2003 ble ordningen utvidet til å gjelde alle bedrifter. Statistisk sentralbyrå har siden 2004 evaluert ordningen og samlet sluttrapport skal foreligge innen utgangen av 2007.

I denne rapporten gis en evaluering av de administrative rutinene. Dette omfatter kvaliteten og effektiviteten i de administrative rutinene, samspillet mellom de ulike aktørene, de administrative kostnadene og en samlet vurdering av dagens organisering og forslag til forbedringer. Evaluering av de administrative rutinene er basert på møter og intervjuer med de berørte etater og med spesialundersøkelser.

I tillegg gis en evaluering av tilgjengelighet og brukervennlighet ved ordningen. Dette er i hovedsak basert på egne undersøkelser blant brukerne av ordningen, men også materiale om søknadsbehandlingen er brukt. Det er gjennomført to undersøkelser for å kartlegge foretakenes erfaringer med og vurdering av SkatteFUNN-ordningen, en i 2005 og en i 2007. I denne rapporten presenteres resultater fra brukerundersøkelsen om SkatteFUNN-ordningen gjennomført i 2007. Formålet med undersøkelsen var primært å kartlegge næringslivets erfaringer med SkatteFUNN, spesielt de administrative rutinene i ordningen. Men i tillegg ble det spurt om effekter av ordningen for foretakene mht. omfanget av egen FoU-aktivitet, samarbeid med andre og lønnsomhet. Vurdering og synspunkter på ordningen ble også tatt opp. Den tilsvarende undersøkelsen gjennomført i 2005 er publisert i Rapporter 2006/7.

Evalueringsoppdraget

Konkurranses grunnlaget for SkatteFUNN-evalueringen spesifiserer de problemstillingene evalueringen skal belyse. Blant disse er:

- *Tjenesteleveransen:* SkatteFUNNs tilgjengelighet og brukervennlighet slik ordningen er utformet og driftes.

- *Administrative kostnader* for brukere, likningsmyndigheter, Forskningsrådet og SND.

I kontrakten med Forskningsrådet er redegjort for hvordan SSB vil belyse disse problemstillingene:

Bruken av SkatteFUNN-ordningen, målt ved antall foretak som får skattefradrag, er i seg selv en indikator på tilgjengeligheten og brukervennligheten av ordningen. SkatteFUNN-basen gir også grunnlag for å analysere en del andre forhold. Vi vil bl.a. se på forholdet mellom foretak som søker om skattefradrag og foretak som får innvilget sin søknad. Forholdsvis lav innvilgingsprosent kan tyde på at foretakene har urealistiske forestillinger om ordningen. Dette kan skyldes mangler ved den informasjonen som er tilgjengelig. Høy innvilgingsprosent kan tyde på at ordningen fungerer etter hensikten, men kan også indikere en sjablongmessig behandling av søknadene, spesielt hvis høy innvilgingsprosent også er kombinert med et stort antall søknader. Det vil også være nødvendig å se på om det er spesielle skjevheter i godkjenningssprosessen. Varierer innvilgingsprosenten med prosjekttype, samarbeid med andre, foretakenes FoU-erfaring, foretakets omsetning av nye produkter, region og ev. saksbehandlere? Variasjoner etter foretakenes størrelse er også interessant, spesielt etter at ordningen ble utvidet for 2003 til å gjelde alle foretak uansett størrelse. Det stilles sterkere krav for større foretak; prosjektene skal ha en insentiv-effekt. Et stort antall medarbeidere er involvert i godkjenningssprosessen både i Innovasjon Norge og i Forskningsrådet og det kan derfor også være variasjoner mellom saksbehandlere og regioner.

Vi vil også studere forholdet mellom innvilgede søknader og foretak som gjennomfører prosjektene etter planen og som faktisk får godkjent skattefradrag av skattemyndighetene. Et betydelig avvik mellom søknad og rapporter/vedlegg til selvangivelsen kan tyde på at foretakene har vært urealistiske med hensyn til egen kompetanse og ressurser som er nødvendig for gjennomføring. Dette kan også være en indikasjon på at godkjenningssrutinene av prosjektene i SkatteFUNN-sekretariatet ikke er tilfredsstillende.

Det er nødvendig å kartlegge de administrative rutinene også på annen måte og det vil bli foretatt separate undersøkelser blant foretak i 2005 og gjentatt i 2006.

Næringslivets organisasjoner har god kontakt med sine medlemsbedrifter, og det vil være naturlig å kontakte noen av disse om deres vurderinger av ordningen.

I tillegg til kvaliteten i de administrative rutinene er det viktig å få kartlagt de samlede direkte kostnadene ved ordningen. Dette gjelder kostnader for foretakene ved utforming av søknad, spesielt krav til dokumentasjon, og ved utarbeiding av interim og sluttrapport om prosjektet. Revisors arbeid med kontroll og godkjenning av skattefradraget må inkluderes.

Tilsvarende må kostnadene i Forskningsrådet og SND/Innovasjon Norge ved behandling og etterprøving av prosjekter og likningsmyndighetenes kostnader til kontroll kartlegges. Personer i de aktuelle etatene vil bli intervjuet. Det må gjøres en vurdering om de beregnede kostnader er høye eller lave i forhold til formålet med ordningen.

2. Om SkatteFUNN

2.1. Litt om regelverket for SkatteFUNN

SkatteFUNN-ordningen er en skattefradragmodell hvor FoU-støtten gis som fradrag i utlignet skatt. Dermed kreves det ingen bevilgning fra Stortingets side, men utgiftene til ordningen innebærer reduserte skatteinntekter for staten. Fradraget er rettighetsbasert dvs. foretaket har krav på fradraget gitt at vilkårene er oppfylt. Hvis skattebeløpet foretaket i utgangspunktet skal betale, er mindre enn FoU-fradraget, får foretaket et kontant tilskudd slik at samlet fradrag og tilskudd ev. når det beløpet som er beregnet ut fra grunnlaget (samlede kostnader i godkjente prosjekter).

Det er etablert en egen godkjenningssystem for fradraget basert på søknad fra foretaket til NFR. For å få fradrag må dermed selve FoU-aktiviteten være av en slik art at den faller inn under den definisjonen av FoU som er fastsatt for ordningen. Det innebærer at fradraget må begrunnes med et avgrenset og målrettet prosjekt for å framskaffe ny kunnskap, informasjon eller erfaring som antas å være til nytte for foretaket i forbindelse med utvikling av nye eller bedre produkter eller prosesser. Vanlig produktutvikling uten forskningspreg, faller utenfor skattefradragssystemet.

Betingelsene for å få fradrag for kostnader til FoU er beskrevet i forskriftene til §16-40 i Skatteloven (av 26. mars 1999). Reglene er slik at dersom NFR godkjenner kostnadene til egenutført FoU, kan en få fradrag for kostnader oppad begrenset til 4 mill. kr. Dersom prosjektarbeidet er utført av en forskningsinstitusjon godkjent av NFR, er fradraget begrenset til 8 mill. kr. Samlet fradragssystem skal ikke overstige 8 mill. kr. Et foretak kan altså velge å bruke 4 mill.kr. selv og kjøpe FoU-tjenester for de resterende 4 mill. kr., eller det kan kjøpe alt.

I 2002 var ordningen begrenset til å omfatte små og mellomstore foretak. Et foretak som oppfylte to av de tre følgende vilkår ble gitt rett til skattefradrag: virksomheten har mindre enn 80 millioner i salgsinntekt, har mindre enn 40 millioner i balansesum og færre enn 100 ansatte, se Ot.prp. nr. 21 (2001-2002).

For 2003 ble disse størrelsesgrensene fjernet. Ordningen har siden 2003 ikke vært begrenset til små og mellomstore foretak. Det er altså verd å merke seg at regelverket ble endret fra 2002 til 2003 slik at ordningen dermed ble mer omfattende. Fra og med 2003 gjelder det at for foretak med færre enn 250 årsverk, mindre enn 40 mill. euro i omsetning, eller balansesum på mindre enn 27 mill. euro og eies med mindre en 25 prosent av et stort foretak, gis det et fradrag på 20 prosent av prosjektkostnaden innenfor beløpsgrensene. For større foretak er fradragprosenten bare 18, noe som tilsvarer den maksimalt tillatte støtteintensiteten for utviklingsarbeid etter retningslinjene for støtte til forskning og utvikling og innovasjon (fastsatt av EFTAs overvåkningsorgan, ESA). Det maksimale skattefradraget blir følgelig 0,8 mill. kr. for et prosjekt som utføres i et foretak (uten samarbeid) og som nyter godt av 20 prosent - regelen. Dette beløpet kan utbetales som støttebeløp hvis foretaket ikke var i skatteposisjon. En bedrift som har et godkjent FoU-prosjekt med 4 millioner kroner i egenutført FoU og 4 millioner kroner i innkjøpt FoU fra en godkjent FoU-institusjon, vil med 20 prosent (18 prosent) i skattefradrag få 800 000 (720 000) kroner i skattefradrag for egenutført FoU og 800 000 (720 000) kroner i fradrag for innkjøpt FoU. Dette utgjør et samlet skattefradrag for bedriften på 1,6 (1,44) millioner kroner pr. år. Det gjennomsnittlige provenytapet/utbetaling fra staten per foretak har imidlertid vært klart lavere enn dette. Taket på 4 (8) mill. kr. har stått uendret siden 2002.

Foretakene har anledning til å søke fram til 31. desember med virkning for inneværende år, men fra 2006 gis det ingen garanti for at søknader etter 1. september vil bli behandlet. Søknader som kommer inn etter 1. september er ikke sikret en ferdig saksbehandling innenfor søknadsåret og kan eventuelt bli saksbehandlet året etter. Ved godkjenning av søknaden i året etter innsendt søknad, vil ikke kostnader som påløp i søknadsåret kunne legges inn i fradragssystemet.

Fra og med inntektsåret 2007 er det gjort visse endringer i regelverket. Det innføres en øvre timesats og maksimalt antall timer pr. år for eget FoU-personell

som kan føres i fradragsgrunnlaget. Taket for personal- og indirekte kostnader settes til kr 500,-/time. Inntil 1 850 timer årlig kan godkjennes per person som er knyttet til prosjektet. Dette gir et maksimalt fradragsgrunnlag pr. FoU-årsverk på 925 000 kr. Regelverket har til nå fulgt Forskningsrådets regler for brukerstyrte programmer der timesats for personalkostnader, inkl. indirekte kostnader, blir beregnet som 1,6 promille av avtalt årslønn. Med en årslønn på 450 000 kr blir fradragsgrunnlaget da vel 1,3 millioner kr pr. FoU-årsverk.

2.2. Kort gjennomgang av de administrative prosessene i SkatteFUNN

Ansvar for administrasjon og kontroll av SkatteFUNN-ordningen ligger hos Norges forskningsråd (SkatteFUNN-sekretariatet), Innovasjon Norge (IN), revisorene og Skatteetaten.

Om SkatteFUNN-sekretariatets rolle.

SkatteFUNN-sekretariatet ble opprettet ved begynnelsen av 2002 og er en del av Forskningsrådet. Det ledes av en avdelingsdirektør, og hadde i 2006 12 ansatte. Av disse er 10 saksbehandlere/rådgivere. Det er skjedd en viss økning i staben siden 2002. Sekretariatet bruker også rådgivere fra andre deler av Forskningsrådet. I tillegg brukes det noe ressurser på kjøp av tjenester (administrative oppgaver, IT-arbeid mv). Samlet budsjett for avdelingen var 15 mill. kr. i 2006.

Behandlingsrutinene for prosjektsøknadene fra foretakene er basert på en første vurdering og anbefaling om godkjenning fra de lokale avdelingskontorene til Innovasjon Norge. Vurderingene bygger på den informasjon som er gitt i det elektroniske søknadsskjema. Søknadsskjema er forholdsvis omfattende og innhenter informasjon både om FoU-prosjektet og om foretaket. Innovasjon Norge vurderer prosjektene, i hovedsak etter gitte kriterier, samt bedriftenes FoU-erfaring og gir en anbefaling om godkjenning eller ikke til SkatteFUNN-sekretariatet. Sekretariatets videre vurdering er primært rettet inn mot det FoU-faglige i prosjektet, dvs om det oppfyller krav til å være forsknings- og utviklingsarbeid. Innovasjon Norges vurderinger er mer knyttet til den formelle spesifisering av prosjektet og av kostnadene. Den endelige godkjenningen av SkatteFUNN-sekretariatet gjelder prosjektets FoU-innhold, men ikke kostnadene. Det blir likevel gjort en vurdering av om kostnadene ser rimelige ut i forholdet til prosjektbeskrivelsen.

Brev om godkjenning eller avslag blir sendt foretakene. For avslag blir det i brevet bare gitt en knapp begrunnelse for dette. Foretak som tar direkte kontakt over telefon får vanligvis en fylligere begrunnelse for avslaget. I tilfelle avslag skal det som en regel være to saksbehandlere som har vurdert søknaden.

For prosjekter som blir avslått, har foretakene muligheter for å anke til en egen klagenemnd. Nemnda består av 3 uavhengige medlemmer med 1 representant fra SkatteFUNN-sekretariatet som sekretær.

Skattedirektoratet får kopi av alle godkjenningsbrev.

Målet er at behandlingen av søknaden skal skje i løpet av 2 uker. I gjennomsnitt er det en behandlingstid høyere, 3-4 uker. Tidligere var det tilstrekkelig at foretakene sendte inn søknad innen utgangen av desember, men dette ble i 2006 endret til 1. september for garantert behandling av søknaden innen årets utgang.

Etter at prosjektet er avsluttet skal foretaket sende inn en sluttrapport om gjennomføringen av prosjektet. For flerårige prosjekter skal det også sendes inn en årsrapport.

Om Innovasjon Norges rolle.

Innovasjon Norge har ansvar for førstebehandling av de innkomne søknadene til SkatteFUNN. Arbeidet er delegert de fylkesvise distriktskontorene (DK) som behandler søknadene fra foretak innen sitt fylke (par av fylker). På hvert DK er det en "superbruker". Denne personen har en viktig funksjon; behandler søknadene og fordeler øvrige søknader på andre saksbehandlere. Superbrukeren er også kontaktleddet til SkatteFUNN-sekretariatet (SF) i Forskningsrådet. Det er lederen på hvert DK som bestemmer hvor mye ressurser som skal settes inn i saksbehandlingen.

Det er inngått en samarbeidsavtale mellom IN og SF om fordeling av ansvarsoppgaver.

Ved oppstart av ordningen fikk IN en fast stykkpris for behandling av søknadene. Pga. det høye antall søknader er dette f.o.m. 2004 endret til en fast godtgjørelse pr. år som IN mottar fra Nærings- og handelsdepartementet. Beløpet utgjør 8 mill. kr. (2007).

Om Skattedirektoratets rolle

Skatteetaten har ansvar for å kontrollere de endelige beløpene som foretakene har ført som fradrag i skatt for kostnader til forsknings- og utviklingsarbeid i prosjekter godkjent av SkatteFUNN-sekretariatet. Som grunnlag for dette skal foretakene føre opp påløpte FoU-kostnader fordelt på prosjekt i eget vedleggskjema til selvangivelsen. Det skal også oppgis om ev. andre offentlige støttebidrag er brukt i prosjektet. Skjema skal også attesteres av foretakets revisor for å bekrefte at opplysningene er riktige. I tillegg står det i rettleidingen til dette skjemaet at kostnadene må kunne dokumenteres i et prosjektrekneskap som skal vise medgåtte timer for eget FoU-personale pr. person og andre prosjektrelaterte kostnader. Prosjektrekneskapet skal ikke leveres inn sammen med selvangivelsen, men

skal på oppfordring, dvs. ved kontroll, framlegges for likningsmyndighetene.

SkatteFUNN-ordningen er et eget emne i Lignings-ABC som revideres årlig. Fastsettelsen av skattefradraget skjer som en del av foretakets likning og skjer ved det lokale likningskontor. Kontroll av foretak med SkatteFUNN-prosjekter foretas enten av det lokale likningskontor eller fylkesskattekontoret. Skattedirektoratet har kontakt med ytre etat, først og fremst med fylkesskattekontorene. Det er årlige møter mellom Skattedirektoratet og fylkesskattekontorene. SkatteFUNN-ordningen har bare vært tema på disse årlige møtene en gang. Skattedirektoratet blir kontaktet av fylkesskattekontorer eller lokale likningskontorer i en del konkrete SkatteFUNN-saker. Skd har utarbeidet et eget kompendium over regelverket i SkatteFUNN. Ny informasjon om SkatteFUNN er ellers lagt ut på skatteetatens intranett.

Utbetaling av eventuelt fradrag utover utliknet skatt skjer fra Skattedirektoratet.

3. Tjenesteleveransen – brukernes vurdering av ordningen

Evaluerings av tilgjengelighet og brukervennlighet ved ordningen er i hovedsak basert på egne undersøkelser blant brukerne av ordningen, men også materiale om søknadsbehandlingen er brukt.

Det er gjennomført to undersøkelser for å kartlegge foretakenes erfaringer med og vurdering av SkatteFUNN-ordningen, en i 2005 og en i 2007. Undersøkelsene inneholdt mange av de samme spørsmålene for å måle endringer i foretakenes vurderinger over 2-årsperioden. Dette gjaldt bl.a. vurderingen av hjemmesiden www.skattefunn.no, om det var krevende eller ikke å innhente nødvendig informasjon til søknaden og om utfylling var enkelt eller vanskelig og om behandlingen av søknaden. En del spørsmål var bare med i den første undersøkelsen, mens noen nye var tatt inn i den siste undersøkelsen. Dette gjaldt bl.a. bruken av konsulenter i utformingen av søknaden og behandlingen av skattefradraget hos revisor og likningsmyndigheter.

I dette kapitlet gis et sammendrag av de to brukerundersøkelsene. I kap. 8 presenteres mer detaljerte resultater fra brukerundersøkelsen gjennomført i 2007 samt metode og opplegg for undersøkelsen. Detaljerte resultater fra den første brukerundersøkelsen er tidligere publisert i Rapporter 2006/7.

Et generelt hovedtrekk ved undersøkelsene er at foretak med godkjente prosjekter er langt mer positive til ordningen enn foretak med avslåtte prosjekter. Et annet hovedtrekk er at foretakene er gjennomgående mer positive til SkatteFUNN-ordningen i undersøkelsen for 2007 enn for to år tilbake. Dette gjenspeiles i svarene på de konkrete spørsmålene, men også i at det var langt færre kritiske åpne kommentarer i den siste undersøkelsen.

En annen interessant observasjon er at foretakene i siste undersøkelse (søkte SkatteFUNN i 2005/2006) har klart mer FoU-erfaring enn foretakene i den første undersøkelsen (søkte i 2002/2003/2004). En klart høyere andel av foretakene, både de med godkjente og de med avslåtte prosjekter, driver regelmessig FoU-virksomhet. Tidligere var det en langt større andel som

rapporterte at de sjelden drev med FoU. Dette kan ha to forklaringer. Dette kan tolkes som om SkatteFUNN har hatt en positiv effekt ved at flere driver regelmessig FoU som følge av det økonomiske incentivet som ligger i SkatteFUNN. En annen forklaring på at foretak som sjelden driver FoU ikke søker, kan være andres erfaringer med at det kan være vanskelig å komme gjennom nåløyet for foretak med lite FoU-erfaring. Avslagsprosenten har tross alt økt siden ordningen trådte i kraft. Det har også vært en nedgang i antall søknader. Det burde i hvert fall ikke skyldes manglende kjennskap til ordningen. Den første undersøkelsen viste nemlig at SkatteFUNN-ordningen er godt kjent. Er potensialet for nye FoU-foretak allerede utnyttet?

Foretakene er i stor grad fornøyd med den informasjon om ordningen som ligger tilgjengelig på nettsiden skattefunn.no. Svarene har endret seg lite fra den første undersøkelsen. Likevel viser kommentarer fra foretakene at forholdsvis mange ikke kjenner godt nok til regelverket. Spesielt gjelder dette at beregnet skattefradrag blir utbetalt i de tilfeller foretak ikke betaler skatt eller utliknet skatt er mindre enn fradragsbeløpet.

Selv om mange svarer at informasjonen på skattefunn.no er bra, er det likevel mange foretak som kontakter SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge i søknadsprosessen, *omlag 40 prosent*; faktisk en høyere andel i siste enn i første undersøkelse. De fleste forespørlene dreier seg om prosjektet faller inn under kriteriene i ordningen eller ikke. Foretakene ønsker derfor at det må komme klarere fram hva som kreves i prosjektet for at det skal godkjennes, dvs. mer forutsigbarhet. Spesielt foretak med avslag etterlyser bedre bransjekunnskap i virkemiddelapparatet. Det klages på manglende kjennskap til FoU i diverse tjenesteytende virksomhet. Dette underbygges av SkatteFUNN's egen statistikk som viser høyere avslagsprosent i tjenesteytende virksomhet. Dette har nok likevel endres seg noe siden SkatteFUNN ble introdusert ved at Innovasjon Norge og sekretariatet har fått mer erfaring med tjenesteprosjekter.

Foretak med godkjente prosjekter synes det er forholdsvist enkelt å fylle ut søknadsskjema, mens foretak med avslag synes det er vanskeligere. I gjennomsnitt brukes det 30 timer på søknaden, men det er store forskjeller mellom foretakene. Modus ligger imidlertid også på 30 timer. Det er en liten tendens til at foretak som regelmessig driver med FoU legger noe mer tid i søknaden enn foretak som sjelden driver med FoU. Det er også en tendens til at foretak som får avslag, bruker noe mindre tid på søknaden.

Grunnene til at det er vanskelig å fylle ut oppgis å være uklare spørsmål med manglende veiledning eller at spørsmålene ikke er tilpasset den informasjon foretaket har. Foretak med godkjente prosjekt er stort sett fornøyd med hjelpen fra Forskningsrådet/Innovasjon Norge. Foretak med avslåtte prosjekter som gruppe er mindre fornøyd, men likevel med betydelige ulik oppfatning mellom de enkelte foretakene.

En god del foretak mener det også må komme klarere fram hva som skal vektlegges i søknaden og klager over at det er viktig med de riktige formuleringene for å få søknaden godkjent. Mange foretak har derfor tatt i bruk konsulenter med god kunnskap om SkatteFUNN til å utforme søknader for dermed lettere å få de godkjent. Andelen er likevel lavere i 2007-undersøkelsen enn i den forrige undersøkelsen (35 prosent mot 47-48 prosent). De fleste foretakene syntes denne eksterne hjelpen var svært eller ganske nyttig. Det er likevel interessant å merke seg verken Innovasjon Norge eller SkatteFUNN-sekretariatet synes søknader utformet av konsulenter gjennomgående er bedre. Betalingen for den eksterne hjelpen var ofte avhengig av utfallet av søknaden (enten lavere eller ingen betaling ved avslag) for foretak med godkjente prosjekter (vel 40prosent). Denne andelen var klart lavere for foretak med avslåtte prosjekter. Det betyr at det var få tilfelle der den eksterne konsulenten ikke fikk betalt. Utstrakt og økt bruk av konsulenter i søknadsutforming vil påføre foretakene ekstra kostnader og må sies å være en negativ sideeffekt ved ordningen.

Det er noen færre foretak i 2007-undersøkelsen enn i den første undersøkelsen som ble kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge før svar på søknaden ble gitt. Den viktigste grunnen til kontakt er det faglige innholdet i prosjektet. Formelle feil eller mangler i søknaden er også en viktig grunn. Det var flere foretak med godkjente prosjekter som ble kontaktet, 38prosent, mot 24prosent for foretak med avslag. Dette kan tyde på at en del av avslagene var så klare at det var liten tvil om at prosjektet ikke falt inn under ordningen. Det kan også skyldes en erindringsfeil fra foretakene.

Foretakene med godkjente prosjekter oppgir gjennomgående mer positive effekter enn i forrige under-

søkelse. Dette gjelder bl.a. mer fokus på FoU i foretaket (73prosent) og mer kontakt med Forskningsrådet eller Innovasjon Norge (52prosent). Også blant foretak med avslag oppgir 38prosent at SkatteFUNN har ført til mer fokus på FoU.

Foretak som hadde levert inn sluttrapport for prosjektet, ble også spurt om de ble kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet om innholdet i sluttrapporten. Bare 9 prosent svarte at de hadde blitt kontaktet. Dette kan tyde på dårlig oppfølging om gjennomføringen av prosjektene, men kan også tolkes som om sekretariatet ikke mener det har vært behov for ytterligere oppfølging.

Ikke overraskende er foretak med godkjente prosjekter godt fornøyd med SkatteFUNN, 90 prosent sier i 2007-undersøkelsen at de er svært eller ganske positive til SkatteFUNN. 57 prosent sier de ikke har endret oppfatning siden ordningen ble innført, vel 30prosent sier de er mer positive nå, mens 10 prosent sier de er blitt mer negative. Dette siste er kanskje noe overraskende. Dette skyldes nok i stor grad innføringen av maks. timesats på 500 kr. (f.o.m. 2007). Flere har kommentert dette særskilt.

Det er heller ikke overraskende at foretak med avslåtte prosjekter er mer negative enn foretak som får godkjent prosjekter. Av foretakene med avslag er det likevel flere som oppgir at de er positive enn negative til ordningen. 12 prosent sier de er mer positive nå enn da ordningen ble innført selv om de har fått avslag.

De aller fleste foretak med avslag synes avslaget er urimelig, 80 prosent oppgir dette. De fleste synes da også at avslaget er dårlig begrunnet, 60prosent mener dette. 15prosent sier avslaget er godt begrunnet.

Flere mener også det må skje en forenkling i selve prosessen med tre etater involvert. Når det gjelder godkjenning eller ikke av det faglige innholdet, er det SkatteFUNN-sekretariatet som har det avgjørende ordet og får mest kritikk.

Mange klager på det detaljerte prosjektregnskapet som kreves av skatteetaten i ettertid. Dette kommer tydeligvis ikke klart nok fram i rettleidingen til ordningen. Et standard format for prosjektregnskap etterlyses. Dette er klart et punkt for forbedring. Mange er også kritisk til hva de karakteriserer som skatteetatens overprøving i ettertid.

Når det gjelder forbedringer i ordningen er det flere i 2007-undersøkelsen som er enige i at beløpsgrensen for fradragsberettigede kostnader burde vært høyere, 69 prosent mot 57 i 2005-undersøkelsen. At beløpsgrensene har stått fast uten prisjustering siden ordningen ble innført i 2002 er nok en viktig årsak til denne endringen. Det var likevel bare 22 prosent av

alle foretakene som brukte ordningen i 2006 som utnyttet beløpsgrensen på 4 mill. kr. til egenutført FoU fullt ut. Andelen har økt hvert år siden 2002. Gjennomsnittlig kostnad for prosjekter under 4 mill. kr. var 1, 5 mill. kr. Det er noen færre i 2007 som mener utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere (60 prosent mot 64). Det kan skyldes bedre konjunkturer. Flest mener likevel at fradragprosenten burde vært høyere, både i 2005- og i 2007-undersøkelsen.

4. Vurdering av de administrative rutiner

Dette avsnittet omtaler kvaliteten og effektiviteten i de administrative rutinene, samspillet mellom de ulike aktørene og de administrative kostnadene og skal utfra dette gi en samlet vurdering av dagens organisering og komme med forslag til forbedringer.

Evaluerings av de administrative rutinene er basert på møter og intervjuer med de berørte etater og med spesialundersøkelser. SSB har hatt to større møter med SkatteFUNN-sekretariatet, våren 2005 og høsten 2007. Alle sider ved ordningen ble gjennomgått. Foruten disse møtene har SSB hatt ulik kontakt med sekretariatet om SkatteFUNN. I samarbeid med SkatteFUNN-sekretariatet ble det også gjennomført en test blant saksbehandlere i sekretariatet og i Innovasjon Norge om likebehandling av søknader. SSB har hatt møte med Innovasjon Norge sentralt og også besøkt et regionkontor. Tilsvarende har SSB hatt møte med Skattedirektoratet og besøkt et likningskontor. I tillegg er det gjennomført en undersøkelse blant alle fylkesskattekontorene. SSB har også hatt møte med Revisorforeningen. Med bistand fra Revisorforeningen gjennomførte SSB også en spørreundersøkelse blant foreningens medlemmer.

I juni 2006 ble det lagt fram en rapport av Senter for statlig økonomistyring (SSØ), Evaluering av økonomistyring og administrering av SkatteFUNN. Denne rapporten overlapper delvis SSBs evaluering av de administrative rutinene og går på enkelte områder detaljert til verks. Vår evaluering vil til dels støtte seg på denne rapporten der SSØ og SSB har sammenfallende syn. Denne rapporten vil ikke gå like detaljert inn på områder som er godt beskrevet i SSØ-rapporten.

Det er 3 etater involvert i SkatteFUNN-behandlingen. I tillegg skal revisor attestere foretakenes SkatteFUNN-kostnader. Dette skulle indikere en meget forsvarlig behandling. Spørsmålet er likevel om systemet er overadministrert med unødvendig høye administrasjonskostnader og om dette også kan føre til uklare ansvarsforhold mellom de ulike aktører og om de ulike aktørene har den kompetanse som er nødvendig. Et annet viktig moment er likebehandling av alle

søknader. Brukerundersøkelsene har vist at foretakene er misfornøyd med at tre etater er involvert.

4.1. SkatteFUNN-sekretariatet og Innovasjon Norge

Antallet SkatteFUNN-søknader pr. år har ligget på mellom 2 600 og 4 700 siden oppstart i 2002. Siden toppåret 2003 har antall søknader gått ned hvert påfølgende år. Alle søknader blir først behandlet i Innovasjon Norge og deretter oversendt for sluttbehandling i SkatteFUNN-sekretariatet. Rundt 6-7 prosent av søknadene blir trukket, dette er søknader hvor søker ikke følger opp sin søknad etter å ha fått søknaden i retur, men ikke avslått, fra Innovasjon Norge. Målet er at foretakene skal få svar på sin søknad innen 2 uker. I praksis har behandlingstiden vært noe høyere, 3-4 uker. Det skyldes i stor grad at om lag 75 prosent av søknadene kommer inn de siste 14 dagene før søknadsfristen. I tillegg kommer arbeid med klagesaker og års- og sluttrapporter.

De to første årene var godkjenningssprosenten forholdsvis høy, 85 og 74 prosent. Spesielt det første året med ialt 4700 søknader skyldtes nok det en mer summarisk behandling der en i tvilstilfelle valgte å godkjenne framfor å avslå prosjekter. De siste årene har godkjenningssprosenten ligget på i underkant av 70 prosent. Dette må tolkes som at SkatteFUNN-sekretariatet driver seriøs saksbehandling, selv om foretak er kritiske til enkeltavgjørelser.

I de første årene var det tilstrekkelig at foretakene sendte inn søknaden innen utgangen av året. Dette førte til at mange søknader kom inn i november og desember med påfølgende stort arbeidspress i sekretariatet for å få søknadene ferdigbehandlet raskt nok. For 2006 ble innsendingsfristen satt til 1. september for at søknaden skulle være garantert å ferdigbehandles for samme år. Dette har ført til en viss spredning av søknadene over året, men likevel med en topp i august. Med en noe jevnere arbeidsbelastning i søknadsbehandlingen sammen med færre antall søknader, er det grunn til å tro at dette har hevet kvaliteten på saksbehandlingen. Det har vært foreslått at bare kostnader påløpt etter godkjenningstidspunktet

skal være fradragsberettiget. Dette ville gitt en langt bedre fordeling av søknadene over året.

En annen indikator i søknadsbehandlingen er tallet på klagesaker og utfallet av disse. Rundt 25 prosent av avslagene blir klaget inn til Klageutvalget, ialt 155 klager i 2006. Av disse ble 117 avslått og 32 fikk medhold, dvs. 20 prosent medhold. I sakene som får medhold har Klageutvalget gjennomgående innhentet tilleggsinformasjon utover opplysningene i den opprinnelige søknaden. Det betyr at rundt 5 prosent av avslagene blir omgjort. Det at foretak ikke klager på avslag betyr ikke at de godtar eller er enig i avslaget. Tvert om viser brukerundersøkelsene at foretakene gjennomgående synes avslagene er urimelige. Vår vurdering av tallene er likevel at SkatteFUNN-sekretariatet neppe kan sies å være for strenge i sin vurdering av søknadene.

Det er SkatteFUNN-sekretariatet som har det avgjørende ordet når det gjelder godkjenning av det faglige innholdet. Sekretariatet har fått en del kritikk som skyldes at de i en god del tilfeller avslår prosjekter som Innovasjon Norge har anbefalt. Det er vanskelig å unngå at det kan oppstå faglig uenighet om godkjenning i enkeltprosjekter. Det kan bl.a. ha sammenheng med uklare kriterier for hva som er FoU (mer om FoU-begrepet i kapittel 6). Innovasjon Norge har gjennomgående en mer liberal praksis med anbefaling av prosjekter og lar i en del tilfeller SkatteFUNN-sekretariatet ta den endelige avgjørelsen. Dette har også sammenheng med at Forskningsrådet forventes å ha større faglig kompetanse. I en del tilfeller kan avvik også skyldes at Innovasjon Norges lokalkontor kjenner bedriften og prosjektet bedre enn Forskningsrådet. Det er uheldig hvis Innovasjon Norge bevisst bruker SkatteFUNN-sekretariatet som endelig instans for å unngå å ta upopulære avgjørelser overfor foretak i nærområdet.

For å avdekke evt. forskjellsbehandling mellom saksbehandlere i Innovasjon Norge og SkatteFUNN-sekretariatet ble det foretatt en test i begrenset skala. Reelle prosjektsøknader, trukket ut av Forskningsrådet, ble behandlet av flere saksbehandlere (5 fra Innovasjon Norge, 5 fra SkatteFUNN-sekretariatet). Saksbehandlerne var klar over at dette var en test og de skulle naturligvis ikke samarbeide. Vi hadde ingen mulighet til å kontrollere dette.

For ett av prosjektene var det en meget samstemmig oppfatning av at prosjektet uten tvil skulle avslås med den informasjon som lå i søknaden. FoU-innholdet ble vurdert til 1 eller 2 (skala 1-7). For det andre prosjektet som ble behandlet av alle, var utfallet mer forskjellig. Alle saksbehandlerne i IN ville godkjenne søknaden, men en saksbehandler svarte at dette var under tvil og ville be om tilleggsinformasjon. FoU-innhold ble vurdert fra 3 til 6. Bare en saksbehandler i

sekretariatet ville godkjenne søknaden uten tvil. 3 saksbehandlere ville under tvil avslå søknaden med den foreliggende informasjon, men alle ville be om tilleggsinformasjon. FoU-innhold ble vurdert fra 2 til 4.

To ekstra søknader ble bare behandlet av SkatteFUNN-sekretariatet. Utfallet varierte lite for begge prosjektene. Det ene prosjektet ville blitt godkjent av alle, dog under tvil for en saksbehandler. Det andre prosjektet ville blitt godkjent uten tvil av en saksbehandler, mens de andre helte til godkjenning, men trengte mer informasjon.

Testen er av begrenset omfang til å trekke helt klare konklusjoner. Testen indikerer likevel en rimelig samstemhet internt i IN og internt i sekretariatet, og noe mer villighet til å godkjenne prosjekter i IN enn i SF-sekretariatet.

4.1.1 Vurdering av SkatteFUNN-sekretariatet

Sekretariatets egne vurderinger, svar på spørsmål fra SSB

Ressurser

I sin planlegging av ordningen våren 2002, før den ble iverksatt, antok sekretariatet at det kunne komme inn ca. 500 søknader første året. Dette var også det antall søknader som kom inn pr. midten av desember 2002. I siste halvdel av desember og fram til 3. januar kom det inn hele 3000 søknader og dette kom nærmest som et sjokk på sekretariatet og Innovasjon Norge. Likevel ble 98prosent av søknadene behandlet innen 1. februar. Det ble innrømt at den kraftige arbeidsbelastningen dette resulterte i medførte at kvaliteten i arbeidet ikke var topp.

Det har skjedd en viss økning i staben i SkatteFUNN-sekretariatet siden oppstarten i 2002. Sekretariatet mente de var underbemannet i forhold til arbeidsmengden, og dette er påpekt bl.a. i sekretariatets årsmeldinger. Underbemanningen går utover kvaliteten i arbeidet og medfører dessuten stor sårbarhet. Sekretariatet mente likevel ikke dette har ført til feil i saksbehandlingen, om et prosjekt skal godkjennes eller ikke. Med en lavere søknadsmengde de siste årene er dette blitt et mindre problem. Det brukes nå noe mer tid pr. søknad.

Andel avslåtte søknader var økende den første perioden, men har nå stabilisert seg. Sekretariatet mener årsaken til den økte avslagsprosenten skyldes større andel dårlige prosjekter, og ikke strengere godkjenningsrutiner. Det var en økende tendens til at enkelte foretak "prøvde seg" for å få skattefradrag. Det var også en viss tendens til at foretak videreførte tidligere godkjente FoU-prosjekter, men som ikke lenger kunne klassifiseres om FoU.

Kompetanse

Utover den store arbeidsbelastningen ved igangsetting av ordningen var manglende kompetanse også et problem i denne fasen. Det ble bl.a. påpekt at en del regionkontorer i IN ikke satte sine mest erfarne saksbehandlere inn i behandlingen av søknadene. SkatteFUNN-sekretariatet vurderer at dette likevel ikke førte til mange feil i forhold til om prosjekter ble vurdert å falle hhv. innenfor/utenfor ordningen. SkatteFUNN-sekretariatet mener nå i hovedsak å ha tilstrekkelig kompetanse for saksbehandlingen. Det trekkes også noe på kompetanse i NFR utover det som ligger i sekretariatet, og ved kontakt med bransjeorganisasjoner i næringslivet. Sekretariatet oppgir imidlertid at det er behov for bedre kompetanse om FoU innen handel og andre tjenesteytende næringer. Høyere avslagsprosent her kan skyldes manglende kunnskap om FoU i disse sektorene.

Rådgiverstaben i sekretariatet har til nå blitt fordelt på søknadene etter fylke, dvs. etter faste kontaktpersoner i IN, og ikke etter næring. F.o.m. sommeren 2007 har det skjedd en endring ved at saksbehandlerne har fått ansvar for ulike sektorer. Det er i alt 13-14 fagsektorer.

Spesielle kontrollproblemer

På spørsmål om man har oppdaget organisasjonsmessige tilpasninger i næringslivet for å få større skattefradrag, ved å opprette nye FoU-foretak sier sekretariatet at man ikke har registrert mange tilfeller av dette, men at det har vært et par eksempler på oppretting av "SkatteFUNN-foretak".

Det har skjedd en kraftig økning i antall forskningsinstitusjoner som er godkjente samarbeidspartnere. På spørsmål om kriterier for godkjenning av nye institusjoner og kontroll av oppgitte opplysninger om at FOU-prosjektet er basert på samarbeid med forskningsinstitusjon viser Sekretariatet til at godkjenning her er basert på mange kriterier, blant annet at samarbeidsinstitusjonen må ha vitenskapelig kompetanse og dokumentert vitenskapelig publisering.

På spørsmål om muligheter for å kunne kontrollere (primært for ligningskontorene) at de oppgitte utgifter gjelder det godkjente FoU-prosjektet og ikke annet arbeid, sier sekretariatet at denne kontrollmuligheten er begrenset slik at dette i stor grad er tillitsbasert.

På spørsmål om bruk av årsrapporter for flerårige prosjekter for vurdering av om prosjektet utvikler seg i samsvar med forutsetningen for godkjenningen sier SkatteFUNN-sekretariatet at de har mulighet for å stoppe skattefradraget ved å sende avbruddsbrev til skatteetaten. SkatteFUNN-sekretariatet påpeker også at det ligger i naturen til FoU-prosjekter at de kan utvikle seg noe annerledes enn forutsatt ved oppstart.

På spørsmål om bruk av sluttrapportene fra prosjektene sier sekretariatet at de tidligere ikke gjorde noen aktiv bruk av disse, men at det ble fulgt opp at sluttrapport ble levert. Foretak får ikke godkjent et nytt prosjekt dersom det mangler sluttrapport fra et tidligere prosjekt som skal være avsluttet (svartelisting). Nå brukes sluttrapportene til å vurdere resultater av SkatteFUNN-prosjektene, men de blir ikke sammenholdt med søknadene.

Det ble stilt spørsmål om søknadsskjema inneholdt for mye informasjon; informasjon som ikke ble brukt i saksbehandlingen. Sekretariatet mente i hovedsak at all informasjon var nyttig, men at en del informasjon ble innhentet til andre formål (statistikk, analyse). På enkelte spørsmål kunne bli svart noe taktisk. Dette gjaldt bl.a. spørsmål om insentiv-effekt. Store foretak må dokumentere en slik effekt.

Samsvar med vurderingene til Innovasjon Norge

Sekretariatet har tidligere opplyst at tallet på prosjekter godkjent av Innovasjon Norge har ligget 15-20 prosent over det som blir godkjent av SkatteFUNN-sekretariatet, og at det her er store regionale forskjeller. Sekretariatet har satt inn tiltak for å redusert disse forskjellene og mener det er lite systematiske avvik i dag.

Suksess- kriterier for sekretariatet

Sekretariatet oppgir å ha "at SkatteFUNN-ordningen skal bli en suksess" som en viktig målsetning for arbeidet. På spørsmål fra SSB om dette innebærer at man føler "press" for å bidra til å realisere høye FOU-tall er vurderingen at dette er en problemstilling man er klar over. Sekretariatet har for øvrig ikke drevet noen aktiv markedsføring av ordningen de siste årene. Det blir også vist til at en eventuell utvikling i retning av en mer liberal godkjenning av prosjekter ville blitt synliggjort gjennom en reduksjon i avslagsprosenten for prosjektene.

Nærmere vurdering av SkatteFUNN-sekretariatet

SkatteFUNN-sekretariatet er en forholdsvis liten stab sett i forhold til antall søknader som skal behandles, spesielt når en tar hensyn til opphopningen av søknader rundt søknadsfristen og den korte behandlingsfristen som er satt som mål. Vår vurdering er at sekretariatet har en effektiv og dyktig stab og at arbeidet blir utført på en meget tilfredsstillende måte.

Sekretariatet mener selv at den periodevis knappe ressursituasjonen har gått utover kvaliteten i arbeidet, men likevel ikke har ført til feilbehandlinger av søknader. Den økende avslagsprosenten kan tyde på en strengere praksis for godkjenning av søknader selv om sekretariatet mener dette skyldes økende andel dårlige søknader. Det er likevel grunn til å tro at flere tvilsomme søknader må ha sluppet gjennom nåløyet i den

første fasen av ordningen. En viss innskjerping i behandlingen ser ut til å ha ført til en mer kritisk holdning til ordningen blant foretakene og næringslivets organisasjoner.

En annen effekt av de forholdsvis knappe ressursene er at vi er usikre på om oppfølgingen av prosjektene, særlig av prosjekter som går over flere år, er så god som ønskelig. Dette gjelder særlig om prosjekter, som ikke utvikler seg i samsvar med prosjektplan når det gjelder muligheter for å oppnå resultat, blir stoppet ved bruk av informasjon fra årsplaner, og ved melding til Skattedirektoratet. Det er helt klart en mulighet å oppnå skattefordel for "uærlige" foretak ved å rapportere kostnader som ikke er knyttet til prosjektene. Med krav om årsrapport/sluttrapport og Sekretariatets tilbakerapportering til Skattedirektoratet om avbrutte prosjekter vil denne muligheten til omfattende overrapportering nok i praksis bare gjelde for ett år for det enkelte foretak.

Kompetanse i næringsrelatert forsknings- og utviklingsarbeid er viktig for vurderingen av søknadene. Ved at Innovasjon Norge har ansvaret for førstegangsbehandling av søknadene må hvert region- kontor i prinsippet ha kompetanse innenfor alle bransjer, på samme måte som SkatteFUNN-sekretariatet. SkatteFUNN-sekretariatet kan likevel trekke på annen kompetanse i Forskningsrådet. Godt kjennskap til det regionale næringsliv vil også være nyttig for behandling av prosjektene, men den bransjemessige kompetansen i evalueringsarbeidet kan styrkes ytterligere.

SkatteFUNN-sekretariatet har en dobbeltrolle ved både å skulle være faglig ansvarlig for og å godkjenne enkeltprosjekter, og i å skulle markedsføre ordningen og arbeide for at den blir en suksess målt blant annet ved at den blir tatt i bruk i stort omfang. Dette er en blanding av roller som man ved organisering av forvaltning ellers prøver å unngå i rettighetsbaserte ordninger. En slik dobbeltrolle er riktignok vanlig i næringsrettede støtteordninger, f.eks. tilskuddsordninger i Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Men en forskjell er at næringsrettede tilskuddsordninger normalt er rammestyrte.

4.1.2. Vurdering av Innovasjon Norge

Innovasjon Norges egne vurderinger, svar på spørsmål fra SSB

IN var ikke spesielt godt forberedt ved innføringen av ordningen. IN har langt sterkere fokus på økonomiforhold i sine prosjekter enn det SkatteFUNN-ordningen la opp til. Kompetanse på forskningsvurdering måtte derfor bygges opp. Det var ikke noe initiativ fra ledelsen til felles forberedelse eller opplæring. Dette var det SkatteFUNN-sekretariatet som stod for. Innføringen av SkatteFUNN skjedde i en periode da SND var gjennom en reorganisering. På

slutten av 2003 ble det tatt mer tak i dette av en person i IN, men fortsatt foregår arbeidet uten sentral styring. En person har likevel hatt ansvaret for koordinering mellom sekretariatet og IN i praktisk sammenheng, og også for SkatteFUNN-tjenesten i IN. Fra 2006 er SkatteFUNN lagt inn i IN's tjenesteportefølje.

Det store antall søknader som skulle behandles på kort tid ved oppstart av ordningen førte til delvis summarisk behandling av søknadene. Dette førte igjen til at en svært stor del av søknadene ble anbefalt godkjent. I tvilstilfelle valgte en klart å anbefale godkjenning framfor avslag. Fra 2004 ble kravene til søknadene skjerpet, spesielt på området "FoU – utfordringer og aktiviteter". Dette medførte hyppigere returer til søker med anmodning om bearbeiding og førte til merarbeid i IN. Dette er også praksis i dag. 60-70 prosent av søknadene må returneres for å få tilfredsstillende kvalitet. Kvaliteten på søknadene har ikke endret seg vesentlig siden oppstart.

Anbefalte avslag fra IN skal være helt klare og begrunnes med henvisning til regelverker. IN gjør likevel en god del uformelle avslag. Foretak som vurderer å søke kan kontakte IN og IN kan da gi klare signaler på at prosjektet ikke faller inn under ordningen, slik at søknaden ikke blir fremmet.

Det er i alt om lag 120 saksbehandlere rundt om i landet som er med og behandler søknader. Superbrukerne tar imidlertid en stor andel. Det ble påpekt at en del saksbehandlere kanskje får for få saker til behandling til å opparbeide seg god nok erfaring. Det er også varierende bransjekunnskap mellom DK'ene. Generelt har IN større kompetanse på industrivirksomhet enn på en del tjenesteytende virksomhet.

IN opplever ikke målsettingen om behandlingstid innen 12 kalenderdager som stressende eller urealistisk. Samarbeidet mellom partene bygger på pragmatisme, og det er liten friksjon.

SkatteFUNN-søknadskjema er ikke idéelt og bygger i stor grad på den gamle FUNN-ordningen. Skjema inviterer til overflattisk prosjektbeskrivelse. Mange søknader er ikke gode nok fordi foretakene ofte ikke vet hva som bør vektlegges i søknaden. Formuleringen av FoU-innhold er viktig for godkjenning av prosjektet. IN bruker en del tid på å kontakte foretakene i forbindelse med returer for å rettlede om dette. En del foretak bruker konsultentselskaper for å utforme en best mulig søknad. Godtgjørelse til disse kan ofte være avhengig av om søknaden blir godkjent eller ikke. IN er ikke spesielt glad for dette, da konsulentene i liten grad "har skoene på" og kan få fram det som er krevende i prosjektet.

IN bruker bakgrunnsinformasjon om foretakene i sin vurdering og har også ansvar for at denne informasjonen er riktig. Etter hvert har det blitt lagt inn kontrollmekanismer i søknadsbehandlingen slik at faktafeil, som det var mye av inntil 2005, er blitt sterkt redusert. Det er likevel en del faktafeil i søknadene; spesielt at opplysningene om tidligere offentlig FoU-støtte er utelatt. Det er også i andre sammenhenger behov for kontroll.

Den økende avslagsprosenten fra 2004 forklarte IN først og fremst med innstramminger i retningslinjene fra SkatteFUNN, framfor større andel dårlige prosjekter. Det ble spesielt påpekt at sekretariatets retningslinjer er endret fra at prosjektet skal være nytt for foretaket til at det nå skal være nytt for bransjen. IN vedgikk dog at en del foretak fremmet forlengelse av eksisterende prosjekter som nye prosjekter.

IN betrakter i stor grad behandlingen av søknadene som et oppdrag for SkatteFUNN-sekretariatet. Det er sekretariatet som styrer ordningen. IN har en grei og god dialog med sekretariatet, men det har likevel vært noe uenighet om hva som bør falle inn under ordningen eller ikke. Organisasjonene har noe forskjellig ståsted; sekretariatet vektlegger F i FoU, mens IN har mer erfaring med U. I IFU/OFU-kontrakter som administreres av IN er det også mulighet til å strekke prosjektene noe lenger og inn i kommersialiseringsfasen.

IN hadde god kontakt med foretakene og opplevde ingen negative reaksjoner. Grovt sett kjente IN til 30-40 prosent av søkerne fra før, mens de øvrige var nye. IN opplever derfor en del nye kunder som kan nytte andre virkemidler, IFU/OFU-kontrakter og transportstøtte. Hovedregelen (policy) er imidlertid at SkatteFUNN skal ligge i bunn.

Nærmere vurdering av Innovasjon Norge

Det har vært påfallende liten sentral styring og involvering fra ledelsen i IN om behandlingen av SkatteFUNN-søknader. SkatteFUNN-sekretariatet har hatt kontakt direkte med de lokale distriktskontorene, gjennom superbrukerne, bl.a. opplæring. Det er også lederen for hvert DK som bestemmer hvor mye ressurser som skulle settes av lokalt til behandling av søknader. Sett i lys av at likebehandling overfor foretakene er viktig, er lite sentral styring påfallende.

Det er også påfallende at IN betraktet ordningen fullt og helt som Forskningsrådets ansvar og i stor grad betraktet sin rolle som å utføre en spesifisert tjeneste innenfor en fastsatt økonomisk ramme. De betraktet dette på mange måter som en videreføring av FUNN-ordningen.

IN synes likevel opptatt av resultatet og ser det klart som et mål å få flest mulige prosjekter gjennom

godkjenningprosessen. I den grad det er tvil om prosjektet faller innenfor ordningen eller ikke, blir dette i stor grad overlatt SkatteFUNN-sekretariatet å bestemme, likevel i de fleste tilfeller etter en dialog mellom partene.

Det er vår oppfatning at IN har klart bedre kompetanse for industrirelaterte prosjekter enn for prosjekter innenfor f.eks. varehandel og deler av annen tjenesteyting. Dette betyr dårligere vurdering av slike prosjekter, men det er vanskelig å si om dette egentlig fører til lavere eller høyere innvilgingsandel for disse typer prosjekter.

En kan stille spørsmål om hensiktsmessigheten av at to institusjoner skal stå for behandling av søknadene. Hvorfor ikke bare IN eller bare SkatteFUNN-sekretariatet? IN's egen vurdering er at de ikke har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere de mer forskningsorienterte prosjektene. Der har SkatteFUNN-sekretariatet, med støtte i andre deler av Forskningsrådet, større kompetanse. Hvis bare Forskningsrådet skulle stå for behandling av søknadene, ville dette bety at de måtte bygge opp et større sekretariat og spesielt bygge ut et regionalt nett. Utnyttelse av IN's DK-nett synes klart ressursbesparende.

4.2. Skatteetaten

Det har vært en del klager fra foretak på skatteetaten i behandlingen av SkatteFUNN-saker, spesielt i den tidlige fasen av SkatteFUNN. Det har kommet mange klager på det detaljerte prosjektregnskapet som kreves av skatteetaten i ettertid. Dette kommer tydeligvis ikke klart nok fram i rettleidingen til ordningen. Et standard format for prosjektregnskap har vært etterlyst og er klart et punkt for forbedring.

Det har også vært en del kritikk til hva som karakteriseres som skatteetatens overprøving i ettertid. Noen enkelttilfeller kan tyde på at likningskontorene kan ha gått vel langt i sin skattekontrollfunksjon. Men all den tid ordningen er en skattefradragssordning er det også skatteetatens plikt å foreta slike kontroller på linje med kontroll av andre skatteforhold. Ifølge skattemyndighetene er ikke SkatteFUNN spesielt prioritert. Men det er tydeligvis en del regionale forskjeller mellom skattekontorene hvor omfattende kontroller som blir foretatt, og dette er uheldig.

For å få en bedre dokumentasjon av skatteetatens arbeid ble det foretatt en undersøkelse blant likningskontorene. De mottatte svarene utgjør så mye som 90 prosent av antall SkatteFUNN-skjemaer ialt for 2005, og må derfor sies være meget representativ.

Undersøkelsen viste klart at likningskontorenes kontroll av SkatteFUNN-skjemaene er svært varierende, både over år og mellom fylker. For 2004 var kontroll av SkatteFUNN-oppgavene en prioritert

oppgave i likningsetaten, mens dette ikke var tilfelle for skatteåret 2005. Dette resulterte i at nærmere 2/3 av likningsenhetene overhodet ikke brukte tid på kontroll av SkatteFUNN i 2005. Det var i hovedsak i et par fylker det ble brukt vesentlige ressurser på kontroll i 2005.

Halvparten av likningsenhetene sier de har bedt om bedre dokumentasjon på oppgitte beløp i enkelte SkatteFUNN-skjemaer i 2005 og at de også har endret på oppgitte beløp i SkatteFUNN-skjema. I noen få tilfeller er skattefradraget økt, men gjennomgående har endringene ført til redusert fradrag. Svært få likningsenheter rapporterer om tilfeller der de ikke har godtatt at foretaket skal ha skattefradrag overhodet. Også resultatene fra brukerundersøkelsen bekrefter at foretakene i svært stor grad får godkjent kostnadene til skattefradrag.

Vel halvparten av likningsenheter har aldri kontrollert prosjektrekneskap eller timelister eller om den oppgitte årslønningen er den samme som rapporteres til Lønns- og trekkoppgaven. Svært få enheter oppgir at de har tatt kontakt med Innovasjon Norge eller SkatteFUNN-sekretariatet i kontrollen av skjemaene.

2/3 av likningskontorene vurderte kontrollmulighetene i SkatteFUNN omtrent likt sammenliknet med ordinær kontroll av næringsvirksomhet. 1/3 mente kontrollmulighetene var dårligere i SkatteFUNN.

Generelt var likningskontorene skeptiske til SkatteFUNN-ordningen som en del av skattesystemet. Ordningen er vanskelig å kontrollere. Dette gjelder bl.a. om kostnadene er knyttet til et FoU-prosjekt, om oppførte timeverk er riktige og om personal- og indirekte kostnader er knyttet opp til påløpt lønn.

Skattedirektoratets egne vurderinger, svar på spørsmål fra SSB

Skd opplyser at kontroll med SkatteFUNN-ordningen ikke er prioritert i Skd i forhold til kontroll av andre skatteforhold. I hvilken grad SkatteFUNN blir prioritert er stort sett opp til de lokale likningskontorene. Det viser seg også at det er ganske stor variasjon i prioriteringen mellom fylkene.

I de kontrollene som er foretatt er det først og fremst avdekket påfallende høye personalkostnader og materialkostnader. Høye personalkostnader skyldes bl.a. at det er brukt feil prosentsats ved beregning av indirekte kostnader. Det er også eksempler på at utførte timeverk på FoU-prosjektet er altfor høyt i forhold til antall personer totalt i foretaket og i forhold til de ansattes kompetanse. I tillegg kan skatteetaten bare godta fradrag i skatt for faktisk påløpte kostnader. Lønnskostnader dekket av Aetat kan ikke medregnes.

Et spesielt problem er ulønnet arbeidsinnsats på prosjektet, av eiere eller andre. Dette angår mange små foretak. Det er fortsatt uavklart om foretakene kan få kompensasjon for ulønnet arbeidsinnsats (avventer vedtak i ESA). Det vil i tilfelle bli Forskningsrådet, og ikke Skd, som får ansvar for godkjenning av beløp og utbetaling av tilskudd for ulønnet arbeidsinnsats. Dvs. at det blir en to-delning av ansvar for godkjenning av samlet kompensasjon for foretakene.

Selv om vedleggsskjema til selvangivelsen skal attesteres av revisor, kunne ikke skatteetaten uten videre ta dette som korrekte opplysninger. Det første året var det en del revisor som skrev under med forbehold eller ikke skrev under i det hele tatt. Dette er blitt skjerpet inn. Likningskontorene mente også en del revisorer ikke var grundig nok i arbeidet med å godkjenne SkatteFUNN-kostnader.

Det er kommet fram en del kritikk i media fra enkelte foretak mot Skattedirektoratet. Dette gjelder de detaljerte timelistene og påstander om overprøving av det faglige innholdet i de godkjente prosjektene. Skd mente at i et par saker hadde saksbehandlere ved likningskontor kanskje gått litt vel langt i utøvelsen av kontrollfunksjonen. Men generelt mente Skd de bare gjorde den jobben de var satt til å gjøre. Det var ikke strengere krav til dokumentasjon i SkatteFUNN-saker enn i andre saker. Skd mente nok at noen enkeltsaker var slått vel opp mye opp i media og ikke var representative for massen av SkatteFUNN-prosjekter. Skd hadde likevel gjennomført en undersøkelse i 2005 overfor ytre etat om kontrollen i SkatteFUNN-saker.

I den tidlige fasen var det ingen utstrakt kontakt mellom Forskningsrådet og Skd om SkatteFUNN. I de senere år er imidlertid kontakten blitt tettere. Skd mottar årlig en oversikt fra SkatteFUNN-sekretariatet over foretak med godkjente prosjekter med prosjekt-nummer (kopi av godkjenningsbrevet). Godkjenningsbrevene inneholder ikke budsjetterte FoU-kostnader. Det er noe uklart hvordan denne oversikten ble brukt. Koblinger mellom SkatteFUNN-basen og likningsbasen på organisasjonsnummer har vist at det er org.nr. i likningsbasen som ikke er i SkatteFUNN-basen. Dette kan skyldes direkte feil i org.nr. (ingen sjekk på gyldig org.nr.), endringer i org.nr. fra søkertidspunkt til likningstidspunkt pga. omorganiseringer, bruk av ulike org.nr. i samme konsern. Det så ikke ut til å være en systematisk kontroll av at foretak med innsendt skattefradragsskjema faktisk lå med godkjent prosjekt i SkatteFUNN-basen.

Den tettere kontakten mellom Skd og SkatteFUNN-sekretariatet har bl.a. sammenheng med oppfølgingen av SSØ-rapporten og arbeidet i en arbeidsgruppe Finansdepartementet nedsatte i den forbindelse. Det er avtalt faste halvårslige møter, og i tillegg er det møter ved behov. Høsten 2007 er det f eks arbeidet med en

mal for føring av prosjektregnskap. Denne vil bli frivillig å benytte. Videre har det vært en gjennomgang av rutinebeskrivelsen vedrørende oversendelse av Forskningsrådets godkjenningbrev og tilbaketrekking av godkjennelser til SKD.

Skatteetaten bruker i liten grad innsendte års- og sluttrapporter fra foretakene til Forskningsrådet i sin kontroll. Det virket tidligere som det var ukjent for Skd at slik rapporter ble utarbeidet. For skatteetaten får rapportene først og fremst betydning dersom manglende rapportering fører til at godkjennelsene trekkes tilbake slik at selskapene ikke skal ha fradrag senere år. SKD får imidlertid informasjon om tilbaketrekking av godkjennelser fra Forskningsrådet. Manglende sluttrapportering får betydning for eventuelle senere søknader selskapet kommer med, men dette håndteres fullt ut av Forskningsrådet.

Nærmere vurdering av Skatteetaten

Det har vært en del negative oppslag i media på skatteetatens rolle i SkatteFUNN-ordningen. Det kan synes som om denne kritikken er overdimensjonert og i tillegg i stor grad skyldes de administrative reglene/rutinene. All den tid ordningen er en skattefradragsordning er det også skatteetatens plikt å foreta slike kontroller på linje med kontroll av andre skatteforhold. Ifølge skattemyndighetene er ikke SkatteFUNN spesielt prioritert og det er ikke sterkere dokumentasjonskrav til SkatteFUNN enn til andre skatteregler. Selv om noen enkelttilfeller kan tyde på at likningskontorene kan ha gått vel langt i sin kontrollfunksjon, har ikke vi grunnlag for å hevde at skatteetaten går utover sitt mandat eller myndighetsområde, bla. overprøving av godkjente prosjekter.

Men det er tydeligvis betydelige regionale forskjeller mellom skattekontorene i hvor omfattende kontroller som blir foretatt. Noe mer likebehandling mellom regioner kunne være en fordel. Sett i forhold til den kritikken som er kommet i ettertid, kunne nok mer sentrale retningslinjer for behandling av SkatteFUNN-saker og mer informasjon og opplæring internt i etaten vært prioritert. På den annen side er dette et ressurs spørsmål som må veies opp mot andre formål.

Det detaljerte prosjektregnskapet som likningsmyndighetene krever ved kontroll/bokettersyn kommer tydeligvis ikke klart nok fram i rettleidingen til ordningen. Dette er uheldig, spesielt siden SkatteFUNN er blitt markedsført som en svært byråkratisk ordning. Et standard format for prosjektregnskap som også harmonerte bedre med SkatteFUNN-sekretariatets søknadsskjemaer og rapporter hadde vært en fordel. Det er nå innført en standard mal for timeverksføring, og en standard regnskapsmal er på trappene. Dette er svært positivt, men burde skjedd tidligere.

Det at ordningen er en del av skattesystemet fører til at kontroll gjennomføres av likningsfunksjonærer med begrenset FoU-kompetanse. Ved en ren tilskuddsordning ville skatteetatens nødvendige kontrollarbeid bortfalle. Det ville likevel være nødvendig med en etterkontroll av godkjente prosjekter, dvs. om de godkjente prosjektene er gjennomført i samsvar med planen og om de medgåtte kostnadene er reelle.

4.3. Revisors arbeid

I møte med Revisorforeningen ble det understreket at revisorenes viktigste oppgave ved revisjon av SkatteFUNN er å kontrollere at de oppgitte kostnadene er dokumentert. Dette gjelder først og fremst personalkostnader, inklusive utførte timeverk. Revisorene hadde egentlig ingen forutsetning for å vurdere om de faktiske kostnadene hadde medgått på et godkjent FoU-prosjekt eller ikke. De kjente normalt ikke til innholdet i det godkjente FoU-prosjektet; heller ikke at foretaket hadde et godkjent SkatteFUNN-prosjekt. Dette bygget på tillit mellom foretaket og revisor. Generelt brukes forholdsvis lite tid på revisjon av SkatteFUNN.

Revisorforeningen hadde ikke arrangert kurs om SkatteFUNN for sine medlemmer, men det er skrevet en artikkel om SkatteFUNN og revisors bekreftelse i bladet Revisjon og Regnskap. Det hadde vært forholdsvis lite spørsmål om SkatteFUNN blant medlemmene.

I samarbeid med revisorforeningen ble det gjennomført en undersøkelse blant revisorer for å kartlegge deres erfaringer med og vurderinger av SkatteFUNN-ordningen. Revisorundersøkelsen ga inntrykk av at revisorene behandlet SkatteFUNN-skjemaene seriøst. Så godt som samtlige revisorer sier de i minst ett tilfelle har bedt om å bedre dokumentasjon på oppgitte beløp i likningsskjema. Nær 1/5 av revisorene sier det har hendt at de ikke har godtatt opplysningene og følgelig ikke attestert likningsskjema.

Flere var generelt positive til selve ordningen. En del andre var kritiske og mente ofte terskelen for FoU-godkjenning virket lav og mente enkelte foretak utnyttet ordningen for å få tilskudd. Noen kommenterte også at ordningen ikke fungerte rettferdig i den forstand at foretak gjennomførte prosjekter som klart lå innenfor SkatteFUNN, men likevel ikke brukte ordningen, mens andre foretak med mindre avanserte prosjekter søkte og fikk SkatteFUNN-godkjenning.

Revisorkommentarene var forholdsvis samstemte på at foretakenes rapporterte kostnader måtte godkjennes av eller annen myndighet; ellers ville en del foretak utnytte dårlige kontrollrutiner. En del mente dette burde gjøres av de som hadde godkjent SkatteFUNN-søknaden, dvs. Forskningsrådet eller Innovasjon Norge.

Hvis revisorene fortsatt skulle gjøre dette, mente de ansvaret burde begrenses i forhold til nåværende prosedyrer. Prosjektkostnadene burde kontrolleres opp mot godkjente budsjettkostnader. Spesielt er vurdering av medgåtte timeverk svært vanskelig for revisorene. Det ble også reagert på at revisorene enten måtte attestere eller ikke, og ikke kunne komme med visse forbehold. Flere mente ordningen ikke burde vært en skatteordning, men en tilskuddsordning. Også ved en tilskuddsordning kunne dokumentasjonen vært forelagt revisor på linje med andre tilskuddsordninger.

43 prosent av revisorene mener foretakene er svært eller ganske gode til å dokumentere opplysninger i likningsskjema. Bare 7 prosent mente foretakene var dårlige til å dokumentere opplysningene. 29 prosent sier at dokumentasjonen varierer så mye fra foretak til foretak at de ikke kan gi en generell vurdering av foretakenes dokumentasjon.

2/3 av revisorene mener de ikke har muligheter for å kontrollere om de oppgitte beløpene med rimelig sikkerhet er brukt på FoU, mens 1/3 mener de har rimelig gode muligheter for dette. Det er klart vanskeligst å kontrollere om de oppgitte timeverkene er realistiske. Kontroll på om de faktiske lønnskostnadene er brukt ved beregning av timeverkskostnader og om innkjøpt utstyr faktisk er brukt til FoU er heller ikke uproblematisk.

54 prosent mener de har forutsetninger for å vurdere om et prosjekt er et FoU-prosjekt, mens 46 prosent svarte de ikke har forutsetninger for å vurdere dette. På den annen side mener revisorene dette ikke er deres oppgave, men derimot Forskningsrådets oppgave.

5. Kostnader ved SkatteFUNN-ordningen

Kostnader knyttet til søknader og administrasjon av SkatteFUNN-ordningen gjelder i stor grad foretakenes kostnader til utforming av søknader, utarbeiding av års-/sluttrapporter og kontroll og attestasjon av revisor.

Basert på brukerundersøkelser, anslås foretakenes egne kostnader til søknad og etterrapportering til 35 mill. kr. for 2006. Dette er basert på at det gjennomsnittlig brukes 30 timer på utfylling og 10 timer til sluttrapportering på i alt 2500 søknader og 2000 årlige rapporter (godkjente prosjekter). Det er imidlertid stor spredning i hvor mange timer hvert enkelt foretak bruker på utfylling av søknad og årsrapport (mer om dette i kap. 8). Det er dermed også stor variasjon i kostnadene pr. foretak. Det er brukt samme timesats som i SSØ-rapporten, 365 kr. Hvis en imidlertid bruker den maksimale timesatsen som gjelder for SkatteFUNN for 2007, 500 kr., øker kostnadene med 13 mill. kr. til 48 mill. kr.

Foretakenes kostnader til konsulenthjelp er ikke inkludert. Om lag 1/3 av foretakene oppgir i brukerundersøkelsen at de bruker slik hjelp. Antar vi at det i gjennomsnitt faktureres 4 timer til en timesats på 1000 kr., utgjør dette 4 mill. kr. Som brukerundersøkelsen har vist er det ikke uvanlig med avtale om ingen betaling for konsulenthjelp hvis søknaden blir avslått.

Revisorkostnaden er beregnet til 12 mill. kr. Dette anslaget er også usikkert siden det er store variasjoner i hvor mye tid som brukes pr. skjema av revisor. Anslaget er basert på at det brukes 4 timer pr. skjema (fra revisorundersøkelsen) og en timesats på 1250 kr. (som SSØ).

Foretakenes samlede kostnader utgjør da 47 mill. kr., forutsatt en timesats på 365 kr. og at kostnader til konsulent holdes utenfor. Dette utgjør om lag 4 prosent av samlet skattefradrag. For det enkelte foretak vil denne andelen kunne variere betydelig over og under denne gjennomsnittssatsen. Det er ikke urimelig å anta at det er forholdsvis liten samvariasjon mellom tid brukt på søknaden og prosjektbeløpets størrelse, og dermed skattefradraget. Gjennomsnittlig størrelse på

SkatteFUNN-prosjektene er 1,5 mill. kr. som gir et skattefradrag på 300 000 kr. (små foretak). Spesielt for prosjekter under denne gjennomsnittsverdien kan kostnadene ved søknad og etterrapportering fort overstige 10 prosent og mer av foretakets skattefradrag.

Utover foretakenes kostnader påløper i tillegg kostnader i offentlige etater. SkatteFUNN-sekretariatet har et budsjett på 15 mill. kr. for drift av ordningen. Innovasjon Norge får dekning av 8 mill. kr. for sine SkatteFUNN-tjenester.

Skatteetatens kostnader er vanskeligere å beregne, spesielt siden kontrollen varierer en del fra år til år og mellom regioner. De direkte kostnadene til kontroll for 2005 beregnes til 250 000 kr. basert på undersøkelsen blant likningskontorene. SSØ har i tillegg tatt med beregnede kostnader til bokettersyn (350 000), klagesaker (1,3 mill. kr.) og 2 årsverk i Skattedirektoratet (1,35 mill. kr.). Totale kostnader i Skatteetaten kan da beregnes til 3,2 mill. kr. Samlet var kostnadene i offentlige etater da om lag 26 mill. kr. i 2006.

Samlede kostnader for foretakene og det offentlige i 2006 blir da omlag 75 mill. kr. Dette utgjør omlag 6 prosent av samlet skattefradrag. Administrasjonskostnadsandelen er da 2 prosent.

Ved en eventuell omlegging bort fra skattefradragsordning vil skatteetatens kostnader bortfalle. Det vil likevel være nødvendig med kontroll og godkjenning av tilskuddsbeløp og det er i tilfelle rimelig at SkatteFUNN-sekretariatet får ansvar for dette. Sekretariatet vil ha behov for personalstyrking for dette arbeidet. Hvor mye dette vil utgjøre er avhengig av omfanget av denne kontrollen. Ved stikkprøvekontroll kan kostnadene sannsynligvis holdes på det nivå som er beregnet for skatteetaten. Ved mer systematisk kontroll vil kostnadene kunne bli en god del høyere.

6. FoU-begrepet i SkatteFUNN

Definisjonen av FoU til statistiske formål er gitt i Frascati-manualen. I den norske versjonen som brukes i FoU-statistikken heter det følgende:

- *Forskning og utviklingsarbeid (FoU) er kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap, og bruk av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser. FoU omfatter:*
- *Grunnforskning: Eksperimentell eller teoretisk virksomhet som primært utføres for å oppnå ny kunnskap, uten spesiell bruk.*
- *Anvendt forskning: Aktivitet av original karakter for erverve ny viten, primært rettet mot bestemte praktiske anvendelser.*
- *Utviklingsarbeid: Systematisk arbeid som anvender eksisterende kunnskap for å framstille nye eller vesentlig endrede materialer og produkter, og å innføre nye eller forbedrede prosesser, metoder, systemer eller tjenester, også innen administrasjon.*

FoU kan være:

- *Produktrettet dvs. å utvikle en vesentlig endrede varer og tjenester med hensyn til kvalitet og bruksmåte (ikke kosmetiske endringer eller produkt-differensiering).*
- *Prosessrettet, dvs. å skape nye eller vesentlig forbedrede produksjonsteknikker i form av vesentlig endrede innsatsfaktorer (materialer, utstyr, energi, arbeidskraft) og systemer for styring av produksjon og administrative rutiner.*

Det kan være vanskelig å skille FoU-aktivitet fra beslektet virksomhet. Hovedkriteriet er at FoU skal inneholde et nyhetselement og at det er knyttet en viss form for usikkerhet til resultatet. Et normalt konstruksjons- eller planleggingsarbeid, som følger helt etablerte rutiner, regnes ikke som FoU, heller ikke innføring av kjent, etablert teknologi i bedriften. Konstruksjon av prototyper og testanlegg, industriell design, utstyrsinstallasjon og fullskala prøveproduksjon med påfølgende utvikling regnes om FoU. Ved serie produksjon regnes ikke produksjon av den første serieenheten som FoU. Både program- og systemvare som er del av et FoU-prosjekt, og forskning og utvikling av program- og systemvare skal klassifiseres som FoU. Ordinær oppgradering av eller

anvendelse av program og systemvare i nytt bruksområde eller til nytt formål skal ikke klassifiseres som FoU.

Følgende aktiviteter skal ikke regnes som FoU (såfremt de ikke inngår direkte i et definert FoU-prosjekt):

- *Rutinemessig prøving og kvalitetskontroll.*
- *Teknisk service, problemløsning i produksjon og engineeringprosjekter med bruk av eksisterende teknikk.*
- *Forhåndsplanlegging og annet rutinemessig arbeid i forbindelse med oppstart av produksjon.*

Uten at det kommer helt klart i Forskningsmeldingen, Vilje til forskning (St.meld. nr. 20, 2005-2005), er dette den samme definisjonen som brukes om Norges måltall for FoU-satsing; 3prosent av BNP.

FoU-definisjonen i SkatteFUNN er formulert på en annen måte. I Skatteloven §16-40-2 står:

Med forsknings- og utviklingsprosjekt i skatteloven § 16-40 forstås et avgrenset og målrettet prosjekt med sikte på å fremskaffe ny kunnskap, informasjon eller erfaring som antas å være til nytte for bedriften i forbindelse med utvikling av nye eller bedre produkter, tjenester eller produksjonsmåter. Videre omfattes virksomhet der resultatene fra industriell forskning omsettes i en plan, et prosjekt eller et utkast til nye forbedrede produkter, produksjonsprosesser eller tjenester, samt utvikling av en første prototyp eller pilotprosjekt som ikke kan utnyttes kommersielt.

På SkatteFUNNs egen hjemmeside står det under Hva skal til, for å være et FoU-prosjekt:

Prosjekter som har som mål å fremskaffe ny kunnskap, informasjon eller erfaring som igjen kan føre til nye produkter, tjenester eller produksjonsmetoder, omfattes av ordningen.

Det er uklart om Skattelovens formulering bare er ment som en operasjonell presisering av Frascati-definisjonen eller om det bevisst er ment å avvike fra Frascati-definisjonen. Det er ikke enkelt å definere og avgrense FoU-begrepet presist. Definisjonen brukt i skatteloven kan neppe sies å være klarere i sin

avgrensning av FoU enn den offisielle definisjonen. Formuleringen kan lett oppfattes som videre enn Frascati-definisjonen ved å inkludere "informasjon og erfaring" i tillegg "ny kunnskap". Det mangler også henvisning til "systematisk arbeid" som finnes både i Frascati-manualen og i Hervik-utvalgets opprinnelige forslag til regelverk for den norske ordningen.

Andre setning må klart tolkes som at virksomhet også basert på andres forskning kan inkluderes. Den kan oppfattes som en definisjon av utviklingsarbeid, som er en del av FoU-begrepet, og kan være nyttig som en avgrensning mot vanlig produksjonsvirksomhet. Men slik virksomhet trenger ifølge definisjonen ikke resultere i nye produkter eller produksjonsprosesser. Det er tilstrekkelig at det resulterer i en plan eller utkast. Setningen kan også henspille på aktiviteter som faller inn under produkt- og prosessinnovasjon i Oslo-manualen. Innovasjonsaktivitet kan godt være basert på annen kunnskap og teknologi utviklet av andre og ikke nødvendigvis egenutviklet FoU. På den annen side krever definisjonen av innovasjon noe mer enn en plan eller utkast, det skal resultere i et produkt som introduseres i markedet eller produksjonsprosess som tas i bruk.

Ordlyden i den andre setningen synes å være en oversettelse av "pre-competitive development" i de tidligere retningslinjene for statstøtte til FoU¹. I de nye retningslinjene for statsstøtte til forskning og utvikling og innovasjon er denne definisjonen noe endret. Spesielt brukes ikke begrepet "industriell forskning". Betegnelsen for FoU-virksomhet som ligger nærmest et kommersielt produkt er også endret til "experimental development", den samme som i Frascati-manualen.²

Teknologisk, forretningsmessig og annen relevant kunnskap og ferdigheter er mer enn industriell forskning. De nye retningslinjene inkluderer dermed en forståelse av at kunnskapsgrunlaget for utprøvende utviklingsarbeid kan være hentet fra andre kilder enn industriell forskning, noe som i større grad fanger opp FoU i tjenesteytende sektor.

På den annen side er det i forskriften en nærmere presisering av alminnelig bedriftsorientert produktutvikling uten forskningspreg som faller utenfor FoU-begrepet. Innovasjon Norge og SkatteFUNN-sekretariatet bruker også denne mer detaljerte spesifikasjonen i sin behandling av søknader. Denne finnes også på SkatteFUNNs hjemmeside og er lett tilgjengelig før SkatteFUNN-søkerne.

Alminnelig bedriftsorientert produktutvikling uten forskningspreg godkjennes ikke. Herunder prosjekter som:

- har karakter av løpende drift,
- omfatter modifikasjon av bedriftens produksjon, tjenester eller produksjonsmåter, når dette ikke fordrer utvikling av ny kunnskap eller bruk av eksisterende kunnskap på nye måter,
- hovedsakelig omfatter organisasjonsutvikling, opplæring eller kvalitetssikring,
- i det vesentligste er kunde- eller markedsundersøkelser,
- består i installasjon eller tilpasning av innkjøpt produksjonsutstyr,
- går ut på å kopiere eller konstruere produkter andre har skapt,
- kan karakteriseres som kunstneriske, musikalske, filmatiske, litterære eller lignende,
- består i å lage anlegg for produksjon,
- går ut på å erverve, oppføre eller utbedre fast eiendom, kjøretøy, skip eller fly,
- har til formål å lete etter eller å påvise mineralske forekomster, naturressurser eller lignende, med mindre det dreier seg om å utvikle nye avanserte teknikker som kan patenteres,
- utgjør bedriftens kontingenter, eller andeler til finansiering av fellesforskning der hvor dette ikke er knyttet til gjennomføring av et konkret samarbeidsprosjekt hvor bedriften er aktivt involvert.

Det kan synes som om også dette operasjonelle FoU-begrepet i SkatteFUNN er videre enn den offisielle definisjonen av FoU ved at det åpner for at organisasjonsutvikling, opplæring og kvalitetssikring og kunde- og markedsundersøkelser kan inkluderes. Men hvis for eksempel organisasjonsendringer er en integrert del av FoU-prosjektet og nødvendig for gjennomføringen kan det forsvares at dette inkluderes.

Uansett synes det å være behov for en oppdatering av ordvalget i FoU-definisjonen i Skattefunn og en fordel om ordlyden i den offisielle definisjonen også ble brukt i skatteloven.

Det har vært argumentert med at FoU-definisjonen burde konkretiseres ytterligere med spesifikasjoner av hvilke aktiviteter som inngår og hvilke som ikke inngår. Vi vil advare mot en altfor detaljert liste over aktiviteter som er eller som ikke er FoU. En slik liste vil for det første aldri bli fullstendig og vil stadig måtte revideres og oppdateres. Det kan også være aktiviteter som isolert sett ikke vil bli betraktet som FoU, men som integrert del av et forskningsprosjekt må betraktes som en del av FoU-kostnadene. Omvendt kan det være aktiviteter som normalt vil betraktes som FoU, men ikke i enhver sammenheng. I slike tilfelle kan det være vanskelig å avvise en søknad, og kan i tilfelle ofte tilklager og misnøye blant brukerne.

¹ "(...) the shaping of the results of industrial research into a plan, arrangement or design for new, altered or improved products, processes or services, (...) including the creation of an initial prototype which could not be used commercially. (...)"

² "experimental development means the acquiring, combining, shaping and using of existing, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes or services. (...)"

7. Oppsummering

SkatteFUNN-ordningen er godt kjent blant FoU-foretak, selv om det kan være noe uklarhet om en del av regelverket. Dette gjelder bl.a. utbetaling av skattefradrag for foretak som ikke er i skatteposisjon. Det er likevel nødvendig med regelmessig markedsføring og informasjon om SkatteFUNN, spesielt overfor potensielle nye FoU-foretak

Foretakene er stort sett fornøyd med SkatteFUNN-ordningen og er gjennomgående mer fornøyd idag enn for to år tilbake. Brukerne er også i stor grad tilfreds med SkatteFUNN-sekretariatets arbeid. Det er likevel klare forskjeller i vurderingen mellom foretak som har fått godkjent prosjekter og de som har fått avslag.

Det er likevel en del kritiske kommentarer til regelverket. Maksimalt fradragbeløp har stått uendret siden 2002, og det er flere foretak nå enn for to år siden som mener at fradragbeløpet burde økes. Det var likevel bare 22 prosent av alle foretak som brukte ordningen i 2006 som utnyttet beløpsgrensen på 4 mill. kr. til egenutført FoU fullt ut. Andelen har økt hvert år siden 2002. Gjennomsnittlig kostnad for prosjekter under 4 mill. kr. var 1, 5 mill. kr. Uten en indeksregulering av beløpet vil ordningen etterhvert bli mindre attraktiv for foretak med over 4 mill. kr. i egenutført FoU. Fra 2007 er det innført en maksimal timesats på 500 kr. Flere foretak har uttrykt misnøye med denne endringen i siste brukerundersøkelse, men vi har ikke grunnlag for å vurdere hvordan dette vil slå ut.

Foretakene er misfornøyd med at de må forholde seg til tre offentlige etater og har tidvis vært misfornøyd med skatteetaten. Revisorene er gjennomgående kritiske til at ordningen er en del av skattesystemet og finner det ofte vanskelig å attestere ligningskjema for SkatteFUNN. Likningsetaten selv er kritiske til SkatteFUNN som en del av skattesystemet. Regelverket i SkatteFUNN kolliderer til dels med prinsippene i skatteloven. Dette gjelder spesielt den sjablonmessige beregningen av personal- og indirekte kostnader. Likningsetaten bruker i tillegg forholdsvis lite ressurser på behandling av skjemaene og har begrenset faglig kompetanse til å vurdere de oppgitte kostnadene. Det er derfor argumenter for å fjerne SkatteFUNN som en

skatteordning og istedet erstatte den som en tilskuddsordning.

Tilleggsargumenter er at SkatteFUNN idag i stor grad fungerer som en tilskuddsordning ved at stort sett $\frac{3}{4}$ av skattefradraget blir utbetalt til foretakene. En tilskuddsordning vil også kunne gi raskere utbetaling til foretakene ved at en del av tilskuddet kan utbetales ved godkjenning av søknaden og dermed bedre likviditeten. For mange små foretak er dette vesentlig. Resten av tilskuddet kunne utbetales først når slutt-rapport er godkjent.

En tilskuddsordning kan enten være rettighetsbasert med i prinsippet ubegrensede midler eller en ordning der det er avsatt et maksimalt årlig beløp og at foretakene må konkurrere om denne potten. For foretakene ville et fast samlet beløp bety mer usikkerhet og mindre forutsigbarhet utover den godkjenningsprosessen for prosjekter som finnes i dag. For bevilgende myndigheter innebærer en rettighetsbasert ordning mer usikkerhet om utgiftene. Vi ser ikke sterke argumenter for å fjerne ordningen som rettighetsbasert som i dag.

Hovedargumentet for å beholde ordningen med skattefradrag er at ordningen tross alt fungerer rimelig bra i dag. Samarbeidet mellom SkatteFUNN-sekretariatet og likningsetaten har utviklet seg positivt. Selv om likningskontorene bruker begrenset med ressurser til kontroll, vet foretakene de kan utsatt bli utsatt for stikkprøvekontroll og vil være forsiktige med bevisst å føre for høye kostnader.

Ved en eventuell omlegging fra en skattefradrag-ordning vil det likevel være nødvendig med etterkontroll av godkjente prosjekter, dvs. om de godkjente prosjektene er gjennomført i samsvar med planen og om de medgåtte kostnadene er reelle og dermed om det er grunnlag for støtten. Et opplegg for å kontrollere dette finnes i dag, nemlig foretakenes års- og slutt-rapporter til Forskningsrådet. Disse har til nå ikke vært brukt til oppfølging eller kontroll av prosjektene. Disse kan brukes til endelig godkjenning av utbetaling av fullt tilskudd på samme måte som for prosjekter i

brukerstyrte programmer. SkatteFUNN-sekretariatet vil ha langt bedre kompetanse til å kontrollere dette enn skatteetaten.

Selv uten omlegging bør års- og sluttrapportene brukes mer aktivt til oppfølging og kontroll. Skatteetaten burde ha tilgang til disse rapportene på en enkel måte.

Uansett skattefradrag- eller tilskuddsordning bør kravet om attestasjon fra foretakets revisor beholdes. Men for at revisorene skal få et bedre grunnlag for å vurdere dette enn idag, bør kontroll av faktisk utførte timeverk og påløpte kostnader foretas mot budsjetterte timeverk og kostnader.

En administrativ forenkling ved at ansvar for kontroll reduseres med en etat (skatteetaten) vil neppe redusere de administrative kostnadene. Kostnadene i skatteetaten er forholdsvis lave og vil bli veid opp ved at SkatteFUNN-sekretariatet må styrkes for bedre kontroll av sluttrapporter. Sekretariatet sier de trenger en betydelig personalstyrking hvis de også skal ha ansvar for å godkjenne støttebeløp.

Vår vurdering er at søknadsrutinene i hovedtrekk bør beholdes som idag. For det første mener vi det er viktig at det skjer en forhåndsgodkjenning av prosjektene. Det er den beste kvalitetssikringen av at de støttede prosjektene faktisk er FoU-prosjekter. I andre land med skattebaserte FoU-ordninger er det ikke vanlig med slik forhåndsgodkjenning av prosjekter. Nederland har imidlertid forhåndsgodkjenning og Danmark hadde det for en ordning som nå er avskaffet.

Vi mener også en bør beholde to-trinnsordningen i godkjenningsprosessen; dvs. første vurdering av Innovasjon Norge og endelig godkjenning av SkatteFUNN-sekretariatet. Godkjenningen vil omfatte det faglige innholdet, tidsplan, budsjetterte timeverk og kostnader. Selv om det kan dokumenteres noe ulikt syn mellom IN og SF i enkelte saker, mener vi dette totalt sett sikrer en bedre kvalitetsvurdering av prosjektene. I tillegg er det rimelig at IN er involvert i disse prosjektene utfra etatens formål om å fremme innovasjon og næringsutvikling innenfor sine regioner.

FoU-definisjonen i SkatteFUNN er formulert på en annen måte enn i definisjonen av FoU i Frascati-manualen. Det er uklart om Skattelovens formulering bare er ment som en operasjonell presisering av Frascati-definisjonen eller om det bevisst er ment å avvike fra Frascati-definisjonen. Vi mener en bør følge Frascati-definisjonen og også bruke denne ordlyden i SkatteFUNN. Det har vært argumentert med at FoU-definisjonen burde konkretiseres ytterligere med spesifikasjoner av hvilke aktiviteter som inngår og hvilke som ikke inngår. Vi vil advare mot en altfor detaljert liste over aktiviteter som er eller ikke er FoU. En slik liste vil for det første aldri bli fullstendig og vil

stadig måtte revideres og oppdateres. Det kan også være aktiviteter som isolert sett ikke vil bli betraktet som FoU, men som integrert del av et forskningsprosjekt må betraktes som en del av FoU-kostnadene. Omvendt kan det være aktiviteter som normalt vil betraktes som FoU, men ikke i enhver sammenheng. I slike tilfelle kan det være vanskelig å avvise en søknad, og kan i tilfelle føre til klager og økt misnøye blant brukerne.

Søknadsskjemaet og års- og sluttrapportene inneholder detaljert og omfattende informasjon om foretaket og prosjektet. Uten å komme med konkrete forslag til endringer mener vi sekretariatet bør gå kritisk gjennom de skjemaene som brukes og vurdere om all informasjon som innhentes virkelig er nødvendig i saksbehandlingen. Det kan likevel være ønskelig å innhente informasjon til andre formål enn det som er strengt nødvendig i saksbehandlingen, men dette må reduseres til et minimum.

8. Detaljerte resultater fra Brukerundersøkelsen 2007

8.1. Innledning

I dette kapitlet presenteres resultater fra en ny brukerundersøkelse om SkatteFUNN-ordningen gjennomført i 2007. Formålet med undersøkelsen var primært å kartlegge næringslivets erfaringer med SkatteFUNN, spesielt de administrative rutinene i ordningen. Men i tillegg ble det spurt om effekter av ordningen for foretakene mht. omfanget av egen FoU-aktivitet, samarbeid med andre og lønnsomhet. Vurdering og synspunkter på ordningen ble også tatt opp. En tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i 2005 (Rapport 2006/7).

8.2. Om undersøkelsen

Spørreskjema

Undersøkelsen ble gjennomført med et felles skjema for foretak med godkjente og avslåtte prosjekter. Skjema var likevel tredelt med en felles del, en del for foretak med godkjente prosjekter og en del for enheter med avslåtte prosjekter. Skjema kunne enten besvares på papir eller elektronisk på internett.

Tabell 8.1. Populasjon og utvalg for brukerundersøkelsen 2007

	Trekkegrunnlag		Totalt
	Foretak som søkte SkatteFUNN for 2006	Foretak som rapporterte kostnader i SkatteFUNN for 2005	
Populasjon	1 845	1 682	3 527
Herav antall foretak som ble trukket ut (bruttoutvalget):	647	330	977
Herav:			
Foretak med godkjenning	349	330	679
Foretak med avslag	233	-	233
Foretak med både godkjente og avslåtte søknader	65	-	65

Tabell 8.2. Svarprosent brukerundersøkelsen 2007

	Utvalget ¹	Antall svar	Svarprosent
Totalt antall foretak	902	470	52
Herav:			
Foretak med godkjenning	688	387	56
Foretak med avslag	214	83	39

¹ Bruttoutvalg fratrukket returer.

Skjema inneholdt mange av de samme spørsmålene som i undersøkelsen gjennomført i 2005 for å måle endringer i foretakenes oppfatninger, bl.a. vurderingen av hjemmesiden www.skattefunn.no, om det var krevende eller ikke å innhente nødvendig informasjon til søknaden og om utfylling var enkelt eller vanskelig og om behandlingen av søknaden. En del spørsmål fra forrige gang var kuttet ut, mens noen nye var tatt inn. Dette gjaldt bl.a. bruken av konsulenter i utformingen av søknaden og behandlingen av skattefradraget hos revisor og likningsmyndigheter. Det ble også stilt spørsmål om betydningen av SkatteFUNN for gjennomføring av prosjektet, hvilke konsekvenser ordningen har hatt for foretaket mer generelt og forslag til endringer i ordningen.

Populasjon og utvalg

Det ble sendt ut skjema til i underkant av 1000 foretak. 647 var trukket blant de 1845 foretakene som hadde søkt SkatteFUNN for 2006. 349 av disse hadde søknader som ble godkjent, 233 hadde avslåtte søknader og 65 hadde både avslåtte og godkjente søknader. I tillegg ble 330 foretak av i alt 1682 med rapporterte kostnader i SkatteFUNN for 2005 trukket ut, dvs. bare foretak med godkjente prosjekter. Det var viktig å få med denne gruppa av foretak som hadde vært gjennom hele prosessen, inkl. behandling av skattefradraget og sluttrapportering.

Det var frivillig for foretakene å delta i undersøkelsen. 470 foretak svarte på undersøkelsen etter at det ble foretatt én purring. Dette gir en svarprosent på 52. Svarandelen var høyere for foretak med godkjente prosjekter, om lag 56 prosent, mens den utgjorde 39 prosent for foretak med avslåtte søknader.

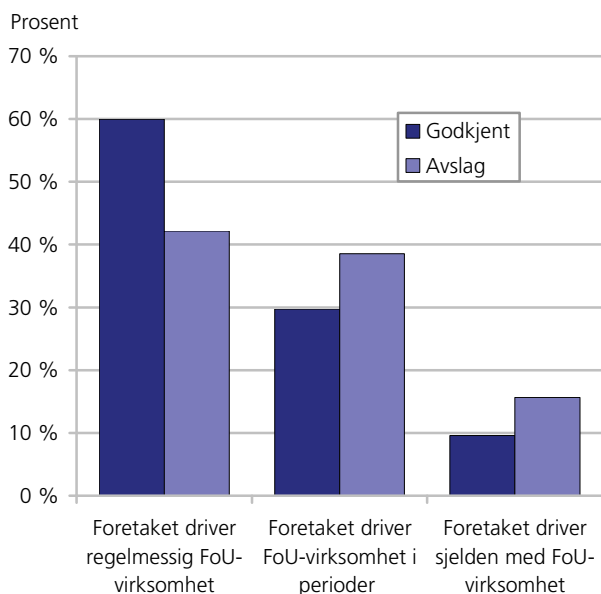
8.3. Resultater

Foretakenes bakgrunn

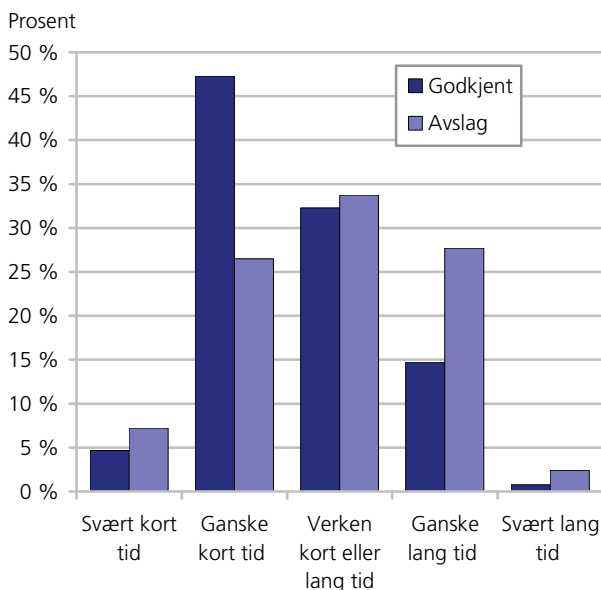
Sammenlignet med undersøkelsen i 2005, er det denne gangen mindre forskjell mellom foretak med godkjente og avslåtte søknader når det gjelder FoU-erfaring. Gjennomgående har også foretakene mer FoU-erfaring enn forrige gang. I 2005 var det langt flere foretak med lite FoU-erfaring som fikk avslag på søknaden om

støtte fra SkatteFUNN, mens i 2007 er denne forskjellen noe jevnet ut (se figur 8.1). Det er fortsatt størst andel av de store foretakene (over 50 syss) med godkjente prosjekter som driver regelmessig FoU (70 prosent), mens en større andel av mellomstore bedrifter (5-9 syss) rapporterer om regelmessig FoU-virksomhet enn det som var tilfellet i 2005. For foretak med avslåtte søknader er det også de største foretakene som har mest FoU-erfaring (58 prosent), men også en betydelig andel av de minste foretakene (færre enn 5 syss) rapporterer om regelmessig FoU-virksomhet (45 prosent). Av næringsgrupper driver foretak innen forretningsmessig tjenesteyting oftere regelmessig FoU enn foretak innen industri, både blant de med godkjente og avslåtte prosjekter.

Figur 8.1. Foretakenes FoU-erfaring

Figur 8.2. Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadsskjemaet kunne fylles ut?

Informasjon om SkatteFUNN og søknadsbehandling

Foretakene er i stor grad fornøyd med den informasjon om ordningen som ligger tilgjengelig på nettsiden www.skattefunn.no. Svarene har endret seg lite siden forrige undersøkelse. Foretak med godkjente prosjekter er mer fornøyd enn foretak med avslag.

Foretakene som fikk avslag på søknadene sine brukte lengre tid på å finne frem informasjon enn foretakene med godkjente prosjekter, både når man bryter ned på størrelsen på foretaket, næringsgruppe og FoU-erfaring (se figur 8.2). Blant de med avslag er det flest som har svart at de har brukt 'verken kort eller lang tid', men det er også en relativt stor andel som oppgir at de brukte ganske lang tid på å finne informasjon for å fylle ut søknadsskjemaet. Nesten halvparten av de mellomstore foretakene (10-49 syss) med avslåtte søknader brukte ganske lang tid på å finne nødvendig informasjon, og blant de andre størrelsesgruppene brukte rundt 1/5 ganske lang tid. Det er imidlertid forholdsvis få observasjoner med avslag for en detaljert nedbryting av tallmaterialet. For foretak med godkjente søknader er det klart høyest andel, mellom 40-50 prosent, som bruker ganske kort tid på innhenting av informasjon til søknadsskjemaet. Vesentlig færre har brukt ganske lang tid på å finne informasjon. Disse tallene er langt på vei sammenlignbare med tallene fra 2005, hvor det også var en overvekt av foretak med avslag som brukte ganske lang tid, og tilsvarende en høyere andel foretak med godkjente prosjekter som brukte ganske kort tid på å finne informasjon til søknaden.

Foretakene med avslag syntes også det var vanskeligere enn foretakene med godkjente søknader å fylle ut søknadsskjemaet, selv om det også her er færre observasjoner som danner grunnlag for tallene. Totalt har rundt 55 prosent av foretakene med godkjente prosjekter rapportert at de syntes det var ganske enkelt å fylle ut skjemaet, mens for foretak med avslag på søknaden har kun 25 prosent rapportert at de syntes det var ganske enkelt. Særlig de mellomstore foretakene blant de med avslag (5-9 syss og 10-49 syss) syntes det var ganske vanskelig. Det at foretaket har FoU-erfaring fra tidligere ser ut til å gjøre jobben noe enklere for foretak med godkjente søknader (se figur 8.3). De med mindre FoU-erfaring ser ut til både å bruke lenger tid på søknaden, og finner utfylling av skjemaet vanskeligere. For foretak med avslag er det mindre forskjeller mht. FoU-erfaring.

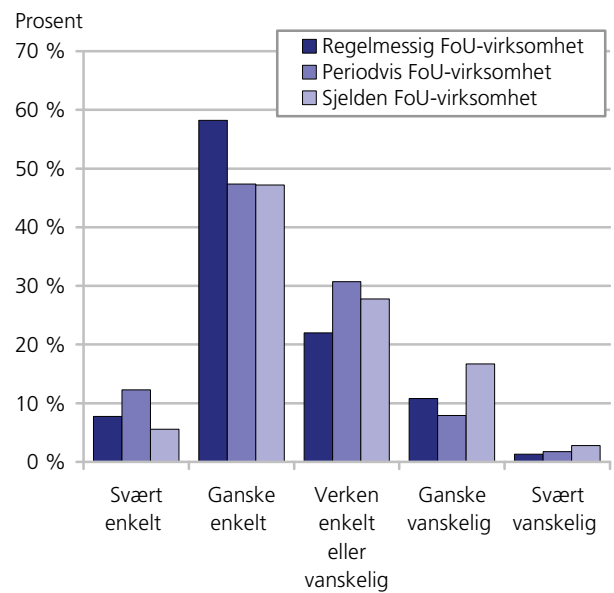
Når en ser på næringer er det både for de med avslåtte og godkjente søknader størst andel av foretak innen bygg/anlegg, med henholdsvis 14 og 50 prosent, som har oppgitt at de syntes det var vanskelig å fylle ut skjemaet. Derimot er det flest foretak innen handel og industri som oppgir at de syntes det var 'ganske enkelt' å fylle ut skjemaet. Også blant foretakene med avslag

er det størst andel innen industri hvor foretakene syntes skjemaet var 'ganske enkelt å fylle ut. Det er ellers vanskelig å trekke klare slutninger etter næring, siden det er få observasjoner som danner grunnlag for tallene. Men den generelle trenden er at flere foretak plasserer seg midt på treet, med svaret 'verken vanskelig eller enkelt' å fylle ut søknadsskjemaet.

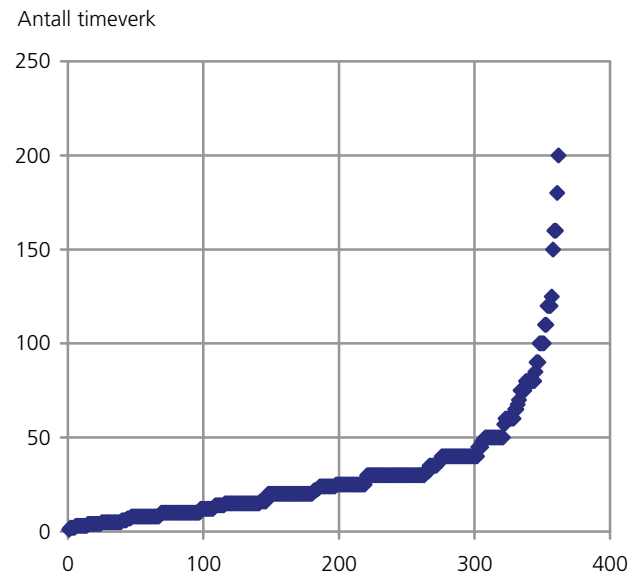
På spørsmål om hva som gjorde arbeidet vanskelig, er det både for foretak med godkjente og avslåtte søknader uklare spørsmål og dårlig veiledning på spørsmålene som forekommer hyppigst, samt at spørsmålene ikke var tilpasset informasjonen foretaket har. Dette var også resultatet ved forrige undersøkelse i 2005. På dette spørsmålet var det mulig å gi flere svar, og det er tydelig at de minste og de mellomstore foretakene (færre enn 5 syss og 10-49 syss) har krysset av for mange alternativer. Det er også en del klager på at det er mange spørsmål om prosjektet.

I gjennomsnitt bruker foretakene 30 timer på utfylling av søknaden. Det er liten forskjell i denne gjennomsnittsverdien for godkjente og avslåtte søknader. Det er imidlertid stor spredning rundt denne gjennomsnittsverdien. Figur 8.4 viser spredningen i antall timer brukt på søknaden for alle foretak. De fleste foretak, drøye 70 prosent, bruker under 30 timer på søknaden. Det er også en del foretak, rundt 20 prosent, som bruker mellom 30 og 80 timeverk. Medianen for begge gruppene er derimot lavere, med henholdsvis 15 timeverk og 23 timeverk for foretak med avslag og godkjenning. For foretak med godkjenning er dette en økning fra sist undersøkelse, mens foretakene med avslag nå rapporterer færre timeverk (i median) enn i 2005. (Gjennomsnittet har steget noe, men siden det er få foretak i dette utvalget er argumentet her at median er mer pålitelig mål siden det er mindre sårbart for ekstreme verdier.) Modus, eller det antall timeverk flest foretak rapporterer, er på 30 for de med godkjente søknader. Det er også mange foretak som oppgir 10 og 20 timer. For foretak med avslag er det flest som oppgir at de har brukt 10 timeverk på søknaden, mens det også er en del som oppgir 15 timeverk. Sett i sammenheng med at avslagsprosenten har steget siden 2005, kan det virke som foretak med avslag har noe å hente på å bruke lenger tid på utforming av søknadsskjemaet. Det er en liten tendens til at foretak som regelmessig driver med FoU legger noe mer tid i søknaden enn foretak som sjelden driver med FoU. Det er også en tendens til at foretak som får avslag, bruker noe mindre tid på søknaden. Det er de med minst FoU-erfaring som har brukt kortest tid på å fylle ut søknaden, med et snitt på 26 timeverk mot 45 timeverk for foretakene med regelmessig FoU-virksomhet blant foretakene med godkjente søknader. For foretak med avslåtte søknader brukte de med lite FoU-erfaring i snitt 15 timeverk så søknaden, mens de med regelmessig FoU-erfaring brukte i gjennomsnitt 27 timeverk.

Figur 8.3. Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadsskjemaet? Foretak med godkjente søknader

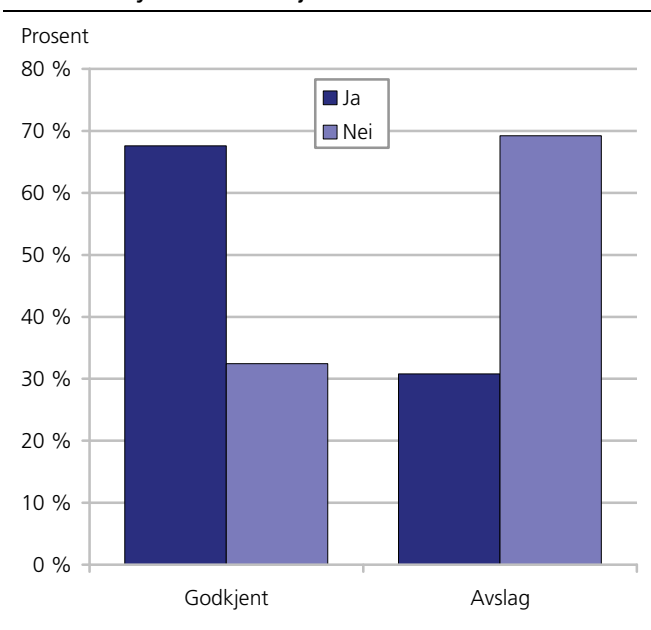
Figur 8.4. Spredning i antall timeverk brukt på utfylling av søknadsskjema

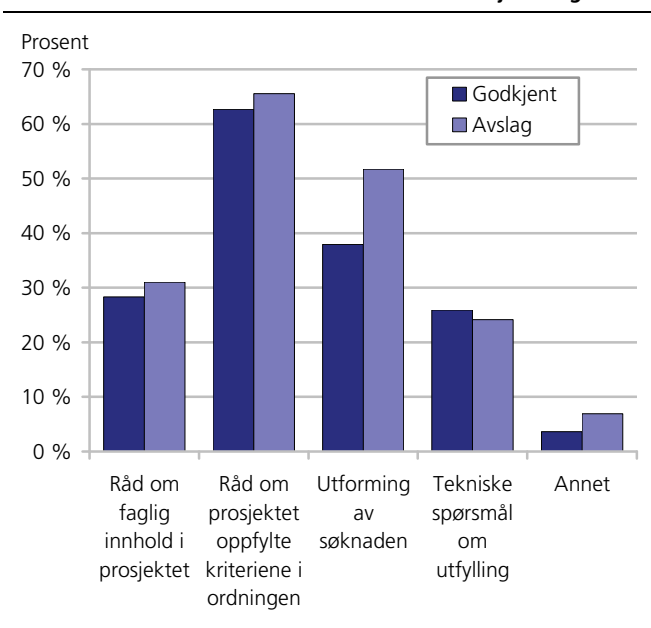
Totalt sett er det omtrent lik andel av foretakene med avslåtte og godkjente søknader som har brukt ekstern hjelp i søknadsprosessen, men tallene avviker en del hvis en bryter ned på næring. Særlig innen primærnæring, handel og andre næringer er det en stor andel, rundt 50-60 prosent, som bruker ekstern hjelp. Disse foretakene er også fornøyd med hjelpen de fikk, rundt halvparten i disse næringsgruppene oppgir at hjelpen var svært nyttig. Jevnt over er både foretak med avslåtte og godkjente søknader fornøyd med hjelpen de har fått, langt de fleste svarer at hjelpen var svært eller ganske nyttig. Når en ser på de med lite FoU-erfaring viser det seg at blant foretakene med godkjente

søknader har nesten 70 prosent brukt ekstern hjelp, mens for de med avslag er det kun 31 prosent som har benyttet ekstern hjelp til søknaden (se figur 8.5). Foretakene som fikk avslag på søknaden oppgir allikevel at hjelpen var enten svært eller ganske nyttig. På den annen side er oppfatningen i SkatteFUNN-sekretariatet og Innovasjon Norge at foretak som bruker ekstern hjelp ikke leverer bedre søknader. Det kan altså virke som om det er ulike oppfatninger av nytten av ekstern hjelp blant foretakene og i SkatteFUNN-sekretariatet og IN. I forlengelsen av dette kan det også tenkes at det er ulike oppfatninger om hvordan en god søknad ser ut blant de som søker og de som behandler søknadene.

Figur 8.5. Har foretaket brukt ekstern hjelp i prosessen med å fylle ut søknadsskjemaet?

Figur 8.6. Hva slags hjelp eller råd hadde foretaket behov for fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge?

Dette siste aspektet gjenspeiler seg også når en ser på hvorfor foretakene tar kontakt med SkatteFUNN-sekretariatet eller IN i søknadsprosessen. Hele 40 prosent av foretakene tok kontakt, og det var flest som trengte råd om prosjektet oppfylte kriteriene i ordningen (se figur 8.6). En stor andel trengte også hjelp til utforming av søknaden. Dette gir et inntrykk av at det er uklart for mange bedrifter hvordan prosjektsøknaden bør utformes for å få den godkjent, og også at det bør være tydeligere hva som faller inn under ordningen for at prosjektet skal få støtte. Langt på vei de fleste var fornøyd med hjelpen de fikk av foretak med godkjente søknader, mens det er mer misnøye blant foretak med avslag. Særlig mindre og store foretak (5-9 og over 50 syss), foretak innen industri og forretningsmessig tjenesteyting, og de med lite FoU-erfaring er mindre fornøyd med hjelpen de har fått.

Foretak med avslag på søknad ble også i mindre grad kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller IN før de fikk svar på søknaden (24 prosent, mot 38 prosent av de med godkjente prosjekter). Av de minste foretakene (færre enn 5 syss) med avslag ble kun 13 prosent kontaktet, mens 34 prosent av de med godkjente søknader ble kontaktet før de fikk svar. De fleste henvendelsene dreide seg om det faglige innholdet, mens rundt 40 prosent handlet om formelle feil eller mangler.

Blant foretakene som har levert inn sluttrapport, ble kun 9 prosent kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet om innholdet i denne. Andelen som ikke ble kontaktet er jevnt fordelt på tvers av sysselsettingsgruppe, næringsområde og uavhengig av FoU-erfaring, og ligger på rundt 80-90 prosent for de fleste gruppene. Dette kan tolkes som dårlig oppfølging om gjennomføringen av prosjektene fra SkatteFUNN-sekretariatet, eller det kan være at sluttrapportene er såpass bra at det ikke har vært behov for ytterligere oppfølging.

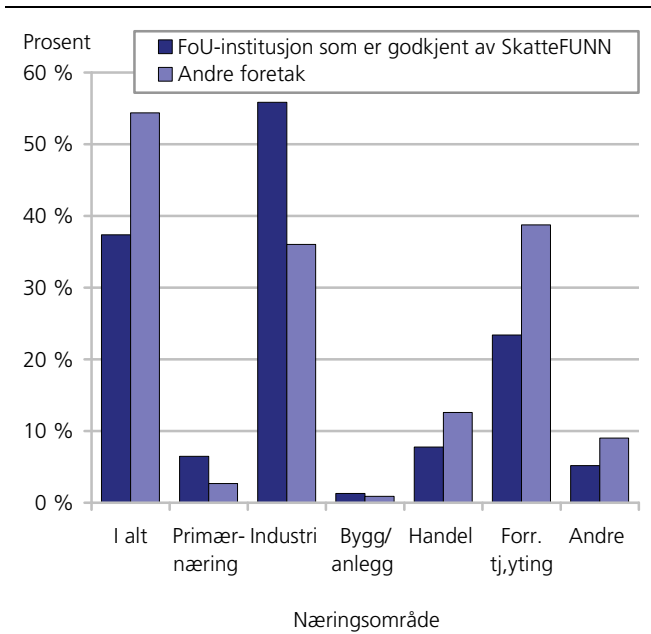
Gjennomsnittlig behandlingstid for søknaden var 6,2 uker for foretak med godkjente prosjekter, og 7,1 uker for de med avslag. Dette er en økning fra forrige undersøkelse, hvor tallene var henholdsvis 4,7 og 6,4 uker, og lengre enn målet på 2 ukers behandlingstid. Medianen for foretak som fikk avslag på søknaden er jevnt over høyere, rundt 7-8 uker, enn for foretakene som fikk godkjent prosjektene sine, hvor medianen ligger på 3-4 uker, uavhengig av sysselsettingsgruppe, næringskategori og tidligere erfaring med FoU.

Samarbeid med andre foretak

En stor andel, hele 66 prosent, av foretakene med godkjente prosjekter, samarbeidet med andre i gjennomføringen av prosjektet. Det var særlig de minste og de mellomstore foretakene (10-49 syss) som samarbeidet med andre, og av næringer er det innen industri og forretningsmessig tjenesteyting at størst andel av foretakene samarbeider. Det var godkjente FoU-institusjoner og andre foretak som var de viktigste samarbeidspartnere.

Figur 8.7. Andel foretak som har oppgitt godkjent FoU-institusjon og andre foretak som viktigste samarbeidspartner. Kun foretak som har samarbeidet

Det er flere måter å sammenligne hvem som er viktigste samarbeidspartner for foretakene på. Når en sammenligner ulike sysselsettingsgrupper, viser det seg at godkjente FoU-institusjoner er viktigst for de store foretakene, med flere enn 10 sysselsatte. Av de foretakene som har oppgitt godkjente FoU-institusjoner som viktigste samarbeidspartner, er rundt 30 prosent i sysselsettingsgruppene 10-49 og over 50 sysselsatte. Når en sammenligner innad i hver sysselsettingsgruppe, er det for de største foretakene fortsatt godkjente FoU-institusjoner som er viktigste samarbeidspartner. Av foretakene med over 50 sysselsatte som har samarbeidet, har 63 prosent oppgitt at godkjente FoU-institusjoner er viktigste samarbeidspartner. Av de minste foretakene som har samarbeidet om SkatteFUNN-prosjekt, har 60 prosent oppgitt at andre foretak er viktigste samarbeidspartner, mens 38 prosent har oppgitt godkjente FoU-institusjoner.

Av de foretakene som har oppgitt godkjente FoU-institusjoner som viktigste samarbeidspartner, er 56 prosent av foretakene innen industri (se figur 8.7). Det er også mange foretak innen forretningsmessig tjenesteyting som har oppgitt godkjente FoU-institusjoner som viktigste samarbeidspartner. Av foretakene som har oppgitt andre foretak som viktigste samarbeidspartner, finner en flest foretak innen forretningsmessig tjenesteyting, og også mange foretak innen industri har svart at andre foretak er viktigste samarbeidspartner.

Fordelt etter tidligere erfaring med FoU, er det mindre variasjon i hva foretakene har svart. Uavhengig av FoU-erfaring, har rundt 70 prosent samarbeidet med andre i gjennomføringen av prosjektet. Av de som har oppgitt godkjente FoU-institusjoner som viktigste samarbeidspartner, er det flest foretak med regelmessig FoU-

virksomhet. Det samme gjelder også for de som har oppgitt andre enn godkjente FoU-institusjoner som viktigste samarbeidspartner.

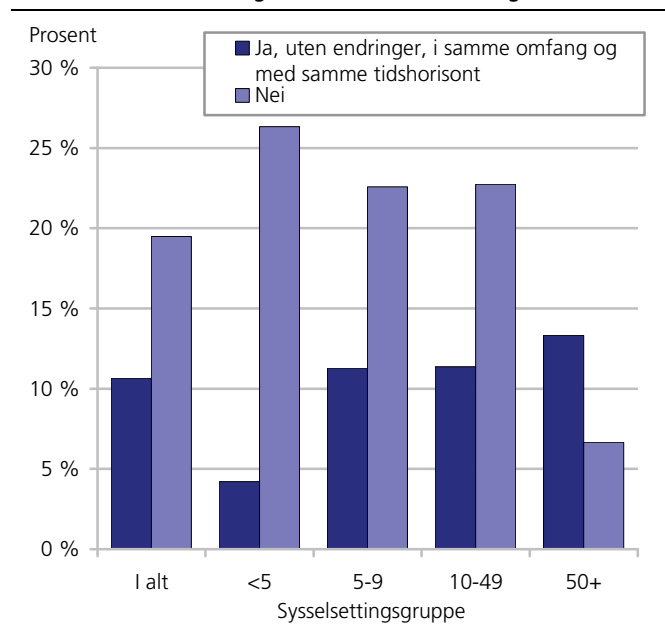
Samarbeid har også stor betydning for gjennomføring av prosjektet, spesielt for de minste foretakene (færre enn 5 og 5-9 syss). Blant næringene er det særlig innen bygg og anlegg at samarbeid har svært stor betydning, men også innen handel og andre næringer er samarbeid av stor betydning. Etter FoU-erfaring ser det ut til at de med minst erfaring legger stor vekt på samarbeid, men også blant foretak med regelmessig FoU-virksomhet har 49 prosent oppgitt at samarbeidet hadde ganske stor betydning for gjennomføringen av prosjektet.

For de som ikke har samarbeidet om gjennomføringen av prosjektet oppgav størst andel at prosjektet var for lite til å lage et samarbeidsprosjekt av (47 prosent), og rundt 35 prosent oppgav at konkurransesituasjon var årsak til at de ikke samarbeidet. Det er særlig innen industri og forretningsmessig tjenesteyting at konkurransespektet er viktig, mens hele 77 prosent av foretakene med regelmessig FoU-virksomhet har oppgitt at de ikke fant samarbeidspartnere med relevant kompetanse.

Gjennomføring av prosjektene

De fleste prosjektene, 80 prosent, ble gjennomført i samme omfang og med samme tidshorisont som planlagt. De minste foretakene har lavest andel som gjennomfører prosjektet etter planen, og det er også her det er høyest andel hvor prosjektet ikke ble i gang-satt, med 4 prosent. Det er innen bygg og anlegg og forretningsmessig tjenesteyting det er lavest andel hvor prosjektet ble gjennomført ifølge planen, mens det er høyest andel innen industri og blant andre næringer.

Figur 8.8. Ville prosjektet ha blitt gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN-ordningen?

På spørsmål om prosjektet ville blitt gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN er det denne gangen noe færre foretak med godkjente prosjekter som sier de ville gjennomført prosjektet uten endringer. Det er også flere som mener prosjektet ikke ville blitt gjennomført uten skattefradraget, totalt 19 prosent mot 15 prosent i 2005. Etter sysselsettingsgruppe er det tydelig at SkatteFUNN er viktigst for de minste foretakene, hvor hele 26 prosent svarer at prosjektet ikke ville blitt gjennomført uten skattefradraget (se figur 8.8). Blant mellomstore foretak (5-9 og 10-49 syss) svarer 23 prosent at de ikke ville gjennomført prosjektet, mens 7 prosent av de største foretakene ville latt være å sette i gang prosjektet uten skattefradraget.

Også blant foretakene som fikk avslag på søknaden var det flere av de store foretakene som gjennomførte prosjektet uten skattefradrag. Rundt 50 prosent av de største foretakene sier prosjektet ble gjennomført uten endringer, mot 13 prosent av de minste foretakene, men det er her igjen få observasjoner til grunnlag for tallmaterialet. Det er derimot flest blant de mellomstore foretakene, med 5-9 sysselsatte, som ikke gjennomfører prosjektet. Når en ser på FoU-erfaring, er det flest av foretakene med regelmessig FoU-virksomhet som gjennomfører prosjektet uten endringer, mens de med periodevis og sjelden FoU-virksomhet i større grad bruker lengre tid på prosjektet. Sammenlignet med forrige undersøkelse er det denne gangen færre som gjennomfører prosjektet uten endringer, men også færre som ikke gjennomfører prosjektet i det hele tatt. Det er derimot en økning i antall foretak som bruker lengre tid på å gjennomføre prosjektet uten å redusere omfanget.

For å få skattefradrag må foretakene dokumentere sine faktiske utgifter og få disse godkjent, først av selskapets revisor og dernest av likningskontoret. Foretakene får i svært stor grad godkjent sine skattefradrag. Bare ett foretak oppga at skattefradraget ikke ble godkjent av likningskontoret. I to tilfeller ble beløpet endret av likningskontoret. I 4 tilfeller ba likningskontoret om mer dokumentasjon, mens i 94 prosent av tilfellene ble beløpene godkjent uten kommentarer. Revisorene var mer aktive, selv om 2/3 av tilfellene ble godkjent uten kommentarer. I 25 prosent av tilfellene ba revisorene om bedre dokumentasjon fra foretakene.

Konsekvenser av ordningen for foretaket

For foretakene med godkjente prosjekter er det en klar økning i positive konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket, sammenlignet med 2005. 51 prosent av alle foretakene har svart at SkatteFUNN-ordningen har bedret lønnsomheten i foretaket, og det ser ut til at spesielt de mellomstore foretakene (5-9 og 10-49 syss) har opplevd økt lønnsomhet. Av næringer er det særlig innen handel og forretningsmessig

tjenesteyting at foretakene har oppgitt økt lønnsomhet, og det er også en klar overvekt av foretak med regelmessig FoU-virksomhet som har oppgitt økt lønnsomhet som en konsekvens av SkatteFUNN-deltagelsen. Mellom 30 og 50 prosent har oppgitt at det er for tidlig å si.

Når det gjelder nye SkatteFUNN-prosjekter, er det flere av de store foretakene som har svart ja på dette spørsmålet (65 prosent), men også i andre sysselsettingsgrupper har over 50 prosent oppgitt at nye prosjekter er en konsekvens av ordningen. I alle næringer utenom bygg og anlegg har over 50 prosent svart at SkatteFUNN har ført til nye prosjekter, og det er også størst andel av foretakene med mye FoU-erfaring hvor dette er tilfelle. En stor andel har også svart at det er for tidlig å si (25-40 prosent).

Over 70 prosent av foretakene med godkjente prosjekter har svart at ordningen har ført til mer fokus på FoU i foretaket, og andelen er særlig høy blant de største foretakene (81 prosent). Andelen er klart lavest for foretak med sjelden FoU-virksomhet, her har kun 39 prosent svart at deltagelse i SkatteFUNN-ordningen har ført til mer fokus på FoU. På den annen side har 36 prosent svart at det er for tidlig å si.

Det er en klar forskjell mellom foretak med avslåtte og godkjente søknader når det gjelder spørsmål om ordningen har ført til mer samarbeid med FoU-institusjoner. 39 prosent av foretakene med godkjenning har svart bekreftende på dette, mens kun 18 prosent av de med avslag. Også rundt halvparten av foretakene med godkjenning har svart at ordningen har ført til mer samarbeid med andre foretak, og 52 prosent at de har mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge nå enn tidligere. For foretak med avslag er andelen noe lavere, men 32 prosent samarbeider mer med andre foretak nå enn før de søkte SkatteFUNN, og 22 prosent har mer kontakt med Forskningsrådet og IN om andre FoU-prosjekter. Særlig de minste foretakene, både blant foretak med godkjenning og avslag, rapporterer om mer samarbeid med andre foretak, og også de med lite FoU-erfaring svarer bekreftende på dette spørsmålet.

En annen målbar effekt av FoU- og innovasjonsvirksomhet er utvikling av patenter. 15 prosent av foretakene sier de har søkt patent med grunnlag i et SkatteFUNN-prosjekt. En tilsvarende andel sier de har planer om å søke patent.

Vurdering av SkatteFUNN-ordningen og forslag til endringer

Ikke overraskende er foretak med godkjente prosjekter godt fornøyd med SkatteFUNN, 90 prosent sier i 2007-undersøkelsen at de er svært eller ganske positive til SkatteFUNN. 57 prosent sier de ikke har endret oppfatning siden ordningen ble innført, vel 30 prosent

sier de er mer positive nå, mens 10 prosent sier de er blitt mer negative. Dette siste er kanskje noe overraskende. Dette skyldes nok i stor grad innføringen av maks. timesats på 500 kr. (f.o.m. 2007). Flere har kommentert dette særskilt.

Det er heller ikke overraskende at foretak med avslåtte prosjekter er mer negative enn foretak som får godkjent prosjekter. Av foretakene med avslag er det likevel flere som oppgir at de er positive enn negative til ordningen. 18 prosent at de er svært positive og 28 prosent at de er ganske positive til ordningen. 12 prosent sier de er mer positive nå enn da ordningen ble innført selv om de har fått avslag.

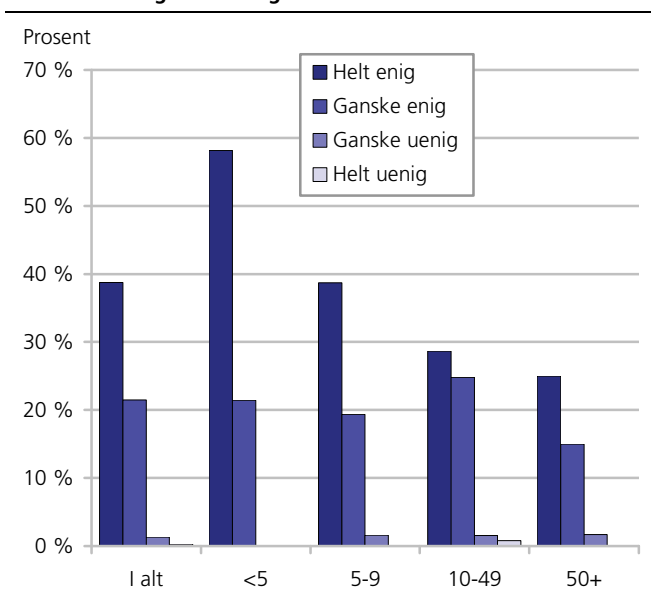
De aller fleste foretak med avslag synes avslaget er urimelig, 80 prosent oppgir dette. De fleste synes da også at avslaget er dårlig begrunnet, 60 prosent mener dette. 15 prosent sier avslaget er godt begrunnet.

Av foretak med godkjenning er det særlig de minste foretakene, med inntil 10 sysselsatte, som er mest positive, mens de største foretakene og de med lite tidligere FoU-erfaring er minst positive. Også blant foretakene med avslag er det foretak med mye FoU-virksomhet og de minste foretakene som er mest positive.

Tabell 8.3. Andel foretak i ulike intervaller av FoU-utgifter. Prosent

	0 - 2 mill	2 - 4 mill	Over 4 mill
2005	57	24	19
2006	55	25	21

Figur 8.9. Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning

Når det gjelder forslag til endringer, svarer rundt halvparten av foretakene med godkjenning at beløpsgrensen for fradragsberettigede FoU-utgifter burde vært høyere. På den annen side har analyser av SkatteFUNN-data vist at rundt 70 prosent av foretakene som benytter seg av SkatteFUNN-ordningen har FoU-utgifter for under 3 millioner, og over halvparten bruker under 2 millioner (se tabell 8.3). Gjennomsnittlig kostnad for prosjekter under 4 mill. kr. var 1, 5 mill. kr. Det er altså mange foretak som ikke benytter seg av beløpsgrensene fullt ut, men allikevel mener de er for lave. Mange mener også at fradragsprosenten burde vært høyere, og det er særlig de små foretakene som prioriterer dette. Det er en andel på rundt 40 prosent som ønsker at utbetalingen av skattefradraget burde skjedd tidligere, og for de minste foretakene er det hele 58 prosent som svarer dette (se figur 8.9). For de største foretakene er tidspunkt for utbetaling mindre viktig, med 25 prosent som mener det burde skje tidligere. Det er også en tendens til at foretak innen primærnæring og handel, samt foretak med mye FoU-erfaring ønsker høyere beløpsgrense og fradragsgrense.

Andre kommentarer

Mange kommentarer, både fra foretak med godkjenning og avslag, går på at det er vanskelig for nystartede selskaper å benytte seg av ordningen, siden utbetalingen av skattefradraget skjer sent og foretaket må tære på egne midler fram til det. Det er også flere som nevner at timesatsen på 500 kroner er for lav, og at også ulønnet arbeid burde komme inn under ordningen. Noen skriver og at det er mye vektlegging på forskning og lite på utvikling når det gjelder hvilke prosjekter som blir godkjente.

Av foretakene med avslag på søknaden var det flere som mente ordningen fungerer best for store foretak, og at de mindre selskapene faller utenom blant annet fordi de mangler ressurser til å leie inn ekstern hjelp til søknadsprosessen. Det er også en god del som mener kontakten mellom saksbehandler og søker burde bli bedre, i tillegg til kommunikasjon mellom Innovasjon Norge og SkatteFUNN-sekretariatet. Andre nevner at ordlegging og utforming av søknaden har stor betydning for om prosjektet blir godkjent eller ikke, og at selve innholdet burde vektlegges i større grad.

Referanser

Cappelen, Ådne, Erik Fjærli, Frank Foyn, Torbjørn Hægeland, Jarle Møen, Arvid Raknerud og Marina Rybalka: *SkatteFUNN-evalueringen – Årsrapport - 2006*, Rapport 2007/17, Statistisk sentralbyrå.

Frank Foyn og Knut Arild Kjesbu: *Brukernes vurdering av SkatteFUNN-ordningen. Delrapport i evalueringen av SkatteFUNN-ordningen*, Rapport 2006/7, Statistisk sentralbyrå.

Senter for Statlig Økonomistyring: *Evaluering av økonomistyring og administrering av SkatteFUNN*, Rapport fra en arbeidsgruppe i Senter for Statlig Økonomistyring. 9. juni 2006.

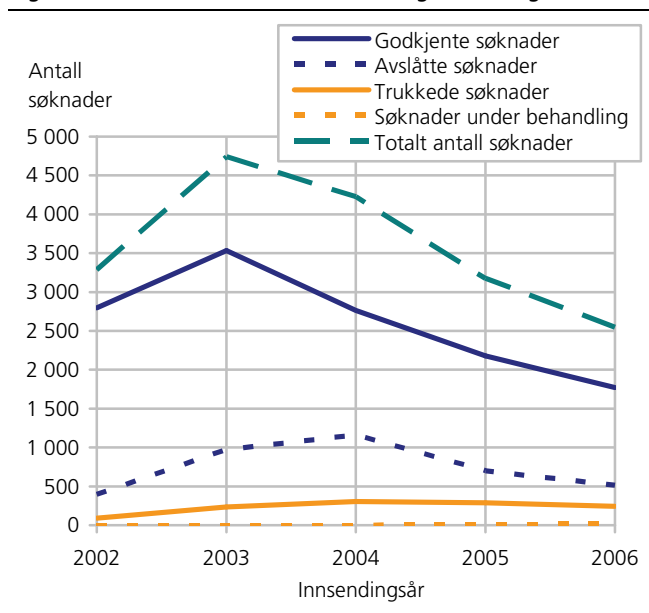
Analyse av SkatteFUNN-data

A.1 Utviklingen i antall inkomne søknader

Siden toppåret 2003 har antall SkatteFUNN-søknader gått ned hvert år (se figur A.1 og tabell A.1). I 2003 kom det inn rundt 4739 søknader, mens for 2006 var tallet nede i 2545. Selv om ordningen er utvidet til også å gjelde større bedrifter, er antall søknader nå lavere enn i oppstartsåret 2002. Samtidig har antall avslåtte prosjekter økt relativt sett, slik at avslagsprosenten er høyere for 2006 enn for 2002 og 2003. I 2006 ble 30 prosent av søknadene avslått, mens andelen for 2002 lå på 15 prosent.

Fordelt på næring er det særlig industri og forretningsmessig tjenesteyting som skiller seg ut med mange søknader (se tabell A.2 og figur A.2). Bygg og anlegg har klart færrest innsendte SkatteFUNN-søknader, med under 2 prosent av alle prosjekter i 2006. Det er også innen bygg og anlegg at godkjeningsprosenten er lavest, mens primærnæring og industri har høye godkjeningsprosent. Figur A.2 viser en betydelig nedgang innen forretningsmessig tjenesteyting de siste to årene, mens nedgangen i antall innsendte søknader for industri og andre næringer satte inn et år tidligere. Det er også en overvekt av små foretak som sender inn SkatteFUNN-prosjekter, i samsvar med ordningens formål (se tabell A.3). På den annen side er det færre av de små foretakene som får prosjektene godkjent, mens det er høyest godkjeningsprosent blant de største foretakene. Figur 2.3 viser nedgangen i antall søknader fordelt på sysselsettingsgruppe i perioden 2002-2006. Figuren viser at alle sysselsettingsgruppene har hatt en total nedgang i antall søknader. Mange benyttet seg av ordningen da den ble tilgjengelig for et foretak med over 50 sysselsatte i 2003, men denne gruppen av foretak har hatt stor nedgang i antall søknader etter 2003.

Figur A.1. Antall søknader etter status og innsendingsår

Fristen for innsending av søknader var for 2006 endret til 1. september for garantert behandling for søknadsåret, mens den tidligere var 31. desember. Søknader som kom inn etter 1. september ville ikke være sikret en ferdig saksbehandling innenfor søknadsåret og kunne eventuelt bli saksbehandlet året etter. Ved godkjenning av søknaden i året etter innsendt søknad, vil ikke kostnader som påløp i søknadsåret kunne legges inn i fradragssystemet. Dette har helt klart endret tidsprofilen for innsendte søknader (se figur A.4). En stor del av søknadene sendt inn rett før fristen i desember for tidligere år er blitt borte, mens desto flere søknader kommer inn i august. Dette kan også ha påvirket totalt antall søknader for 2006.

Tabell A.1. Antall søknader etter status og innsendingsår

	2002	2003	2004	2005	2006
Godkjente søknader	2 798	3 532	2 762	2 177	1 772
Avslåtte søknader	397	974	1 160	699	513
Trukkede søknader	90	233	303	287	245
Søknader under behandling	2	-	-	13	15
Totalt antall søknader	3 287	4 739	4 225	3 176	2 545
Godkjeningsprosent (inkl. trukkede søknader)	85,1	74,5	65,4	68,8	70,0

Tabell A.2. Antall innsendte prosjekter etter næringsområde. 2005-2006

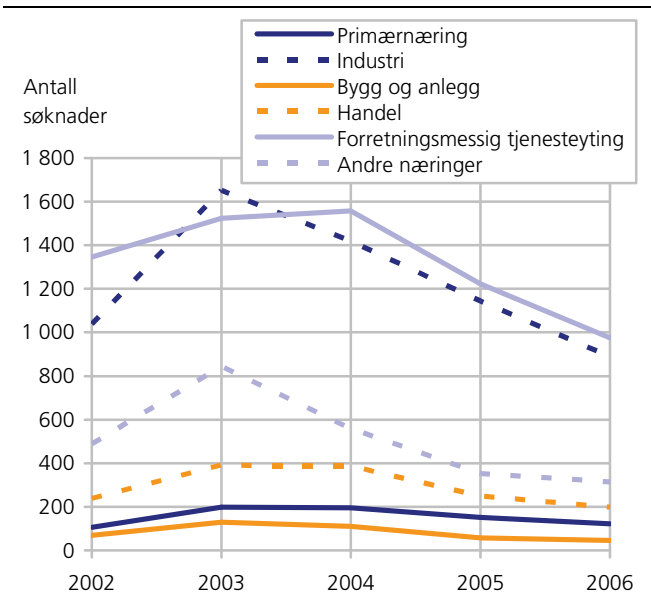
	Prosjekter i alt		Godkjente prosjekter		Godkjeningsprosent	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005
I alt	2 545	3 176	1 772	2 177	70	69
Primærnæring	116	149	87	117	75	79
Industri	869	1 143	639	848	74	74
Bygg og anlegg	45	57	31	30	69	53
Handel	193	257	142	176	74	68
Forretningsmessig tjenesteyting	918	1 222	605	802	66	66
Andre næringer	404	348	268	204	66	59

Tabell A.3. Antall innsendte prosjekter etter sysselsettingsgruppe¹. 2005-2006

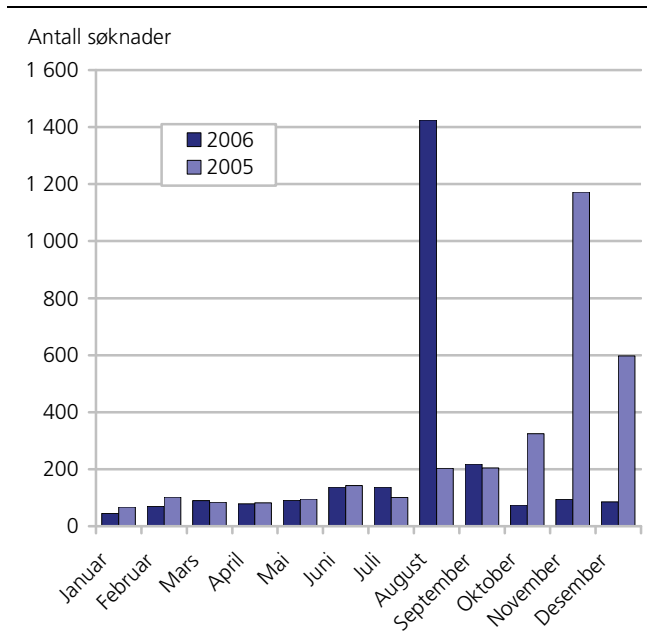
	Prosjekter i alt		Godkjente prosjekter		Godkjeningsprosent	
	2006	2005	2006	2005	2006	2005
I alt	2 545	3 176	1 772	2 177	70	69
0-4 sysselsatte	867	1 124	565	720	65	64
5-9 sysselsatte	420	534	287	366	68	69
10-19 sysselsatte	419	489	304	336	73	69
20-49 sysselsatte	383	475	282	329	74	69
Over 50 sysselsatte	456	553	334	425	73	77
Uoppgitt	-	1	-	1	-	-

¹ Sysselsetting til prosjektets hovedforetak.

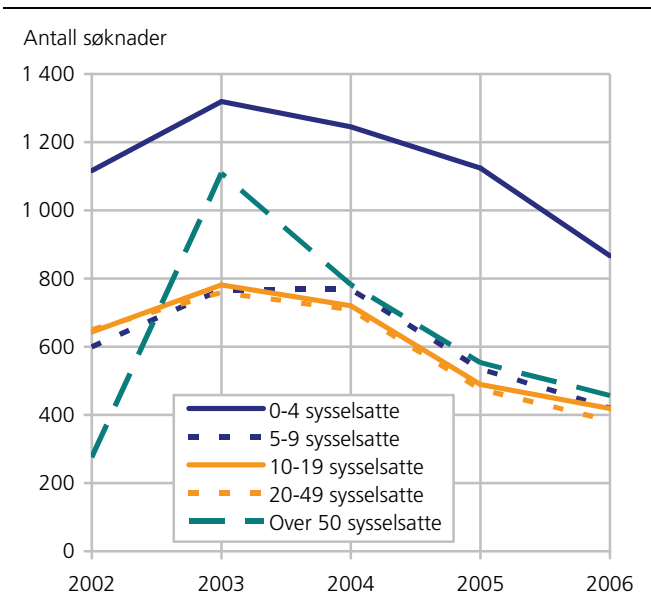
Figur A.2. Antall innsendte prosjekter etter næringsområde. 2002-2006

Figur A.4. Antall innsendte prosjekter etter innsendingsmåned. 2006-2005

Figur A.3. Antall innsendte prosjekter etter sysselsettingsgruppe. 2002-2006

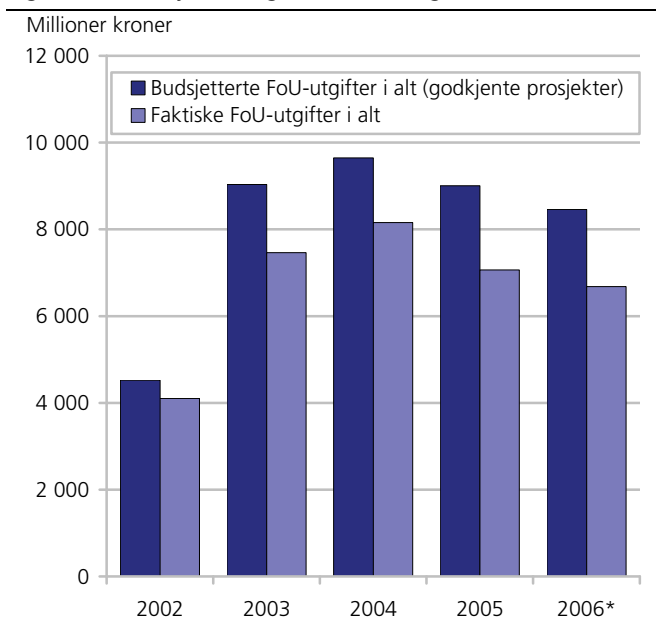
A.2. Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter

Til tross for at antall søknader har gått ned siden oppstarten i 2002, har FoU-utgiftene først steget og så sunket mindre i perioden (se tabell A.4 og figur A.5). Budsjetterte FoU-utgifter for 2006 i godkjente prosjekter var på 8,5 milliarder kroner. Dette omfatter nye prosjekter godkjent i 2006 og flerårige prosjekter godkjent tidligere. Dette er en klar nedgang fra 2005. Tilsvarende budsjetterte FoU-utgifter var på 9 milliarder kroner i 2005 og 9,6 milliarder kroner i 2004. Figur A.6 viser at den relative reduksjonen i budsjetterte FoU-utgifter fra 2005 til 2006 er størst for prosjekter som er nye av året.

Tabell A.4. Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter 2002-2006 etter gyldighetsår. Mill NOK¹, ikke 'Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter for 2005 etter gyldighetsår. Mill NOK

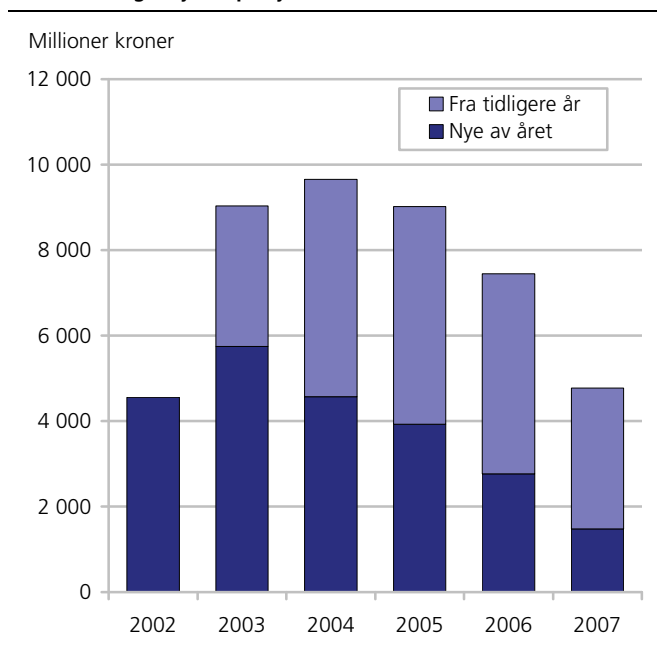
	Gyldighetsår				
	2002	2003	2004	2005	2006 ¹
NFR-data					
Budsjetterte FoU-utgifter i alt (godkjente prosjekter)	4526	9032	9643	9003	8457
Derav:					
Personal og indirekte kostnader	2991	5768	6235	5600	5161
Innkjøp av tjenester fra godkjente FoU-institusjoner	281	619	641	712	734
Kostnader til vitenskapelig utstyr	217	507	584	568	521
Andre driftskostnader	1036	2138	2182	1958	1870
SKD-data					
Faktiske FoU-utgifter i alt	4104	7459	8155	7065	6677
Samlet skattefradrag	690	1257	1382	1103	1082
Derav utbetalt fradrag	568	978	1052	813	786
Sum utlignet skatt for foretak med fradrag	-410	1646	3664	3115	3292
Andel faktisk/budsjett (ferdigstillesegrad), prosent	91	83	85	78	79
Andel utbetalt fradrag/samlet fradrag, prosenst	82	78	76	74	73
Andel fradrag/utlignet skatt, prosent	-168	76	38	35	33

¹ Ekskl. ikke ferdig behandlede prosjekter.

Figur A.5. Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter

Opgaver fra Skattedirektoratet viser at ikke alle godkjente SkatteFUNN-prosjekter blir gjennomført etter den oppsatte planen. Av de om lag 3000 foretakene med godkjente prosjekter for 2006, har bare 2571 foretak rapportert inn utførte prosjekter til skattemyndighetene og dermed blitt berettiget til skattefradrag for 2006. Av budsjetterte FoU-kostnader på 8,5 milliarder for 2006, ble snau 6,7 milliarder faktisk benyttet, dvs. en andel på 79 prosent. I hele perioden fra 2002 har gjennomføringsprosenten falt, fra over 90 prosent i 2002 til 79 prosent i 2006.

I 2006 var det samlede skattefradraget for bedrifter i SkatteFUNN-ordningen 1,08 milliarder kroner, en liten nedgang fra 1,10 milliarder i 2005. Hele 73 prosent, eller rundt 786 millioner kroner ble utbetalt til foretak som ikke var i skatteposisjon eller betalte lite skatt, mot 813 millioner i 2005 (se figur A.7). En kan ut i fra dette på mange måter kalle SkatteFUNN for en forsinket tilskuddsordning.

Figur A.6. Budsjetterte FoU-utgifter fordelt på nye og tidligere godkjente prosjekter

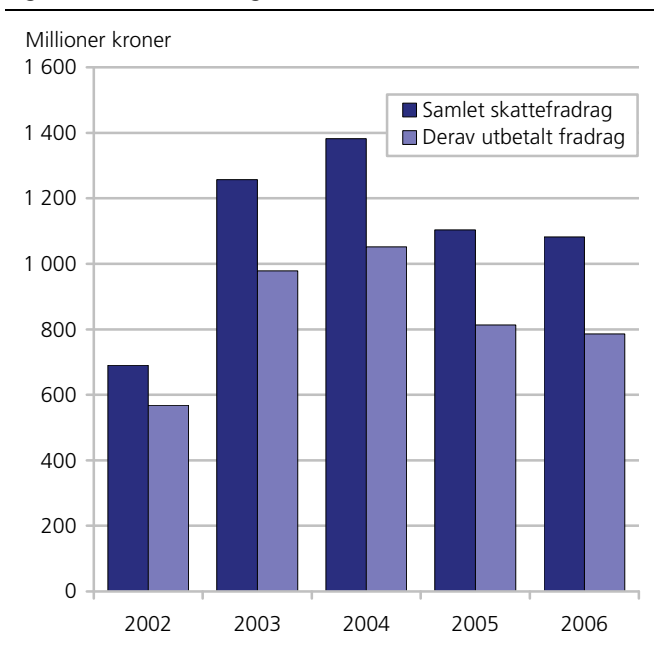
Etter sysselsettingsgruppe er det klart at det er minste foretakene som har de største faktiske FoU-utgiftene totalt sett, men også de største bedriftene, med over 50 sysselsatte, har betydelige FoU-utgifter. Derimot er det de mellomstore bedriftene som har høyest gjennomføringsprosent, med en andel på over 90 prosent av prosjekter som blir gjennomført. Som tidligere skiller de minste foretakene seg ut med lav gjennomføringsandel, og dette kan forklares med at foretak i denne gruppen er mest sårbare for markedssvingninger og derved opphør/konkurs. Det er også de minste foretakene som i sum får utbetalt den største andelen av skattefradraget. Dette kan skyldes at en stor del av de minste foretakene er oppstartsbedrifter og derfor som regel ikke er i skatteposisjon. Måler man fradraget opp imot utlignet skatt varierer dette kraftig mellom sysselsettingsgruppene, da det i praksis for det meste bare er store foretak som er i skatteposisjon.

Tabell A.5. Budsjetterte og faktiske FoU-utgifter for 2006 etter sysselsettingsgruppe. Mill NOK

	Sysselsettingsgruppe ¹						Uoppgitt
	I alt	0-4	5-9	10-19	20-49	50-	
NFR-data							
Budsjetterte FoU-utgifter i alt (godkjente prosjekter)	8 457	2 139	1 175	1 258	1 319	1 761	805
Derav:							
Personal og indirekte kostnader	5 161	1 173	805	845	895	1 096	348
Innkjøp av tjenester fra godkjente FoU-institusjoner	734	217	58	92	86	203	79
Kostnader til vitenskapelig utstyr	521	136	72	85	69	97	62
Andre driftskostnader	1 870	533	226	233	267	364	247
SKD-data							
Faktiske FoU-utgifter i alt	6 677	1 522	973	1 147	1 202	1 423	410
Samlet skattefradrag	1 082	269	174	187	179	204	68
Derav utbetalt fradrag	786	236	140	135	111	101	62
Sum utlignet skatt for foretak med fradrag	3 292	- 85	- 71	- 23	521	2 994	- 44
Andel faktisk/budsjett (ferdigstillesegrad), prosent	79	71	83	91	91	81	51
Andel utbetalt fradrag/samlet fradrag, prosent	73	88	80	72	62	50	91
Andel fradrag/utlignet skatt, prosent	33	-316	-245	-813	34	7	-155

¹ Sysselsetting til hovedforetak for NFR-data.

Figur A.7. Skattefradrag

Mange bedrifter har uttrykt at de syns fradragsgrensen på 4 millioner kroner i egenutført FoU er for lav³. Allikevel er det få foretak som benytter fradragsgrensene helt ut, se tabell A.6. Over halvparten bruker under 2 millioner kroner på egenutført FoU, og rundt 80 prosent bruker under 4 millioner. Kostnader til egenutført FoU pr. foretak ligger på om lag 1,6 og 1,7 millioner kroner for henholdsvis 2005 og 2006 (median). Det ser altså ut til at mange foretak har en del å hente på å bruke mer til egenutført FoU.

Tabell A.6. Andel foretak og kostnader til egenutført FoU. Prosent. 2003-2006

³ Dersom prosjektet gjennomføres av virksomheten selv, er kostnadsrammen 4 millioner kroner per år. Gjennomføres prosjektet i samarbeid med en godkjent forskningsinstitusjon, er den øvre rammen 8 millioner kroner. Foretakene kan allikevel oppgi at de bruker mer enn 4 millioner på FoU, men de får ikke skattefradrag for utgifter utover dette beløpet.

	2003	2004	2005	2006
Under 4 mill	82	82	81	79
Under 1 mill	36	36	35	34
1 - 2 mill	23	22	22	21
2 - 3 mill	13	13	12	13
3 - 3,5 mill	5	5	5	5
3,5 - 4 mill	5	5	6	6
Over 4 mill	18	18	19	21
4 - 4,5 mill	8	8	8	9
4,5 - 5 mill	3	3	3	4
Over 5 mill	7	7	8	9

Tabell A.7. FoU-utgifter i SSBs FoU-statistikk. 2005. Mill NOK

	Sysselsettingsgruppe					
	I alt	0-4	5-9	10-19	20-49	50-
Egenutført FoU (vektede tall)	13 640	..	..	1 436	1 906	10 298
Innkjøpt FoU (vektede tall)	4 050	..	..	240	327	3 483

Tabell A.7 viser hvordan FoU-utgiftene fordeler seg i SSBs FoU-statistikk etter sysselsettingsgruppe for 2005. SSB dekker i sin statistikk bare foretak med minimum 10 sysselsatte. Anslagsvis 75 prosent av samlede egenutførte FoU-utgifter stammer for øvrig fra foretak med minimum 50 sysselsatte (vektede tall). For sysselsettingsgruppe 10-19 er det forholdsvis bra samsvar mellom FoU-statistikkenes vektete tall og SkatteFUNNs tall.

Tabeller

**Tabell 1. Sammendrag av svar på brukerundersøkelsen.
Prosent av antall svar fordelt på godkjente og avslåtte
prosjekter. 2005 og 2007**

PROSENT	Godkjent		Avslag	
	I alt 2005	I alt 2007	I alt 2005	I alt 2007
Totalt utvalg	411	688	300	214
Totalt antall svar	263	387	126	83

Informasjon om SkatteFUNN-ordningen på hjemmesiden skattefunn.no

I hvilken grad opplevde dere at hjemmesiden skattefunn.no ga dere svar på de spørsmålene dere hadde om SkatteFUNN-ordningen?

I svært stor grad	10	13	2	1
ganske stor grad	60	61	41	47
Verken i stor eller liten grad	19	19	31	28
ganske liten grad	4	4	9	14
I svært liten grad	2	0	5	4
Har ikke vært inne på skattefunn.no	5	3	13	6

Søknadsprosessen

Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadskjemaet kunne fylles ut?

Svært kort tid	10	5	3	7
Ganske kort tid	42	47	17	27
Verken kort eller lang tid	23	32	26	34
Ganske lang tid	22	15	45	28
Svært lang tid	3	1	8	2

Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadsskjemaet?

Svært enkelt	11	9	3	1
Ganske enkelt	56	54	30	25
Verken enkelt eller vanskelig	21	25	35	34
Ganske vanskelig	11	10	29	36
Svært vanskelig	2	2	3	1

Hvis vanskelig: Hvilke forhold bidro til å gjøre søknadsskjemaet vanskelig å fylle ut? (flere svar mulig)

Mange spørsmål om prosjektet	25	34	13	25
Mange spørsmål om foretaket	19	11	13	14
Uryddig oppsett som gjorde skjemaet tungt å lese	20	18	25	11
Uklare spørsmål/dårlig veiledning til spørsmålene	38	32	34	46
Spørsmålet var ikke tilpasset den informasjonen foretaket har	24	29	38	46
Annet	20	13	14	5

Hvor mange personer var involvert i utfyllingen av søknadsskjemaet?

Gjennomsnitt pr. foretak	2,6	2,4	2,4	2,3
--------------------------	-----	-----	-----	-----

Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på søknaden om SkatteFUNN?

Gjennomsnitt pr. foretak	24,5	28,9	24,5	29,2
Modus	20	30	20	10

Har foretaket brukt ekstern hjelp i søknadsprosessen?

Ja	47	36	49	33
Nei	53	64	51	63

**Tabell 1. Sammendrag av svar på brukerundersøkelsen.
Prosent av antall svar fordelt på godkjente og avslåtte
prosjekter. 2005 og 2007**

PROSENT	Godkjent		Avslag	
	I alt 2005	I alt 2007	I alt 2005	I alt 2007
<i>Hvis ekstern hjelp: Hvor nyttig eller unyttig var den eksterne hjelpen i søknadsprosessen?</i>				
Svært nyttig		49		48
Ganske nyttig		43		30
Verken nyttig eller unyttig		4		15
Ganske unyttig		1		4
Svært unyttig		3		4
<i>Var betalingen av den eksterne hjelpen avhengig av utfallet på søknaden?</i>				
Ja		43		19
Nei		57		81
<i>Hvis ja, hva var betalingsbetingelsene?</i>				
Ingen betaling ved avslag		84		40
Lavere betaling ved avslag		16		60

Bistand fra SkatteFUNN-sekretariatet i søknadsprosessen

Hadde foretaket behov for hjelp eller rådgivning fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge i søknadsprosessen?

Ja	26	43	27	35
Nei	67	53	56	55
Husker ikke/vet ikke	6	4	17	6

Hvis ja: Hva slags hjelp eller råd hadde dere behov for (flere svar mulig)?

Råd om faglig innhold i prosjektet		28		31
Råd om prosjektet oppfylte kriteriene i ordningen		63		66
Utforming av søknaden		38		52
Tekniske spørsmål om utfylling		26		24
Annet		4		7

Hvis ja: Vurderer dere den hjelpen dere fikk som god eller dårlig?

Svært god	38	43	9	14
Ganske god	46	40	34	31
Verken god eller dårlig	12	12	19	21
Ganske dårlig	-	4	31	17
Svært dårlig	4	1	6	14

Behandling av søknaden hos SkatteFUNN-sekretariatet

Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge før svar på søknaden ble gitt?

Ja	43	38	27	24
Nei	44	47	65	64
Husker ikke/vet ikke	13	15	8	10

Hvis ja: Hva gjaldt kontakten? (flere svar mulig)

Formelle feil eller mangler i søknaden	42	37	25	43
Det faglige innholdet i prosjektet	45	64	63	62
Spørsmål om foretaket	10	11	13	14
Annet	13	4	19	5
Husker ikke	3	4	3	5

Hvor mange uker tok det før foretaket fikk svar på søknaden?

Gjennomsnitt pr. foretak	4,7			
Median	4			

**Tabell 1. Sammendrag av svar på brukerundersøkelsen.
Prosent av antall svar fordelt på godkjente og avslåtte
prosjekter. 2005 og 2007**

PROSENT	Godkjent		Avslag	
	I alt 2005	I alt 2007	I alt 2005	I alt 2007

Gjennomføring av prosjektet

Ville prosjektet ha blitt gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN-ordningen?

Ja, uten endringer, i samme omfang og med samme tidshorisont	13	11		24	20
Ja, i samme omfang, men over lengre tidshorisont	19	14		13	25
Ja, i samme tidshorisont, men i mindre omfang	9	12		12	8
Ja, men i mindre omfang og over lengre tidshorisont	43	43		30	24
Nei	15	19		22	17

Konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket

SkatteFUNN-ordningen har bidratt til...

...bedre lønnsomhet i foretaket

Ja	48	51			
Nei	8	4			
For tidlig å si	43	43			
Ikke relevant		2			

... nye SkatteFUNN-prosjekter

Ja	43	57			
Nei	24	11			
For tidlig å si	33	29			
Ikke relevant		2			

... mer fokus på FoU i foretaket

Ja	63	73		30	38
Nei	22	11		70	31
For tidlig å si	15	12			21
Ikke relevant		4			10

... mer samarbeid med FoU-institusjoner

Ja	25	39			18
Nei	43	27			43
For tidlig å si	32	27			24
Ikke relevant		7			14

... mer samarbeid med andre foretak

Ja	46	49			32
Nei	31	23			38
For tidlig å si	24	24			18
Ikke relevant		4			12

... mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om andre FoU-prosjekter

Ja	34	52			22
Nei	31	20			45
For tidlig å si	35	24			19
Ikke relevant		4			13

**Tabell 1. Sammendrag av svar på brukerundersøkelsen.
Prosent av antall svar fordelt på godkjente og avslåtte
prosjekter. 2005 og 2007**

PROSENT	Godkjent		Avslag	
	I alt 2005	I alt 2007	I alt 2005	I alt 2007

Vurdering av SkatteFUNN-ordningen

Har foretaket endret oppfatning av SkatteFUNN etter at ordningen ble iverksatt i 2002?

Ja		42		55
Nei		57		41

Hvis ja: Er foretaket mer positive eller mer negative?

Mer positive		77		22
Mer negative		23		78

Hvor positive eller negative er foretaket til SkatteFUNN-ordningen idag?

Svært positive		58		18
Ganske positive		32		28
Verken positive eller negative		6		18
Ganske negative		2		24
Svært negative		1		10

Hvor enig eller uenig er dere i påstandene om SkatteFUNN-ordningen gjengitt nedenfor?

Beløpsgrensen for fradragsberettigede FoU-kostnader burde vært høyere

Helt enig	33	45		23	28
Ganske enig	24	24		21	22
Verken enig eller uenig	34	23		35	33
Ganske uenig	2	1		5	2
Helt uenig	2	2		3	0
Vet ikke	5	4		13	11

Fradragsprosenten burde vært høyere

Helt enig	41	50		29	27
Ganske enig	29	26		24	23
Verken enig eller uenig	23	14		31	29
Ganske uenig	2	2		3	1
Helt uenig	2	-		2	
Vet ikke	3	2		13	10

Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning

Helt enig	43	39		30	23
Ganske enig	21	21		17	20
Verken enig eller uenig	27	34		33	40
Ganske uenig	3	1		2	1
Helt uenig	2	0		2	0
Vet ikke	3	2		16	12

Foretakets FoU-erfaring

Hvilken erfaring har foretaket med FoU-virksomhet?

Foretaket driver regelmessig FoU-virksomhet	45	60		24	42
Foretaket driver FoU-virksomhet i perioder	33	30		29	39
Foretaket driver sjelden med FoU-virksomhet	22	10		46	16

Tabell 2a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring				
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forrtjyting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden	
Totalt utvalg	411	688															
Totalt antall svar	263	387	99	63	132	61	32	22	163	7	33	134	24	232	115	37	

Informasjon om SkatteFUNN-ordningen på hjemmesiden skattefunn.no

I hvilken grad opplevde dere at hjemmesiden skattefunn.no ga dere svar på de spørsmålene dere hadde om SkatteFUNN-ordningen?

I svært stor grad	27	49	15	7	13	10	4	3	19	1	8	16	1	29	16	4
I ganske stor grad	156	235	61	36	84	38	16	10	96	5	16	89	18	144	69	19
Verken i stor eller liten grad	49	73	14	14	23	13	9	5	39	-	5	20	3	45	17	11
I ganske liten grad	10	16	5	3	7	-	1	2	4	1	1	6	2	9	6	1
I svært liten grad	5	1	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-
Har ikke vært inne på skattefunn.no	14	13	3	3	5	-	2	2	5	-	2	3	-	5	6	2

Søknadsprosessen

Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadskjemaet kunne fylles ut?

Svært kort tid	25	18	7	3	5	3	-	1	8	-	3	6	-	12	6	-
Ganske kort tid	107	183	43	30	65	31	14	9	75	4	12	71	10	121	51	10
Verken kort eller lang tid	59	125	33	23	41	18	10	10	48	2	13	40	10	62	45	17
Ganske lang tid	56	57	13	7	20	9	8	2	31	1	4	15	4	35	12	9
Svært lang tid	8	3	3	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	1	-

Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadskjemaet?

Svært enkelt	28	34	12	1	12	7	2	3	12	-	2	15	1	18	14	2
Ganske enkelt	143	208	47	40	72	35	14	8	94	-	20	74	11	135	54	17
Verken enkelt eller vanskelig	53	97	24	19	30	14	10	9	39	6	5	28	8	51	35	10
Ganske vanskelig	27	40	13	1	15	5	6	2	16	1	4	14	3	25	9	6
Svært vanskelig	4	6	2	2	2	-	-	-	1	-	1	3	1	3	2	1

Hvis vanskelig: Hvilke forhold bidro til å gjøre søknadskjemaet vanskelig å fylle ut?(flere svar mulig)

Mange spørsmål om prosjektet	21	45	12	3	20	6	4	2	21	2	2	12	5	22	16	6
Mange spørsmål om foretaket	16	14	5	-	6	2	1	1	6	-	1	5	1	9	5	-
Uryddig oppsett som gjorde skjemaet tungt å lese	17	24	8	3	8	2	3	2	9	-	2	7	3	10	11	3
Uklare spørsmål/dårlig veiledning til spørsmålene	32	42	14	6	15	3	4	3	15	2	4	15	2	24	12	6
Spørsmålet var ikke tilpasset den informasjonen foretaket har	20	38	12	8	13	2	3	2	14	-	2	17	2	27	5	6
Annet	17	17	8	1	2	4	2	1	3	2	1	9	1	12	5	-

Hvor mange personer var involvert i utfyllingen av søknadskjemaet?

Gjennomsnitt pr. foretak	3	2	2	2	2	3	2	2	2	3	3	2	3	2	2	3
--------------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på søknaden om SkatteFUNN?

Gjennomsnitt pr. foretak	25	29	38	92	32	27	19	202	30	31	59	30	20	45	39	26
Median	20	22	20	20	25	20	16	20	25	15	24	22	20	20	24	25

Har foretaket brukt ekstern hjelp i søknadsprosessen?

Ja	121	138	33	29	47	20	9	14	61	4	16	28	11	61	52	25
Nei	137	249	66	34	85	41	23	8	102	3	17	106	13	171	63	12

Hvis ekstern hjelp: Hvor nyttig eller unyttig var den eksterne hjelpen i søknadsprosessen?

Svært nyttig	68	14	17	23	9	5	6	32	2	4	16	5	30	25	13
Ganske nyttig	59	16	8	21	11	3	6	26	1	8	11	6	27	23	9
Verken nyttig eller unyttig	5	1	2	2	-	-	1	1	-	2	1	-	3	-	2
Ganske unyttig	2	1	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	1	-
Svært unyttig	4	1	1	1	-	1	1	-	1	2	-	-	-	3	1

Var betalingen av den eksterne hjelpen avhengig av utfallet på søknaden?

Ja	59	14	14	19	8	4	3	28	2	7	14	4	29	21	9
Nei	78	19	14	28	12	5	11	32	2	9	14	7	31	31	16

Hvis ja, hva var betalingsbetingelsene?

Ingen betaling ved avslag	48	12	12	14	7	3	3	25	1	6	10	2	25	17	6
Lavere betaling ved avslag	9	-	2	5	1	1	-	3	1	1	2	2	3	3	3

Tabell 2a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring			
			<5	5-9	10-49	50+	ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Førtjyting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Bistand fra SkatteFUNN-sekretariatet i søknadsprosessen																
<i>Hadde foretaket behov for hjelp eller rådgivning fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge i søknadsprosessen?</i>																
Ja	68	166	45	27	52	29	13	9	61	4	16	58	16	89	55	19
Nei	174	206	46	32	80	30	18	13	97	3	16	68	7	136	55	15
Husker ikke/vet ikke	16	15	8	4	-	2	1	-	5	-	1	8	1	7	5	3
<i>Hvis ja: Hva slags hjelp eller råd hadde dere behov for (flere svar mulig)?</i>																
Råd om faglig innhold i prosjektet		47	14	7	17	4	5	4	19	1	4	13	5	26	14	5
Råd om prosjektet oppfylte kriteriene i ordningen		104	27	19	32	22	4	7	37	2	8	40	8	56	34	13
Utforming av søknaden		63	17	12	19	11	4	3	20	-	9	24	6	40	17	5
Tekniske spørsmål om utfylling		43	12	7	10	7	7	-	18	1	4	14	6	24	16	3
Annet		6	2	-	2	1	1	1	-	1	-	4	-	3	3	-
<i>Hvis ja: Vurderer dere den hjelpen dere fikk som god eller dårlig?</i>																
Svært god	26	71	21	13	25	7	5	4	19	1	9	28	9	42	21	8
Ganske god	31	66	16	9	18	17	6	2	29	3	5	22	4	34	23	7
Verken god eller dårlig	8	20	5	4	7	2	2	3	11	-	1	4	1	10	8	2
Ganske dårlig	-	7	1	1	2	3	-	-	2	-	1	3	1	1	3	2
Svært dårlig	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Behandling av søknaden hos SkatteFUNN-sekretariatet																
<i>Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge før svar på søknaden ble gitt?</i>																
Ja	113	147	34	25	60	20	8	3	59	2	14	58	10	90	44	12
Nei	114	181	46	33	55	33	14	15	79	5	16	51	12	104	56	19
Husker ikke/vet ikke	35	59	19	5	17	8	10	4	25	-	3	25	2	38	15	6
<i>Hvis ja: Hva gjaldt kontakten? (flere svar mulig)</i>																
Formelle feil eller mangler i søknaden	47	55	15	6	21	11	2	2	22	2	7	20	2	33	18	4
Det faglige innholdet i prosjektet	51	94	24	14	36	14	6	2	39	-	6	39	7	60	28	5
Spørsmål om foretaket	11	17	5	2	6	1	3	-	6	-	4	5	1	8	7	2
Annet	15	6	-	4	1	-	1	-	2	-	-	3	1	4	2	-
Husker ikke	3	6	2	2	2	-	-	-	2	-	1	3	-	3	1	2
<i>Hvor mange uker tok det før foretaket fikk svar på søknaden?</i>																
Gjennomsnitt pr. foretak	4,7	6,2	11,4	4,2	4,3	5,4	5,0	5,5	4,4	5,5	24,3	5,0	3,4	5,2	8,8	4,0
Median	4	4	4	3	4	4	4	3	4	5	4	4	3	4	3	3
Årsrapport																
<i>Har foretaket levert inn årsrapport for prosjektet?</i>																
Ja	230	341	89	55	116	54	27	19	140	7	29	122	20	208	101	30
Nei	21	22	2	4	10	4	2	-	11	-	2	7	2	15	4	3
Husker ikke/vet ikke	9	15	3	3	6	2	1	-	9	-	2	4	-	7	7	1
<i>Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på årsrapporten?</i>																
Gjennomsnitt pr. foretak	11,8	13,7	11,1	24,7	12,3	13,4	8,0	47,5	12,4	18,8	14,0	11,1	8,7	14,9	11,4	11,5
Median	8	8	8	8	10	9	6	15	8	16	10	8	8	8	8	10
Sluttrapport																
<i>Har foretaket levert inn sluttrapport for prosjektet?</i>																
Ja	153	173	44	34	57	30	8	12	72	4	19	56	8	101	54	18
Nei	99	193	50	25	71	27	20	7	82	3	14	72	13	120	55	16
Husker ikke/vet ikke	11	11	0	3	4	3	1	0	6	0	0	4	1	7	3	1
<i>Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på sluttrapporten?</i>																
Gjennomsnitt pr. foretak	13,0	28,3	51,8	32,9	17,0	15,1	8,3	71,8	36,3	25,0	21,5	12,6	11,6	22,1	14,9	101,5
Median	10	8	8	8	11	8	6	25	10	20	8	8	4	10	8	12
<i>Hvis ja: Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet om innholdet i sluttrapporten?</i>																
Ja		15	5	2	6	0	2	1	3	0	5	6	0	7	7	1
Nei		141	31	29	49	27	5	10	61	4	13	44	8	83	43	15
Husker ikke/vet ikke		15	7	3	1	3	1	1	6	0	1	6	0	10	3	2

Tabell 2a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde						FoU-erfaring		
			<5	5-9	10-49	50+	ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forrtjyting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Samarbeid med andre																
<i>Har foretaket samarbeidet med andre i gjennomføringen av prosjektet?</i>																
Ja	168	249	68	33	84	45	19	14	104	4	27	81	16	150	75	23
Nei	94	127	26	28	47	15	11	5	54	3	6	52	6	79	36	11
<i>Hvis ja: Hvem var den viktigste samarbeidspartneren? (flere svar mulig)</i>																
FoU-institusjon som er godkjent av SkatteFUNN	45	105	31	7	30	29	8	9	51	2	11	24	6	63	31	10
FoU-institusjon som ikke er godkjent av SkatteFUNN	9	29	7	4	11	4	3	1	10	2	3	12	-	18	9	2
Andre foretak	83	141	42	25	50	14	10	6	50	1	18	53	12	80	44	17
Andre	22	14	4	1	4	3	2	2	6	-	1	5	-	10	4	-
<i>Hvis ja: Hvor stor betydning hadde samarbeidet for gjennomføringen av prosjektet?</i>																
Svært stor betydning	76	110	36	17	31	15	11	6	41	4	14	36	8	63	35	12
Ganske stor betydning	68	112	30	11	43	23	5	5	53	-	11	35	7	72	31	8
Verken stor eller liten betydning	16	17	1	3	7	4	2	2	7	-	1	6	1	9	7	1
Ganske liten betydning	4	2	-	1	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	1	-
Svært liten betydning	4	3	-	-	2	-	1	-	-	-	-	3	-	3	-	-
Vet ikke		3	1	-	1	1	-	-	2	-	1	-	-	-	1	2
<i>Hvis nei: Hvorfor har ikke foretaket samarbeidet med andre i prosjektet? (flere svar mulig)</i>																
Var ikke relevant å samarbeide med andre	76															
Fant ikke FoU-institusjoner eller foretak med relevant kompetanse	8	15	7	8	12	2	3	2	7	-	3	18	1	25	5	2
Pga konkurransesituasjon (hemmelighold mv.)	16	29	11	4	19	8	2	-	20	1	2	18	2	29	11	4
Prosjektet var for lite til å lage et samarbeidsprosjekt av	15	58	10	18	22	4	6	3	24	2	4	24	3	32	22	5
Annen årsak	5	22	4	3	7	5	3	1	12	-	-	7	2	13	7	2
Gjennomføring av prosjektet																
<i>Ble/blir prosjektet gjennomført i samsvar med planen i SkatteFUNN-søknaden?</i>																
Ja, stort sett i samme omfang og med samme tidshorison		309	77	50	113	51	18	16	140	5	25	99	21	188	90	29
Nei, i mindre omfang eller over lengre tidshorison		70	18	12	19	9	12	3	21	2	8	34	1	42	22	6
Nei, prosjektet ble/blir ikke igangsatt		6	4	1	-	-	1	2	1	-	-	1	2	2	2	2
<i>Ville prosjektet ha blitt gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN-ordningen?</i>																
Ja, uten endringer, i samme omfang og med samme tidshorison	35	41	4	7	15	8	7	2	18	-	5	15	1	28	9	4
Ja, i samme omfang, men over lengre tidshorison	51	53	17	5	14	13	4	1	28	2	3	15	3	29	17	6
Ja, i samme tidshorison, men i mindre omfang	24	45	8	4	17	9	7	3	17	2	3	15	5	25	17	3
Ja, men i mindre omfang og over lengre tidshorison	112	165	41	32	56	26	10	7	66	3	14	66	7	111	42	12
Nei	40	75	25	14	30	4	2	6	32	-	8	22	6	37	27	10

Tabell 2a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde						FoU-erfaring		
			<5	5-9	10-49	50+	ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Førtjyting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Skattefradrag																
<i>Ble prosjektbeløp/skattefradrag godkjent av foretakets revisor?</i>																
Ja, uten endringer og uten kommentarer		219	46	40	83	37	13	10	98	4	17	77	10	130	66	21
Ja, uten endringer, men revisor ønsket mer dokumentasjon		79	17	14	28	16	4	4	28	3	13	23	8	53	19	7
Ja, men beløpet ble endret		21	10	2	5	3	1	2	10	-	1	8	-	12	8	1
Nei		2	2	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	2	-
Skatteskjema foreløpig ikke behandlet av revisor		56	19	6	15	3	13	3	22	-	1	25	4	34	17	5
<i>Ble prosjektbeløp/skattefradrag godkjent av likningskontoret?</i>																
Ja, uten endringer og uten kommentarer		213	53	43	75	33	9	12	83	6	22	77	10	142	53	18
Ja, uten endringer, men likningskontor ønsket mer dokumentasjon		8	2	-	3	3	-	-	4	-	2	1	1	2	5	1
Ja, men beløpet ble endret		4	-	-	2	1	1	1	3	-	-	-	-	1	3	-
Nei		3	1	-	1	1	-	-	2	-	-	-	1	1	2	-
Skatteskjema foreløpig ikke behandlet av likningskontor		147	38	19	48	21	21	6	65	1	9	55	10	82	48	15
Konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket																
<i>SkatteFUNN-ordningen har bidratt til...</i>																
<i>...bedre lønnsomhet i foretaket</i>																
Ja	126	189	46	38	64	29	12	10	72	2	20	73	9	133	44	12
Nei	21	16	9	1	3	-	3	1	5	-	1	7	1	8	6	2
For tidlig å si	113	159	35	18	61	31	14	6	79	5	11	47	11	85	56	16
Ikke relevant		9	3	4	1	-	1	2	1	-	-	5	1	3	2	4
<i>... nye SkatteFUNN-prosjekter</i>																
Ja	106	208	54	33	71	37	13	11	88	2	18	75	12	148	48	11
Nei	58	41	8	10	13	8	2	3	16	3	3	14	1	24	12	5
For tidlig å si	80	107	28	15	41	11	12	5	44	2	12	37	6	48	45	13
Ikke relevant		7	2	1	1	1	2	-	2	-	-	3	2	2	1	4
<i>... mer fokus på FoU i foretaket</i>																
Ja	155	267	67	43	89	48	20	15	115	5	24	92	13	169	84	13
Nei	55	39	11	8	11	6	3	3	8	-	3	22	2	30	6	3
For tidlig å si	36	42	11	5	20	4	2	1	25	1	5	8	2	13	16	12
Ikke relevant		16	4	3	4	1	4	-	3	1	1	8	3	9	2	5
<i>... mer samarbeid med FoU-institusjoner</i>																
Ja	59	142	37	19	42	34	10	10	72	3	14	34	7	86	43	12
Nei	104	98	28	16	33	16	5	4	30	1	7	51	4	70	22	6
For tidlig å si	77	99	24	20	40	6	9	5	39	2	10	35	7	53	35	10
Ikke relevant		24	4	3	8	4	5	-	12	1	1	9	1	13	7	4
<i>... mer samarbeid med andre foretak</i>																
Ja	111	179	54	32	56	21	16	14	63	2	20	64	13	108	54	17
Nei	74	82	17	15	22	24	4	2	33	3	6	34	3	60	16	6
For tidlig å si	57	87	16	10	42	9	10	4	47	2	6	24	4	46	31	9
Ikke relevant		14	5	1	4	3	1	-	6	-	-	7	1	7	5	2
<i>... mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om andre FoU-prosjekter</i>																
Ja	83	187	54	29	58	29	17	13	80	1	16	66	9	125	48	14
Nei	74	70	19	11	22	15	3	3	25	2	4	30	5	49	15	6
For tidlig å si	85	86	16	12	40	11	7	3	39	4	11	26	2	38	38	9
Ikke relevant		15	2	1	5	5	2	-	9	-	1	4	1	6	6	3
<i>Har foretaket søkt patent på grunnlag av SkatteFUNN-prosjektet?</i>																
Ja		56	25	9	8	9	5	1	21	-	9	21	4	47	6	3
Nei		323	69	53	124	51	26	19	139	7	24	112	18	183	107	31
<i>Har foretaket planer om å søke patent på grunnlag av SkatteFUNN-prosjektet?</i>																
Ja		43	14	7	15	2	5	-	17	1	4	21	-	29	13	1
Nei		279	55	46	108	49	21	19	121	6	20	91	18	154	93	30

Tabell 2a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde						FoU-erfaring			
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærin g	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tjyting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden	
			Vurdering av SkatteFUNN-ordningen														
<i>Har foretaket endret oppfatning av SkatteFUNN etter at ordningen ble iverksatt i 2002?</i>																	
Ja		162	43	30	48	25	16	7	57	4	18	65	11	98	47	17	
Nei		222	56	33	82	35	16	15	104	3	15	68	13	134	68	20	
<i>Hvis ja: Er foretaket mer positive eller mer negative?</i>																	
Mer positive		126	31	27	38	19	11	4	48	3	13	50	8	77	36	13	
Mer negative		37	12	3	11	6	5	3	10	1	5	15	3	22	11	4	
<i>Hvor positive eller negative er foretaket til SkatteFUNN-ordningen idag?</i>																	
Svært positive		224	57	39	79	33	16	11	91	6	19	81	13	150	61	13	
Ganske positive		123	30	22	41	20	10	8	59	-	8	38	9	64	41	18	
Verken positive eller negative		25	6	-	8	6	5	2	10	1	4	7	1	11	10	4	
Ganske negative		7	2	2	1	1	1	1	1	-	1	3	1	4	1	2	
Svært negative		4	4	-	-	-	-	-	-	-	1	3	-	3	1	-	
Hvor enig eller uenig er dere i påstandene om SkatteFUNN-ordningen gjengitt nedenfor?																	
<i>Beløpsgrensen for fradragsberettigede FoU-kostnader burde vært høyere</i>																	
Helt enig		85	174	50	31	56	22	15	12	65	2	16	67	9	117	42	14
Ganske enig		63	94	25	10	33	19	7	5	48	3	6	30	2	50	36	8
Verken enig eller uenig		87	88	14	15	35	16	8	4	43	1	7	24	9	47	29	12
Ganske uenig		5	4	1	-	2	1	-	-	1	-	1	-	2	2	1	1
Helt uenig		6	6	2	2	2	-	-	-	1	-	2	3	-	4	2	-
Vet ikke		13	14	5	4	2	2	1	-	2	1	1	7	2	8	4	2
<i>Fradragsprosenten burde vært høyere</i>																	
Helt enig		108	192	55	31	61	30	15	16	71	2	19	70	11	128	47	16
Ganske enig		76	102	25	16	37	16	8	3	46	3	8	36	6	49	44	9
Verken enig eller uenig		59	56	10	11	23	8	4	1	33	-	3	14	5	31	17	8
Ganske uenig		5	7	-	1	4	-	2	-	2	-	1	3	1	3	3	1
Helt uenig		5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vet ikke		9	9	2	2	2	2	1	-	1	1	1	4	1	5	2	2
<i>Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning</i>																	
Helt enig		112	150	57	24	37	15	17	10	55	1	16	60	7	97	43	9
Ganske enig		56	83	21	12	32	9	9	5	34	1	6	28	7	48	29	6
Verken enig eller uenig		72	133	18	22	57	32	4	7	65	3	10	37	10	74	39	20
Ganske uenig		9	5	-	1	2	1	1	-	2	1	-	2	-	3	2	-
Helt uenig		4	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
Vet ikke		9	9	2	3	-	3	1	-	2	1	1	5	-	6	2	1
Foretakets FoU-erfaring																	
<i>Hvilken erfaring har foretaket med FoU-virksomhet?</i>																	
Foretaket driver regelmessig FoU-virksomhet		116	232	59	43	67	42	21	16	93	-	18	97	7	232	-	-
Foretaket driver FoU-virksomhet i perioder		85	115	34	12	45	16	8	4	53	5	12	31	9	-	115	-
Foretaket driver sjelden med FoU-virksomhet		57	37	6	8	18	2	3	2	15	2	3	5	8	-	-	37

Tabell 2b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring				
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/lanlegg	Handel	Før tj, yting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden	
Totalt utvalg	411	688															
Totalt antall svar	263	387	26	16	34	16	8	6	43	2	9	35	6	60	30	10	

Informasjon om SkatteFUNN-ordningen på hjemmesiden skattefunn.no

I hvilken grad opplevde dere at hjemmesiden skattefunn.no ga dere svar på de spørsmålene dere hadde om SkatteFUNN-ordningen?

I svært stor grad	10	13	15	11	10	16	13	14	12	14	24	12	4	13	14	11
I ganske stor grad	60	61	62	57	64	62	50	45	59	71	48	66	75	62	60	51
Verken i stor eller liten grad	19	19	14	22	17	21	28	23	24	-	15	15	13	19	15	30
I ganske liten grad	4	4	5	5	5	-	3	9	2	14	3	4	8	4	5	3
I svært liten grad	2	0	1	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-	1	-
Har ikke vært inne på skattefunn.no	5	3	3	5	4	-	6	9	3	-	6	2	-	2	5	5

Søknadsprosessen

Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadskjemaet kunne fylles ut?

Svært kort tid	10	5	7	5	4	5	-	5	5	-	9	4	-	5	5	-
Ganske kort tid	42	47	43	48	50	51	44	41	46	57	36	53	42	52	44	28
Verken kort eller lang tid	23	32	33	37	31	30	31	45	30	29	39	30	42	27	39	47
Ganske lang tid	22	15	13	11	15	15	25	9	19	14	12	11	17	15	10	25
Svært lang tid	3	1	3	-	-	-	-	-	-	-	3	1	-	1	1	-

Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadskjemaet?

Svært enkelt	11	9	12	2	9	11	6	14	7	-	6	11	4	8	12	6
Ganske enkelt	56	54	48	63	55	57	44	36	58	-	63	55	46	58	47	47
Verken enkelt eller vanskelig	21	25	54	30	23	23	31	41	24	86	16	21	33	22	31	28
Ganske vanskelig	11	10	13	2	11	8	19	9	10	14	13	10	13	11	8	17
Svært vanskelig	2	2	2	3	2	-	-	-	1	-	3	2	4	1	2	3

Hvis vanskelig: Hvilke forhold bidro til å gjøre søknadskjemaet vanskelig å fylle ut? (flere svar mulig)

Mange spørsmål om prosjektet	25	34	27	7	44	13	9	5	48	5	5	27	11	50	36	14
Mange spørsmål om foretaket	19	11	36	-	43	14	7	7	43	-	7	36	7	64	36	-
Uryddig oppsett som gjorde skjemaet tungt å lese	20	18	33	13	33	8	13	9	39	-	9	30	13	42	46	13
Uklare spørsmål/dårlig veiledning til spørsmålene	38	32	33	14	36	7	10	7	37	5	10	37	5	57	29	14
Spørsmålet var ikke tilpasset den informasjonen foretaket har	24	29	32	21	34	5	8	5	38	-	5	46	5	71	13	16
Annet	20	13	47	6	12	24	12	6	18	12	6	53	6	71	29	-

Har foretaket brukt ekstern hjelp i søknadsprosessen?

Ja	47	36	33	46	36	33	28	64	37	57	48	21	46	26	45	68
Nei	53	64	67	54	64	67	72	36	63	43	52	79	54	74	55	32

Hvis ekstern hjelp: Hvor nyttig eller unyttig var den eksterne hjelpen i søknadsprosessen?

Svært nyttig		49	42	59	49	45	56	43	52	50	25	57	45	49	48	52
Ganske nyttig		43	48	28	45	55	33	43	43	25	50	39	55	44	44	36
Verken nyttig eller unyttig		4	3	7	4	-	-	7	2	-	13	4	-	5	-	8
Ganske unyttig		1	3	3	-	-	-	-	3	-	-	-	-	2	2	-
Svært unyttig		3	3	3	2	-	11	7	-	25	13	-	-	-	6	4

Var betalingen av den eksterne hjelpen avhengig av utfallet på søknaden?

Ja		43	42	50	40	40	44	21	47	50	44	50	36	48	40	36
Nei		57	58	50	60	60	56	79	53	50	56	50	64	52	60	64

Hvis ja, hva var betalingsbetingelsene?

Ingen betaling ved avslag		84	100	86	74	88	75	100	89	50	86	83	50	89	85	67
Lavere betaling ved avslag		16	-	14	26	13	25	-	11	50	14	17	50	11	15	33

Tabell 2b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde						FoU-erfaring		
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Før tjyfting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Bistand fra SkatteFUNN-sekretariatet i søknadsprosessen																
<i>Hadde foretaket behov for hjelp eller rådgivning fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge i søknadsprosessen?</i>																
Ja	26	43	45	43	39	48	41	41	37	57	48	43	67	38	48	51
Nei	67	53	46	51	61	49	56	59	60	43	48	51	29	59	48	41
Husker ikke/vet ikke	6	4	8	6	-	3	3	-	3	-	3	6	4	3	4	8
<i>Hvis ja: Hva slags hjelp eller råd hadde dere behov for (flere svar mulig)?</i>																
Råd om faglig innhold i prosjektet	28	30	15	36	9	11	9	41	2	9	28	11	58	31	11	
Råd om prosjektet oppfylte kriteriene i ordningen	63	26	18	31	21	4	7	36	2	8	39	8	54	33	13	
Utforming av søknaden	38	27	19	30	17	6	5	32	-	15	39	10	65	27	8	
Tekniske spørsmål om utfylling	26	28	16	23	16	16	-	42	2	9	33	14	56	37	7	
Annet	4	33	-	33	17	17	-	17	-	17	-	67	-	50	50	-
<i>Hvis ja: Vurderer dere den hjelpen dere fikk som god eller dårlig?</i>																
Svært god	38	43	48	48	48	24	38	44	31	25	56	48	60	48	38	42
Ganske god	46	40	36	33	35	59	46	22	48	75	31	38	27	39	42	37
Verken god eller dårlig	12	12	11	15	13	7	15	33	18	-	6	7	7	11	15	11
Ganske dårlig	-	4	2	4	4	10	-	-	3	-	6	5	7	1	5	11
Svært dårlig	4	1	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	1	-	-
Behandling av søknaden hos SkatteFUNN-sekretariatet																
<i>Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge før svar på søknaden ble gitt?</i>																
Ja	43	38	34	40	45	33	25	14	36	29	42	43	42	39	38	32
Nei	44	47	46	52	42	54	44	68	48	71	48	38	50	45	49	51
Husker ikke/vet ikke	13	15	19	8	13	13	31	18	15	-	9	19	8	16	13	16
<i>Hvis ja: Hva gjaldt kontakten? (flere svar mulig)</i>																
Formelle feil eller mangler i søknaden	42	37	27	11	38	20	4	4	40	4	13	36	4	60	33	7
Det faglige innholdet i prosjektet	45	64	26	15	38	15	6	2	42	-	6	42	8	65	30	5
Spørsmål om foretaket	10	11	29	12	35	6	18	-	38	-	25	31	6	47	41	12
Annet	13	4	-	67	17	-	17	-	33	-	-	50	17	67	33	-
Husker ikke	3	4	33	33	33	-	-	-	33	-	17	50	-	50	17	33
Årsrapport																
<i>Har foretaket levert inn årsrapport for prosjektet?</i>																
Ja	88	90	95	89	88	90	90	100	88	100	88	92	91	90	90	88
Nei	8	6	2	6	8	7	7	-	7	-	6	5	9	7	4	9
Husker ikke/vet ikke	3	4	3	5	5	3	3	-	6	-	6	3	-	3	6	3
Sluttrapport																
<i>Har foretaket levert inn sluttrapport for prosjektet?</i>																
Ja	58	46	47	55	43	50	28	63	45	57	58	42	36	44	48	51
Nei	38	51	53	40	54	45	69	37	51	43	42	55	59	53	49	46
Husker ikke/vet ikke	4	3	-	5	3	5	3	-	4	-	-	3	5	3	3	3
<i>Hvis ja: Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet om innholdet i sluttrapporten?</i>																
Ja	9	12	6	11	-	25	8	4	-	26	11	-	-	7	13	6
Nei	82	72	85	88	90	63	83	87	100	68	79	100	83	81	83	83
Husker ikke/vet ikke	9	16	9	2	10	13	8	9	-	5	11	-	10	6	11	

Tabell 2b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde						FoU-erfaring		
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Før tjyting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Samarbeid med andre																
<i>Har foretaket samarbeidet med andre i gjennomføringen av prosjektet?</i>																
Ja	64	66	72	54	64	75	63	74	66	57	82	61	73	66	68	68
Nei	36	34	28	46	36	25	37	26	34	43	18	39	27	35	32	32
<i>Hvis ja: Hvem var den viktigste samarbeidspartneren?</i>																
FoU-institusjon som er godkjent av SkatteFUNN	27	37	38	14	34	63	33	63	46	33	29	27	29	39	34	35
FoU-institusjon som ikke er godkjent av SkatteFUNN	5	5	-	7	5	5	20	-	5	33	5	6	-	6	6	-
Andre foretak	49	54	60	76	56	29	47	38	43	33	67	65	71	52	56	65
Andre	13	3	2	3	4	3	-	-	5	-	-	2	-	3	3	-
<i>Hvis ja: Hvor stor betydning hadde samarbeidet for gjennomføringen av prosjektet?</i>																
Svært stor betydning	45	44	53	53	37	34	58	46	39	100	52	44	50	43	47	52
Ganske stor betydning	40	45	44	34	51	52	26	38	51	-	41	43	44	49	41	35
Verken stor eller liten betydning	10	7	1	9	8	9	11	15	7	-	7	7	6	6	9	4
Ganske liten betydning	2	1	-	3	-	2	-	-	1	-	1	1	-	1	1	-
Svært liten betydning	2	1	-	-	2	-	5	-	-	-	4	4	-	2	-	-
Vet ikke	2	1	1	-	1	2	-	-	2	-	-	-	-	-	1	9
<i>Hvis nei: Hvorfor har ikke foretaket samarbeidet med andre i prosjektet? (flere svar mulig)</i>																
Var ikke relevant å samarbeide med andre	81															
Fant ikke FoU-institusjoner eller foretak med relevant kompetanse	9	24	23	23	39	6	10	7	20	-	10	60	3	77	16	6
Pga konkurransesituasjon (hemmelighold mv.)	17	35	25	9	43	18	5	-	47	2	5	42	5	66	25	9
Prosjektet var for lite til å lage et samarbeidsprosjekt av	16	47	17	30	37	7	10	5	40	3	7	40	5	54	37	8
Annen årsak	5	17	18	14	32	23	14	5	55	-	-	32	9	59	32	9
Gjennomføring av prosjektet																
<i>Ble/blir prosjektet gjennomført i samsvar med planen i SkatteFUNN-søknaden?</i>																
Ja, stort sett i samme omfang og med samme tidshorisont		80	78	79	86	85	58	76	86	71	76	74	88	81	79	78
Nei, i mindre omfang eller over lengre tidshorisont		18	18	19	14	15	39	14	13	29	24	25	4	18	19	16
Nei, prosjektet ble/blir ikke igangsatt		2	4	2	-	-	3	10	1	-	-	1	8	1	2	5
<i>Ville prosjektet ha blitt gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN-ordningen?</i>																
Ja, uten endringer, i samme omfang og med samme tidshorisont	13	11	4	11	11	13	23	11	11	-	15	11	5	12	8	11
Ja, i samme omfang, men over lengre tidshorisont	19	14	18	8	11	22	13	5	17	29	9	11	14	13	15	17
Ja, i samme tidshorisont, men i mindre omfang	9	12	8	6	13	15	23	16	11	29	9	11	23	11	15	9
Ja, men i mindre omfang og over lengre tidshorisont	43	43	43	52	42	43	33	37	41	43	42	50	32	48	38	34
Nei	15	19	26	23	23	7	7	32	20	-	24	17	27	16	24	29

Tabell 2b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring		
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Før tjyfting	Andre	Regelmessig	Perioder

Skattefradrag

Ble prosjektbeløp/skattefradrag godkjent av foretakets revisor?

Ja, uten endringer og uten kommentarer	61	49	65	63	63	42	53	62	57	52	58	45	57	59	62
Ja, uten endringer, men revisor ønsket mer dokumentasjon	23	18	23	21	27	13	21	18	43	39	17	36	23	17	21
Ja, men beløpet ble endret	7	11	3	4	5	3	11	6	-	3	6	-	5	7	3
Nei	1	2	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	2	-
Skatteskjema foreløpig ikke behandlet av revisor	8	20	10	11	5	42	16	14	-	3	19	18	15	15	15

Ble prosjektbeløp/skattefradrag godkjent av likningskontoret?

Ja, uten endringer og uten kommentarer	67	56	69	58	56	29	63	53	86	67	58	45	62	48	53
Ja, uten endringer, men likningskontor ønsket mer dokumentasjon	2	2	-	2	5	-	-	3	-	6	1	5	1	5	3
Ja, men beløpet ble endret	1	-	-	2	2	3	5	2	-	-	-	-	0	3	-
Nei	1	1	-	1	2	-	-	1	-	-	-	5	0	2	-
Skatteskjema foreløpig ikke behandlet av likningskontor	29	40	31	37	36	68	32	41	14	27	41	45	36	43	44

Konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket

SkatteFUNN-ordningen har bidratt til,,

,,,bedre lønnsomhet i foretaket

Ja	48	51	49	62	50	48	40	53	46	29	63	55	41	58	41	35
Nei	8	4	10	2	2	-	10	5	3	-	3	5	5	3	6	6
For tidlig å si	43	43	38	30	47	52	47	32	50	71	34	36	50	37	52	47
Ikke relevant	2	2	3	7	1	-	3	11	1	-	-	4	5	1	2	12

,,, nye SkatteFUNN-prosjekter

Ja	43	57	59	56	56	65	45	58	59	29	55	58	57	67	45	33
Nei	24	11	9	17	10	14	7	16	11	43	9	11	5	11	11	15
For tidlig å si	33	29	30	25	33	19	41	26	29	29	36	29	29	22	42	39
Ikke relevant	2	2	2	1	2	7	-	1	-	-	2	10	1	1	12	

,,, mer fokus på FoU i foretaket

Ja	63	73	72	73	72	81	69	79	76	71	73	71	65	76	78	39
Nei	22	11	12	14	9	10	10	16	5	-	9	17	10	14	6	9
For tidlig å si	15	12	12	8	16	7	7	5	17	14	15	6	10	6	15	36
Ikke relevant	4	4	5	3	2	14	-	2	14	3	6	15	4	2	15	

,,, mer samarbeid med FoU-institusjoner

Ja	25	39	40	33	34	57	34	53	47	43	44	26	37	39	40	38
Nei	43	27	30	28	27	27	17	21	20	14	22	40	21	32	21	19
For tidlig å si	32	27	26	34	33	10	31	26	25	29	31	27	37	24	33	31
Ikke relevant	7	4	5	7	7	7	17	-	8	14	3	7	5	6	7	13

,,, mer samarbeid med andre foretak

Ja	46	49	59	55	45	37	52	70	42	29	63	50	62	49	51	50
Nei	31	23	18	26	18	42	13	10	22	43	19	26	14	27	15	18
For tidlig å si	24	24	17	17	34	16	32	20	32	29	19	19	19	21	29	26
Ikke relevant	4	4	5	2	3	5	3	-	4	-	-	5	5	3	5	6

,,, mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om andre FoU-prosjekter

Ja	34	52	59	55	46	48	59	68	52	14	50	52	53	57	45	44
Nei	31	20	21	21	18	25	10	16	16	29	13	24	29	22	14	19
For tidlig å si	35	24	18	23	32	18	24	16	25	57	34	21	12	17	36	28
Ikke relevant	4	2	2	4	8	7	7	-	6	-	3	3	6	3	6	9

Har foretaket søkt patent på grunnlag av SkatteFUNN-prosjektet?

Ja	15	27	15	6	15	16	5	13	-	27	16	18	20	5	9
Nei	85	73	85	94	85	84	95	87	100	73	84	82	80	95	91

Har foretaket planer om å søke patent på grunnlag av SkatteFUNN-prosjektet?

Ja	13	20	13	12	4	19	-	12	14	17	19	-	16	12	3
Nei	87	80	87	88	96	81	100	88	86	83	81	100	84	88	97

Tabell 2b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med godkjente prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring			
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj, yting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Vurdering av SkatteFUNN-ordningen																
<i>Har foretaket endret oppfatning av SkatteFUNN etter at ordningen ble iverksatt i 2002?</i>																
Ja	42	43	48	37	42	50	32	35	57	55	49	46	42	41	46	
Nei	57	57	52	63	58	50	68	65	43	45	51	54	58	59	54	
<i>Hvis ja: Er foretaket mer positive eller mer negative?</i>																
Mer positive	77	72	90	78	76	69	57	83	75	72	77	73	78	77	76	
Mer negative	23	28	10	22	24	31	43	17	25	28	23	27	22	23	24	
<i>Hvor positive eller negative er foretaket til SkatteFUNN-ordningen idag?</i>																
Svært positive	58	58	62	61	55	50	50	57	86	58	61	54	65	54	35	
Ganske positive	32	30	35	32	33	31	36	37	-	24	29	38	28	36	49	
Verken positive eller negative	6	6	-	6	10	16	9	6	14	12	5	4	5	9	11	
Ganske negative	2	2	3	1	2	3	5	1	-	3	2	4	2	1	5	
Svært negative	1	4	-	-	-	-	-	-	-	3	2	-	1	1	-	
Hvor enig eller uenig er dere i påstandene om SkatteFUNN-ordningen gjengitt nedenfor?																
<i>Beløpsgrensen for fradragberettigede FoU-kostnader burde vært høyere</i>																
Helt enig	33	45	52	50	43	37	48	57	41	29	48	51	38	51	37	38
Ganske enig	24	24	26	16	25	32	23	24	30	43	18	23	8	22	32	22
Verken enig eller uenig	34	23	14	24	27	27	26	19	27	14	21	18	38	21	25	32
Ganske uenig	2	1	1	-	2	2	-	-	1	-	3	-	8	1	1	3
Helt uenig	2	2	2	3	2	-	-	-	1	-	6	2	-	2	2	-
Vet ikke	5	4	5	6	2	3	3	-	1	14	3	5	8	4	4	5
<i>Fradragsprosenten burde vært høyere</i>																
Helt enig	41	50	60	51	48	54	50	80	46	33	59	55	46	59	42	44
Ganske enig	29	26	27	26	29	29	27	15	30	50	25	28	25	23	39	25
Verken enig eller uenig	23	14	11	18	18	14	13	5	22	-	9	11	21	14	15	22
Ganske uenig	2	2	-	2	3	-	7	-	1	-	3	2	4	1	3	3
Helt uenig	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vet ikke	3	2	2	3	2	4	3	-	1	17	3	3	4	2	2	6
<i>Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning</i>																
Helt enig	43	39	58	39	29	25	53	45	35	14	48	45	29	42	37	25
Ganske enig	21	21	21	19	25	15	28	23	21	14	18	21	29	21	25	17
Verken enig eller uenig	27	34	18	35	44	53	13	32	41	43	30	28	42	32	34	56
Ganske uenig	3	1	-	2	2	2	3	-	1	14	-	2	-	1	2	-
Helt uenig	2	0	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	0	-	-
Vet ikke	3	2	2	5	-	5	3	-	1	14	3	4	-	3	2	3
Foretakets FoU-erfaring																
<i>Hvilken erfaring har foretaket med FoU-virksomhet?</i>																
Foretaket driver regelmessig FoU-virksomhet	45	60	60	68	52	70	66	73	58	-	55	73	29	100	-	-
Foretaket driver FoU-virksomhet i perioder	33	30	34	19	35	27	25	18	33	71	36	23	38	-	100	-
Foretaket driver sjelden med FoU-virksomhet	22	10	6	13	14	3	9	9	9	29	9	4	33	-	-	100

Tabell 3a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring				
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj-yfing	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden	
Totalt utvalg	300	214															
Totalt antall svar	126	83	23	11	25	13	11	1	28	2	7	38	6	35	32	13	

Informasjon om ordningen på hjemmesiden skattefunn.no

I hvilken grad opplevde dere at hjemmesiden skattefunn.no ga dere svar på de spørsmålene dere hadde om SkatteFUNN-ordningen?

I svært stor grad	2	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-
I ganske stor grad	50	39	10	6	11	7	5	1	13	1	5	18	1	15	17	6
Verken i stor eller liten grad	38	23	7	2	9	1	4	-	10	1	1	10	1	10	8	5
I ganske liten grad	11	12	4	1	3	2	2	-	2	-	1	6	3	7	4	1
I svært liten grad	6	3	2	-	1	-	-	-	-	-	-	3	-	2	1	-
Har ikke vært inne på skattefunn.no	16	5	-	2	1	2	-	-	2	-	-	1	1	-	2	1

Søknadsprosessen

Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadskjemaet kunne fylles ut?

Svært kort tid	4	6	2	-	3	1	-	-	4	-	-	2	-	2	2	1
Ganske kort tid	20	22	8	3	4	1	6	-	7	2	5	7	1	11	9	2
Verken kort eller lang tid	31	28	6	5	6	8	3	1	8	-	1	15	2	13	10	5
Ganske lang tid	53	23	6	2	11	2	2	-	7	-	1	12	3	8	10	5
Svært lang tid	9	2	1	-	-	1	-	-	1	-	-	1	-	1	-	-

Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadskjemaet?

Svært enkelt	3	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
Ganske enkelt	35	21	5	2	6	4	4	-	8	-	1	10	1	6	12	2
Verken enkelt eller vanskelig	40	28	9	4	7	5	3	-	8	1	4	14	1	13	8	6
Ganske vanskelig	33	30	7	4	11	4	4	1	11	1	1	12	4	14	11	5
Svært vanskelig	4	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-

Hvis vanskelig: Hvilke forhold bidro til å gjøre søknadskjemaet vanskelig å fylle ut? (flere svar mulig)

Mange spørsmål om prosjektet	10	14	4	2	4	3	1	-	4	-	2	7	1	6	5	3
Mange spørsmål om foretaket	10	8	1	3	1	2	1	1	2	1	2	2	-	3	3	2
Uryddig oppsett som gjorde skjemaet tungt å lese	19	6	-	2	3	1	-	-	3	-	-	2	1	3	1	2
Uklare spørsmål/dårlig veiledning til spørsmålene	26	26	6	2	10	4	4	-	7	-	2	15	2	13	9	3
Spørsmålet var ikke tilpasset den informasjonen foretaket har	29	26	11	1	10	4	-	-	9	-	2	13	2	15	8	3
Annet	11	3	1	-	1	1	-	-	1	-	-	2	-	1	1	1

Tabell 3a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring			
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Førr tj-yfing	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Hvor mange personer var involvert i utfyllingen av søknadsskjemaet?																
Gjennomsnitt pr. foretak	2,4	2,3	1,9	2,3	2,9	2,5	1,9	3,0	2,6	2,0	2,3	2,2	1,6	2,5	2,3	2,0
Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på søknaden om SkatteFUNN?																
Gjennomsnitt pr. foretak	24,5	29,2	31,2	31,6	37,4	20,9	14,7	15,0	21,7	2,0	16,3	37,4	20,0	26,9	32,0	15,0
Median	20	15	20	16	20	18	15	15	15	2	16	22	10	20	18	10
Har foretaket brukt ekstern hjelp i prosessen med å fylle ut søknadsskjemaet?																
Ja	58	27	5	5	11	3	3	-	11	1	2	10	2	11	12	4
Nei	60	52	18	5	13	9	7	1	15	1	5	26	4	23	19	9
Hvis ekstern hjelp: Hvor nyttig eller unyttig var den eksterne hjelpen i søknadsprosessen?																
Svært nyttig		13	2	3	5	1	2	-	3	1	1	5	2	5	7	1
Ganske nyttig		8	1	2	2	2	1	-	4	-	1	3	-	4	1	3
Verken nyttig eller unyttig		4	1	-	3	-	-	-	2	-	-	2	-	2	2	-
Ganske unyttig		1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Svært unyttig		1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Var betalingen av den eksterne hjelpen avhengig av utfallet på søknaden?																
Ja		5	1	-	3	-	1	-	2	-	1	2	-	3	2	-
Nei		22	4	5	8	3	2	-	9	1	1	8	2	8	10	4
Hvis ja, hva var betalingsbetingelsene?																
Ingen betaling ved avslag		2	-	-	1	-	1	-	-	-	-	2	-	1	1	-
Lavere betaling ved avslag		3	1	-	2	-	-	-	2	-	1	-	-	2	1	-
Bistand fra SkatteFUNN-sekretariatet i søknadsprosessen																
Hadde foretaket behov for hjelp eller rådgivning fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge i søknadsprosessen?																
Ja	32	29	9	2	7	7	4	1	11	-	3	13	1	13	7	7
Nei	65	46	11	8	14	6	7	-	13	2	4	22	4	21	19	6
Husker ikke/vet ikke	20	5	3	-	2	-	-	-	3	-	-	1	1	1	4	-
Hvis ja: Hva slags hjelp eller råd hadde dere behov for (flere svar mulig)?																
Råd om faglig innhold i prosjektet		9	2	-	3	3	1	-	4	-	1	4	-	4	3	1
Råd om prosjektet oppfylte kriteriene i ordningen		19	4	1	7	4	3	1	8	-	3	7	-	8	6	4
Utforming av søknaden		15	4	1	4	5	1	-	7	-	2	5	1	8	3	3
Tekniske spørsmål om utfylling		7	3	-	1	1	2	-	1	-	-	5	1	3	1	3
Annet		2	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	1	1
Hvis ja: Vurderer dere den hjelpen dere fikk som god eller dårlig?																
Svært god	3	4	2	-	1	1	-	-	2	-	-	2	-	1	2	-
Ganske god	11	9	4	1	2	-	2	-	3	-	2	4	-	3	2	4
Verken god eller dårlig	6	6	2	-	1	2	1	1	1	-	1	2	1	4	2	-
Ganske dårlig	10	5	-	-	2	2	1	-	3	-	-	2	-	3	-	2
Svært dårlig	2	4	1	1	1	1	-	-	1	-	-	3	-	2	1	-

Tabell 3a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Syssestetingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring			
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj. yting	Andre	Regelmessig	Perioder	Stelden
Behandling av søknaden hos SkatteFUNN-sekretariatet																
<i>Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge før svar på søknaden ble gitt?</i>																
Ja	32	20	3	4	6	4	3	-	7	-	1	11	1	7	10	3
Nei	77	53	17	4	17	7	8	1	19	2	4	23	4	24	18	9
Husker ikke/vet ikke	9	8	3	2	1	2	-	-	1	-	2	3	1	4	3	1
<i>Hvis ja: Hva gjaldt kontakten? (flere svar mulig)</i>																
Formelle feil eller mangler i søknaden	8	9	3	1	2	2	1	-	2	-	-	7	-	2	5	2
Det faglige innholdet i prosjektet	20	13	-	4	4	2	3	-	5	-	1	6	1	5	6	2
Spørsmål om foretaket	4	3	-	1	-	-	2	-	-	-	1	2	-	1	2	-
Annét	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Husker ikke	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
<i>Hvor mange uker tok det før foretaket fikk svar på søknaden?</i>																
Gjennomsnitt pr. foretak	6,4	7,1	6,6	7,5	6,2	10,5	7,2	-	7,9	1,0	4,0	7,3	8,0	5,9	7,4	8,0
Median	5	7	8	8	6	9	6	-	7	1	4	7	8	5	8	10
Begrunnelsen for avslag på søknaden																
<i>Syntes dere avslaget på søknaden var godt eller dårlig begrunnet?</i>																
Svært godt begrunnet	-	1	-	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Ganske godt begrunnet	9	11	2	3	1	3	2	-	3	-	-	7	1	5	3	3
Verken dårlig eller godt begrunnet	23	17	5	1	5	3	3	-	7	1	1	5	3	4	10	3
Ganske dårlig begrunnet	29	26	6	2	13	3	2	1	10	-	3	11	-	14	7	5
Svært dårlig begrunnet	51	25	9	4	4	4	4	-	6	1	2	14	2	12	9	2
Husker ikke/vet ikke	6	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-
<i>Oppløvd dere avslaget som rimelig eller urimelig?</i>																
Som rimelig	12	11	2	3	2	2	2	-	5	-	1	4	1	4	4	3
Som urimelig	90	64	19	6	21	10	8	1	21	2	5	29	5	28	24	10
Husker ikke/vet ikke	16	6	2	1	1	1	1	-	1	-	1	4	-	3	3	-
Konsekvenser for gjennomføring av prosjektet																
<i>Ble/blir prosjektet gjennomført uten skattefradrag fra SkatteFUNN-ordningen?</i>																
Ja, uten endringer, i samme omfang og med samme tidshorisont	28	17	3	3	4	6	1	-	6	1	2	7	1	9	4	3
Ja, i samme omfang, men over lengre tidshorisont	15	21	5	1	10	3	2	-	10	-	1	7	3	6	11	4
Ja, i samme tidshorisont, men i mindre omfang	14	7	5	-	1	-	1	-	-	-	1	5	1	4	2	1
Ja, men i mindre omfang og over lengre tidshorisont	35	20	6	3	6	3	2	-	8	-	2	9	-	10	7	3
Nei	26	14	4	3	3	-	4	1	3	-	1	8	1	4	7	2

Tabell 3a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring			
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj. yting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket																
SkatteFUNN-ordningen har bidratt til...																
<i>... mer fokus på FoU i foretaket</i>																
Ja	36	30	8	4	11	4	3	1	11	1	3	14	-	14	11	4
Nei	84	24	6	1	6	5	6	-	5	1	3	11	4	9	9	5
For tidlig å si		16	6	-	7	2	1	-	8	-	-	8	-	6	7	3
Ikke relevant		8	2	3	-	2	1	-	3	-	1	4	-	5	2	1
<i>... mer samarbeid med FoU-institusjoner</i>																
Ja		14	5	2	3	2	2	1	4	-	3	6	-	7	4	2
Nei		33	4	2	15	6	6	-	11	1	1	16	4	9	17	6
For tidlig å si		18	9	1	5	2	1	-	7	1	2	8	-	10	5	3
Ikke relevant		11	4	3	-	2	2	-	3	-	1	7	-	8	2	1
<i>... mer samarbeid med andre foretak</i>																
Ja		24	9	3	7	1	4	-	7	-	3	13	1	10	8	5
Nei		29	4	2	10	7	6	1	8	1	3	13	3	13	10	5
For tidlig å si		14	6	1	6	1	-	-	8	-	1	5	-	6	7	1
Ikke relevant		9	3	2	-	3	1	-	2	1	-	6	-	5	3	1
<i>... mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om andre FoU-prosjekter</i>																
Ja		17	2	4	9	1	1	1	8	-	2	5	-	7	7	2
Nei		35	9	3	9	7	7	-	8	1	4	18	4	12	16	6
For tidlig å si		15	7	-	4	3	1	-	6	1	1	7	-	8	5	2
Ikke relevant		10	4	2	1	1	2	-	3	-	-	7	-	7	1	2

Tabell 3a. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Absolutte tall fordelt på utvalgte strata.

ABSOLUTTE TALL	I alt 2005	I alt 2007	Syssettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring				
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj. yting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden	
Vurdering av SkatteFUNN-ordningen																	
<i>Har foretaket endret oppfatning av SkatteFUNN etter at ordningen ble iverksatt i 2002?</i>																	
Ja		46	11	6	15	7	7	1	15	1	3	23	2	19	17	8	
Nei		34	12	4	8	6	4	-	11	1	4	14	4	16	14	4	
<i>Hvis ja: Er foretaket mer positive eller mer negative?</i>																	
Mer positive		10	2	2	3	2	1	-	5	-	1	3	-	4	5	1	
Mer negative		36	9	4	12	5	6	1	10	1	2	20	2	15	12	7	
<i>Hvor positive eller negative er foretaket til SkatteFUNN-ordningen idag?</i>																	
Svært positive		15	5	2	4	2	2	-	7	-	2	6	-	9	6	-	
Ganske positive		23	6	-	8	5	4	1	8	1	1	9	3	9	7	6	
Verken positive eller negative		15	2	3	7	2	1	-	6	-	2	5	1	3	10	2	
Ganske negative		20	6	4	4	2	4	-	4	1	-	14	1	11	5	4	
Svært negative		8	4	1	1	2	-	-	2	-	2	3	1	3	3	1	
Hvor enig eller uenig er dere i påstandene om SkatteFUNN-ordningen gjengitt nedenfor?																	
<i>Beløpsgrensen for fradragsberettigede FoU-kostnader burde vært høyere</i>																	
Helt enig		27	23	6	3	8	-	6	1	7	-	2	10	3	10	10	2
Ganske enig		25	18	4	2	6	4	2	-	7	-	1	10	-	12	3	3
Verken enig eller uenig		42	27	10	2	7	6	2	-	8	2	4	11	1	10	15	2
Ganske uenig		6	2	1	-	1	-	-	-	-	-	2	-	-	2	-	
Helt uenig		3															
Vet ikke		16	9	1	2	2	3	1	-	5	-	-	3	1	2	1	5
<i>Fradragsprosenten burde vært høyere</i>																	
Helt enig		34	22	5	3	7	1	6	1	6	-	3	9	3	11	9	2
Ganske enig		28	19	6	1	7	4	1	-	8	-	1	10	-	8	8	3
Verken enig eller uenig		37	24	6	3	7	5	3	-	7	2	1	12	1	8	12	3
Ganske uenig		3	1	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Helt uenig		2															
Vet ikke		15	8	1	2	3	2	-	-	5	-	-	2	1	3	1	3
<i>Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning</i>																	
Helt enig		34	19	6	3	6	-	4	-	3	-	2	11	3	10	7	2
Ganske enig		28	17	5	1	5	2	4	1	5	-	3	8	-	4	10	3
Verken enig eller uenig		37	33	10	2	10	8	3	-	14	1	2	14	1	15	12	5
Ganske uenig		3	1	-	-	1	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-
Helt uenig		2															
Vet ikke		15	10	2	3	2	3	-	-	5	1	-	3	1	4	2	3
Foretakets FoU-erfaring																	
<i>Hvilken erfaring har foretaket med FoU-virksomhet?</i>																	
Foretaket driver regelmessig FoU-virksomhet		29	35	10	4	9	7	5	1	10	1	3	18	2	35	-	-
Foretaket driver FoU-virksomhet i perioder		35	32	9	5	12	2	4	-	10	1	4	13	3	-	32	-
Foretaket driver sjelden med FoU-virksomhet		55	13	3	2	3	3	2	-	6	-	-	6	1	-	-	13

Tabell 3b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Syssettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring				
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj. yting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden	
Totalt utvalg	300	214															
Totalt antall svar	126	83	28,4	12,4	29,6	16,1	13,6	1,25	33,75	2,5	8,75	46,25	7,5	44,3	39,24	16,46	

Informasjon om ordningen på hjemmesiden skattefunn.no

I hvilken grad opplevde dere at hjemmesiden skattefunn.no ga dere svar på de spørsmålene dere hadde om SkatteFUNN-ordningen?

I svært stor grad	2	1	-	-	-	8	-	-	4	-	-	-	-	3	-	-
I ganske stor grad	41	47	43	55	44	54	45	100	46	50	71	47	17	43	53	46
Verken i stor eller liten grad	31	28	30	18	36	8	36	-	36	50	14	26	17	29	25	38
I ganske liten grad	9	14	17	9	12	15	18	-	7	-	14	16	50	20	13	8
I svært liten grad	5	4	9	-	4	-	-	-	-	-	-	8	-	6	3	-
Har ikke vært inne på skattefunn.no	13	6	-	18	4	15	-	-	7	-	-	3	17	-	6	8

Søknadsprosessen

Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadskjemaet kunne fylles ut?

Svært kort tid	3	7	9	-	13	8	-	-	15	-	-	5	-	6	6	8
Ganske kort tid	17	27	35	30	17	8	55	-	26	100	71	19	17	31	29	15
Verken kort eller lang tid	26	34	26	50	25	62	27	100	30	-	14	41	33	37	32	38
Ganske lang tid	45	28	26	20	46	15	18	-	26	-	14	32	50	23	32	38
Svært lang tid	8	2	4	-	-	8	-	-	4	-	-	3	-	3	-	-

Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadskjemaet?

Svært enkelt	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-
Ganske enkelt	30	25	22	20	25	31	36	-	30	-	14	27	17	17	39	15
Verken enkelt eller vanskelig	35	34	39	40	29	38	27	-	30	50	57	38	17	37	26	46
Ganske vanskelig	29	36	30	40	46	31	36	100	41	50	14	32	67	40	35	38
Svært vanskelig	3	1	4	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	3	-	-

Hvis vanskelig: Hvilke forhold bidro til å gjøre søknadskjemaet vanskelig å fylle ut? (flere svar mulig)

Mange spørsmål om prosjektet	13	25	29	14	29	21	7	-	29	-	14	50	7	43	36	21
Mange spørsmål om foretaket	13	14	13	38	13	25	13	13	25	13	25	25	-	38	38	25
Uryddig oppsett som gjorde skjemaet tungt å lese	25	11	-	33	50	17	-	-	50	-	-	33	17	50	17	33
Uklare spørsmål/dårlig veiledning til spørsmålene	34	46	23	8	38	15	15	-	27	-	8	58	8	52	36	12
Spørsmålet var ikke tilpasset den informasjonen foretaket har	38	46	42	4	38	15	-	-	35	-	8	50	8	58	31	12
Annet	14	5	33	-	33	33	-	-	33	-	-	67	-	33	33	33

Har foretaket brukt ekstern hjelp i prosessen med å fylle ut søknadskjemaet?

Ja	49	33	22	50	46	25	30	-	42	50	29	28	33	32	39	31
Nei	51	63	78	50	54	75	70	100	58	50	71	72	67	68	61	69

Hvis ekstern hjelp: Hvor nyttig eller unyttig var den eksterne hjelpen i søknadsprosessen?

Svært nyttig		48	40	60	45	33	67	-	27	100	50	50	100	45	58	25
Ganske nyttig		30	20	40	18	67	33	-	36	-	50	30	-	36	8	75
Verken nyttig eller unyttig		15	20	-	27	-	-	-	18	-	-	20	-	18	17	-
Ganske unyttig		4	-	-	9	-	-	-	9	-	-	-	-	-	8	-
Svært unyttig		4	20	-	-	-	-	-	9	-	-	-	-	-	8	-

Var betalingen av den eksterne hjelpen avhengig av utfallet på søknaden?

Ja		19	20	-	27	-	33	-	18	-	50	20	-	27	17	-
Nei		81	80	100	73	100	67	-	82	100	50	80	100	73	83	100

Hvis ja, hva var betalingsbetingelsene?

Ingen betaling ved avslag		40	-	-	33	-	100	-	-	-	-	100	-	33	50	-
Lavere betaling ved avslag		60	100	-	67	-	-	-	100	-	100	-	-	67	50	-

Tabell 3b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Syssettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring		
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj. yting	Andre	Regelmessig	Perioder

Bistand fra SkatteFUNN-sekretariatet i søknadsprosessen

Hadde foretaket behov for hjelp eller rådgivning fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge i søknadsprosessen?

Ja	27	35	39	20	30	54	36	100	41	0	43	36	17	37	23	54
Nei	56	55	48	80	61	46	64	0	48	100	57	61	67	60	63	46
Husker ikke/vet ikke	17	6	13	0	9	0	0	0	11	0	0	3	17	3	13	0

Hvis ja: Hva slags hjelp eller råd hadde dere behov for (flere svar mulig)?

Råd om faglig innhold i prosjektet	31	22	-	33	33	11	-	44	-	11	44	-	50	38	13
Råd om prosjektet oppfylte kriteriene i ordningen	66	21	5	37	21	16	5	42	-	16	37	-	44	33	22
Utforming av søknaden	52	27	7	27	33	7	-	47	-	13	33	7	57	21	21
Tekniske spørsmål om utfylling	24	43	-	14	14	29	-	14	-	-	71	14	43	14	43
Annet	7	100	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	-	50	50

Hvis ja: Vurderer dere den hjelpen dere fikk som god eller dårlig?

Svært god	9	14	22	-	14	17	-	20	-	-	15	-	8	29	-
Ganske god	34	31	44	50	29	-	50	-	30	-	67	31	-	23	67
Verken god eller dårlig	19	21	22	-	14	33	25	100	10	-	33	15	100	31	29
Ganske dårlig	31	17	-	-	29	33	25	-	30	-	15	-	23	-	33
Svært dårlig	6	14	11	50	14	17	-	-	10	-	-	-	23	-	14

Behandling av søknaden hos SkatteFUNN-sekretariatet

Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge før svar på søknaden ble gitt?

Ja	27	24	13	40	25	31	27	-	26	-	14	30	17	20	32	23
Nei	65	64	74	40	71	54	73	100	70	100	57	62	67	69	58	69
Husker ikke/vet ikke	8	10	13	20	4	15	-	-	4	-	29	8	17	11	10	8

Hvis ja: Hva gjaldt kontakten? (flere svar mulig)

Formelle feil eller mangler i søknaden	25	43	33	11	22	22	11	-	22	-	-	78	-	22	56	22
Det faglige innholdet i prosjektet	63	62	-	31	31	15	23	-	38	-	8	46	8	38	46	15
Spørsmål om foretaket	13	14	-	33	-	-	67	-	-	-	33	67	-	33	67	-
Annet	19	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Husker ikke	3	5	-	-	-	100	-	-	-	-	-	100	-	100	-	-

Begrunnelsen for avslag på søknaden

Syntes dere avslaget på søknaden var godt eller dårlig begrunnet?

Svært godt begrunnet	-	1	-	-	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	3	-
Ganske godt begrunnet	8	13	9	30	4	23	18	-	11	-	-	19	17	14	10	23
Verken dårlig eller godt begrunnet	19	20	22	10	21	23	27	-	26	50	14	14	50	11	32	23
Ganske dårlig begrunnet	25	31	26	20	54	23	18	100	37	-	43	30	-	40	23	38
Svært dårlig begrunnet	43	30	39	40	17	31	36	-	22	50	29	38	33	34	29	15
Husker ikke/vet ikke	5	1	4	-	-	-	-	-	-	-	14	-	-	-	3	-

Opplevde dere avslaget som rimelig eller urimelig?

Som rimelig	10	14	9	30	8	15	18	-	19	-	14	11	17	11	13	23
Som urimelig	76	79	83	60	88	77	73	100	78	100	71	78	83	80	77	77
Husker ikke/vet ikke	14	7	9	10	4	8	9	-	4	-	14	11	-	9	10	-

Tabell 3b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde						FoU-erfaring		
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Forr tj. yting	Andre	Regelmessig	Perioder	Stjelden

Konsekvenser for gjennomføring av prosjektet*Ble/blir prosjektet gjennomført uten skattefradrag fra SkatteFUNN-ordningen?*

Ja, uten endringer, i samme omfang og med samme tidshorisont	24	20	13	30	17	50	10	-	22	100	29	19	17	27	13	23
Ja, i samme omfang, men over lengre tidshorisont	13	25	22	10	42	25	20	-	37	-	14	19	50	18	35	31
Ja, i samme tidshorisont, men i mindre omfang	12	8	22	-	4	-	10	-	-	-	14	14	17	12	6	8
Ja, men i mindre omfang og over lengre tidshorisont	30	24	26	30	25	25	20	-	30	-	29	25	-	30	23	23
Nei	22	17	17	30	13	-	40	100	11	-	14	22	17	12	23	15

Konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket

SkatteFUNN-ordningen har bidratt til...

... mer fokus på FoU i foretaket

Ja	30	38	36	50	46	31	27	100	41	50	43	38	-	41	38	31
Nei	70	31	27	13	25	38	55	-	19	50	43	30	100	26	31	38
For tidlig å si		21	27	-	29	15	9	-	30	-	-	22	-	18	24	23
Ikke relevant		10	9	38	-	15	9	-	11	-	14	11	-	15	7	8

... mer samarbeid med FoU-institusjoner

Ja		18	23	25	13	17	18	100	16	-	43	16	-	21	14	17
Nei		43	18	25	65	50	55	-	44	50	14	43	100	26	61	50
For tidlig å si		24	41	13	22	17	9	-	28	50	29	22	-	29	18	25
Ikke relevant		14	18	38	-	17	18	-	12	-	14	19	-	24	7	8

... mer samarbeid med andre foretak

Ja		32	41	38	30	8	36	-	28	-	43	35	25	29	29	42
Nei		38	18	25	43	58	55	100	32	50	43	35	75	38	36	42
For tidlig å si		18	27	13	26	8	-	-	32	-	14	14	-	18	25	8
Ikke relevant		12	14	25	-	25	9	-	8	50	-	16	-	15	11	8

... mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om andre FoU-prosjekter

Ja		22	9	44	39	8	9	100	32	-	29	14	-	21	24	17
Nei		45	41	33	39	58	64	-	32	50	57	49	100	35	55	50
For tidlig å si		19	32	-	17	25	9	-	24	50	14	19	-	24	17	17
Ikke relevant		13	18	22	4	8	18	-	12	-	-	19	-	21	3	17

Tabell 3b. Svar på brukerundersøkelsen for foretak med avslåtte prosjekter. Prosent av antall svar fordelt på utvalgte strata.

PROSENT	I alt 2005	I alt 2007	Sysselsettingsgruppe					Næringsområde					FoU-erfaring			
			<5	5-9	10-49	50+	Ikke oppg	Primærnærings	Industri	Bygg/anlegg	Handel	Førr tj-tyting	Andre	Regelmessig	Perioder	Sjelden
Vurdering av SkatteFUNN-ordningen																
<i>Har foretaket endret oppfatning av SkatteFUNN etter at ordningen ble iverksatt i 2002?</i>																
Ja		55	48	60	65	54	64	100	58	50	43	62	33	54	55	67
Nei		41	52	40	35	46	36	-	42	50	57	38	67	46	45	33
<i>Hvis ja: Er foretaket mer positive eller mer negative?</i>																
Mer positive		22	18	33	20	29	14	-	33	-	33	13	-	21	29	13
Mer negative		78	82	67	80	71	86	100	67	100	67	87	100	79	71	88
<i>Hvor positive eller negative er foretaket til SkatteFUNN-ordningen idag?</i>																
Svært positive		18	22	20	17	15	18	-	26	-	29	16	-	26	19	-
Ganske positive		28	26	-	33	38	36	100	30	50	14	24	50	26	23	46
Verken positive eller negative		18	9	30	29	15	9	-	22	-	29	14	17	9	32	15
Ganske negative		24	26	40	17	15	36	-	15	50	-	38	17	31	16	31
Svært negative		10	17	10	4	15	-	-	7	-	29	8	17	9	10	8
Hvor enig eller uenig er dere i påstandene om SkatteFUNN-ordningen gjengitt nedenfor?																
<i>Beløpsgrensen for fradagsberettigede FoU-kostnader burde vært høyere</i>																
Helt enig	23	28	27	33	33	-	55	100	26	-	29	28	60	29	32	17
Ganske enig	21	22	18	22	25	31	18	-	26	-	14	28	-	35	10	25
Verken enig eller uenig	35	33	45	22	29	46	18	-	30	100	57	31	20	29	48	17
Ganske uenig	5	2	5	-	4	-	-	-	-	-	-	6	-	-	6	-
Helt uenig	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vet ikke	13	11	5	22	8	23	9	-	19	-	-	8	20	6	3	42
<i>Fradragsprosenten burde vært høyere</i>																
Helt enig	29	27	28	33	29	8	55	100	23	-	60	26	60	37	30	17
Ganske enig	24	23	33	11	29	33	9	-	31	-	20	29	-	27	27	25
Verken enig eller uenig	31	29	33	33	29	42	27	-	27	100	20	35	20	27	40	25
Ganske uenig	3	1	-	-	-	-	9	-	-	-	-	3	-	-	-	8
Helt uenig	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vet ikke	13	10	6	22	13	17	-	-	19	-	-	6	20	10	3	25
<i>Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning</i>																
Helt enig	30	23	26	33	25	-	36	-	11	-	29	30	60	29	23	15
Ganske enig	17	20	22	11	21	15	36	100	19	-	43	22	-	12	32	23
Verken enig eller uenig	33	40	43	22	42	62	27	-	52	50	29	38	20	44	39	38
Ganske uenig	2	1	-	-	4	-	-	-	-	-	-	3	-	3	-	-
Helt uenig	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vet ikke	16	12	9	33	8	23	-	-	19	50	-	8	20	12	6	23
Foretakets FoU-erfaring																
<i>Hvilken erfaring har foretaket med FoU-virksomhet?</i>																
Foretaket driver regelmessig FoU-virksomhet	24	42	45	36	38	58	45	100	38	50	43	49	33	100	-	-
Foretaket driver FoU-virksomhet i perioder	29	39	41	45	50	17	36	-	38	50	57	35	50	-	100	-
Foretaket driver sjelden med FoU-virksomhet	46	16	14	18	13	25	18	-	23	-	-	16	17	-	-	100

Vedlegg C

Statistisk sentralbyrå
Statistics NorwaySeksjon for energi- og industristatistikk
Postboks 8131 Dep., 0033 Oslo
Telefon: 21 09 45 00 Telefaks: 21 09 49 96

Underlagt taushetsplikt

Vurdering av SkatteFUNN-ordningen

Frist for innsending: 25. juni 2007

Kontaktpersoner i SSB:

- Geir Soland (tlf. 2109 4299, gso@ssb.no)
- Frank Foyn (tlf. 2109 4688, frf@ssb.no)

Vi ber deg svare på undersøkelsen på Internett under adressen <http://intervju.ssb.no/skattefunn>

Dersom du ikke kan svare på Internett, kan dette skjema fylles ut og returneres Statistisk sentralbyrå. Husk da å fylle ut navn bakerst i skjema.

Vi ber dere svare på alle spørsmål hvis ikke annet er angitt. Dersom ikke annet står i skjemaet, sett kun ett kryss.

Informasjon om SkatteFUNN-ordningen på hjemmesiden skattefunn.no**1 I hvilken grad opplevde dere at hjemmesiden skattefunn.no ga dere svar på de spørsmålene dere hadde om SkatteFUNN-ordningen?**

☐	I svært stor grad
☐	I ganske stor grad
☐	Verken i stor eller liten grad
☐	I ganske liten grad
☐	I svært liten grad
☐	Har ikke vært inne på skattefunn.no

Søknadsprosessen

I spørsmålene som følger skal dere rapportere for det siste SkatteFUNN-prosjektet dere har fått svar på (fra SkatteFUNN-sekretariatet), uavhengig av om søknaden ble godkjent eller avslått

2 Tok det kort eller lang tid å finne fram nødvendig informasjon før søknadsskjemaet kunne fylles ut?

☐	Svært kort tid
☐	Ganske kort tid
☐	Verken kort eller lang tid
☐	Ganske lang tid
☐	Svært lang tid

3 Synes dere det var enkelt eller vanskelig å fylle ut søknadsskjemaet?

☐	Svært enkelt ⇒ Gå til spørsmål 5
☐	Ganske enkelt ⇒ Gå til spørsmål 5
☐	Verken enkelt eller vanskelig
☐	Ganske vanskelig
☐	Svært vanskelig

4 Hvilke forhold bidro til å gjøre søknadsskjemaet vanskelig å fylle ut? Her kan du sette flere kryss

- Mange spørsmål om prosjektet
- Mange spørsmål om foretaket
- Uryddig oppsett som gjorde skjemaet tungt å lese
- Uklare spørsmål/ dårlig veiledning til spørsmålene
- Spørsmålene var ikke tilpasset den informasjonen foretaket har
- Annet, vennligst spesifiser:

5 Hvor mange personer var involvert i utfyllingen av søknadsskjemaet? Regn også med deg selv

- ..... antall personer
- Husker ikke/vet ikke

6 Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på søknaden om SkatteFUNN? Regn både med tiden det tok å innhente nødvendig informasjon og tiden det tok å fylle ut selve skjemaet

- ..... antall timer
- Husker ikke/vet ikke

7 Har foretaket brukt ekstern hjelp i søknadsprosessen? Med ekstern hjelp menes personer som ikke er ansatt i foretaket, SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge.

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **8**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **11**

8 Hvor nyttig eller unyttig var den eksterne hjelpen i søknadsprosessen?

- Svært nyttig
- Ganske nyttig
- Verken nyttig eller unyttig
- Ganske unyttig
- Svært unyttig

9 Var betalingen av den eksterne hjelpen avhengig av utfallet på søknaden?

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **10**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **11**

10 Hva var betalingsbetingelsene?

- Ingen betaling hvis søknaden ble avslått
- Lavere betaling ved avslag

Bistand fra SkatteFunn-sekretariatet/Innovasjon Norge i søknadsprosessen

11 Hadde foretaket behov for hjelp eller rådgiving fra SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge i søknadsprosessen?

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **12**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **14**
- Husker ikke/Vet ikke ⇒ Gå til spørsmål **14**

12 Hva slags hjelp eller råd hadde dere behov for? Her er det mulig å sette flere kryss:

- Råd om faglig innhold i prosjektet
- Råd om prosjektet oppfylte kriteriene i ordningen
- Utforming av søknaden
- Tekniske spørsmål om utfylling
- Annet, vennligst spesifiser:

13 Vurderer dere den hjelpen dere fikk som god eller dårlig?

- Svært god
- Ganske god
- Verken god eller dårlig
- Ganske dårlig
- Svært dårlig

Behandling av søknaden hos SkatteFUNN-sekretariatet/Innovasjon Norge**14 Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet eller Innovasjon Norge før svar på søknaden ble gitt?**

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **15**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **16**
- Husker ikke/Vet ikke ⇒ Gå til spørsmål **16**

15 Hva gjaldt kontakten? Her er det mulig å sette flere kryss:

- Formelle feil eller mangler i søknaden
- Det faglige innholdet i prosjektet
- Spørsmål om foretaket
- Annet, vennligst spesifiser:
- Husker ikke

Svar på søknaden**16 Hvor mange uker tok det før foretaket fikk svar på søknaden?**

- ..... uker etter at søknaden ble sendt
- Husker ikke/vet ikke

17 Ble prosjektet godkjent eller fikk dere avslag på søknaden?

- Prosjektet ble godkjent ⇒ Gå til spørsmål **18**
- Vi fikk avslag på søknaden ⇒ Gå til spørsmål **34**

Gjennomføring eller manglende gjennomføring av prosjektet**18 Ble/blir prosjektet gjennomført i samsvar med planen i SkatteFUNN-søknaden?**

- Ja, stort sett i samme omfang og med samme tidshorisont ⇒ Gå til spørsmål **19**
- Nei, i mindre omfang eller over lengre tidshorisont ⇒ Gå til spørsmål **19**
- Nei, prosjektet ble/blir ikke igangsatt ⇒ Gå til spørsmål **37**

19 Ville prosjektet ha blitt gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN-ordningen?

- Ja, uten endringer, i samme omfang og med samme tidshorisont
- Ja, i samme omfang, men over lengre tidshorisont
- Ja, i mindre omfang og med samme tidshorisont
- Ja, men i mindre omfang og over lengre tidshorisont
- Nei

Årsrapport**20 Har foretaket levert inn årsrapport for prosjektet?**

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **21**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **22**
- Husker ikke/Vet ikke ⇒ Gå til spørsmål **22**

21 Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på årsrapporten? Regn både med tiden det tok å innhente nødvendig informasjon og tiden det tok å fylle ut selve skjemaet.

- ..... antall timer
- Husker ikke/vet ikke

Sluttrapport**22 Har foretaket levert inn sluttrapport for prosjektet?**

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **23**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **25**
- Husker ikke/Vet ikke ⇒ Gå til spørsmål **25**

23 Omtrent hvor mange timeverk brukte foretaket totalt på sluttrapporten? Regn både med tiden det tok å innhente nødvendig informasjon og tiden det tok å fylle ut selve skjemaet.

- ..... antall timer
- Husker ikke/vet ikke

24 Ble foretaket kontaktet av SkatteFUNN-sekretariatet om innholdet i sluttrapporten?

- Ja
- Nei
- Husker ikke/vet ikke

Nedenfor følger noen spørsmål om selve prosjektet

Samarbeid med andre**25 Har foretaket samarbeidet med andre i gjennomføringen av prosjektet?**

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **26**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **28**

26 Hvem var den viktigste samarbeidspartneren?

- FoU-institusjon som er godkjent av SkatteFUNN
- FoU-institusjon som ikke er godkjent av SkatteFUNN
- Andre foretak
- Andre, vennligst spesifiser:

27 Hvor stor betydning hadde samarbeidet for gjennomføringen av prosjektet?

- Svært stor betydning ⇒ Gå til spørsmål **29**
- Ganske stor betydning ⇒ Gå til spørsmål **29**
- Verken stor eller liten betydning ⇒ Gå til spørsmål **29**
- Ganske liten betydning ⇒ Gå til spørsmål **29**
- Svært liten betydning ⇒ Gå til spørsmål **29**
- Vet ikke ⇒ Gå til spørsmål **29**

28 Hvorfor har ikke foretaket samarbeidet med andre i prosjektet? Her er det mulig å sette flere kryss

- Fant ikke FoU-institusjoner eller foretak med relevant kompetanse
- Pga. konkurransesituasjon (hemmelighold mv.)
- Prosjektet var for lite til å lage et samarbeidsprosjekt av
- Andre årsaker, vennligst spesifiser:

Skattefradrag**29 Ble prosjektbeløp/skattefradrag godkjent av foretakets revisor?**

- Ja, uten endringer og uten kommentarer
- Ja, uten endringer, men revisor ønsket mer dokumentasjon
- Ja, men beløpet ble endret
- Nei
- Skatteskjema foreløpig ikke behandlet av revisor

30 Ble prosjektbeløp/skattefradrag godkjent av likningskontoret?

- Ja, uten endringer og uten kommentarer
- Ja, uten endringer, men revisor ønsket mer dokumentasjon
- Ja, men beløpet ble endret
- Nei
- Skatteskjema foreløpig ikke behandlet av likningskontoret

Konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket**31 Nedenfor følger noen påstander om hvilke konsekvenser SkatteFUNN-ordningen har hatt for foretaket.**

Kryss av for passende svaralternativ, ett kryss på hver linje.

SkatteFUNN-ordningen har bidratt til.....

	Ja	Nei	For tidlig å si	Ikke relevant
.... bedre lønnsomhet i foretaket				
.... nye "SkatteFUNN-prosjekter"				
.... mer fokus på FoU i foretaket				
.... mer samarbeid med FoU-institusjoner				
.... mer samarbeid med andre foretak				
.... mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om andre FoU-prosjekter				

32 Har dere søkt patent på grunnlag av SkatteFUNN-prosjektet?

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **38**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **33**

33 Har dere planer om å søke patent på grunnlag av SkatteFUNN-prosjektet?

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **38**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **38**

Avslag på SkatteFUNN-prosjekt

34 Syntes dere avslaget på søknaden var godt eller dårlig begrunnet?

- Svært godt begrunnet
- Ganske godt begrunnet
- Verken godt eller dårlig begrunnet
- Ganske dårlig begrunnet
- Svært dårlig begrunnet
- Husker ikke/Vet ikke

35 Opplevde dere avslaget som rimelig eller urimelig?

- Som rimelig
- Som urimelig
- Husker ikke/Vet ikke

Gjennomføring uten skattefradrag

36 Ble/blir prosjektet gjennomført uten skattefradraget fra SkatteFUNN-ordningen?

- Ja, uten endringer, i samme omfang og med samme tidshorisont
- Ja, i samme omfang, men over lengre tidshorisont
- Ja, i mindre omfang og med samme tidshorisont
- Ja, men i mindre omfang og over lengre tidshorisont
- Nei

Konsekvenser av SkatteFUNN-ordningen for foretaket

37 Nedenfor følger noen påstander om hvilke konsekvenser SkatteFUNN-ordningen har hatt for foretaket. Kryss av for passende svaralternativ, ett kryss på hver linje.

SkatteFUNN-ordningen har bidratt til.....

	Ja	Nei	For tidlig å si	Ikke relevant
.... mer fokus på FoU i foretaket				
.... mer samarbeid med FoU-institusjoner				
.... mer samarbeid med andre foretak				
.... mer kontakt med Forskningsrådet og Innovasjon Norge om andre FoU-prosjekter				

Oppfatning av SkatteFUNN-ordningen (besvares av alle)

38 Har dere endret oppfatning av SkatteFUNN etter at ordningen ble iverksatt i 2002?

- Ja ⇒ Gå til spørsmål **39**
- Nei ⇒ Gå til spørsmål **40**

39 Er dere mer positive eller negative?

- Mer positive ⇒ Gå til spørsmål **40**
- Mer negative ⇒ Gå til spørsmål **40**

40 Hvor positive eller negative er dere til SkatteFUNN-ordningen i dag?

☐	Svært positive
☐	Ganske positive
☐	Verken positive eller negative
☐	Ganske negative
☐	Svært negative

41 Hvor enig eller uenig er dere i påstandene om SkatteFUNN-ordningen nedenfor? Sett ett kryss på hver linje

	Helt enig	Ganske enig	Verken enig eller uenig	Ganske uenig	Helt uenig	Vet ikke
Beløpsgrensen for fradragsberettigede FoU-kostnader burde vært høyere						
Fradragsprosenten burde vært høyere						
Utbetaling av skattefradraget burde skje tidligere enn dagens ordning						

42 Kommentarer/forslag til forbedringer av SkatteFUNN-ordningen:

Til slutt har vi ett spørsmål om foretakets erfaring med FoU-virksomhet

43 Hvilken erfaring har foretaket med FoU-virksomhet?

☐	Foretaket driver regelmessig FoU-virksomhet
☐	Foretaket driver FoU-virksomhet i perioder
☐	Foretaket driver sjelden med FoU-virksomhet

44 Foretakets navn og organisasjonsnummer

Navn:	
Organisasjonsnummer:	

Takk for at du svarte på undersøkelsen. Hvis du ikke svarer på Internet, vennligst returner skjemaet til:

**Statistisk sentralbyrå
Seksjon for energi- og industristatistikk
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo**

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Seksjon for energi- og industristatistikk
Postboks 8131 Dep., 0033 Oslo
Telefon: 21 09 45 00 Telefaks: 21 09 49 96

Underlagt taushetsplikt

Likningskontorenes erfaringer med SkatteFUNN-ordningen

Kontaktpersoner i SSB:

- Erik Fjærli (tlf. 2109 4830, efj@ssb.no)
- Frank Foyen (tlf. 2109 4688, frf@ssb.no)

Statistisk sentralbyrå utfører på oppdrag for Forskningsrådet evaluering av ulike sider ved ordningen med skattefradrag for FoU-kostnader (SkatteFUNN). Som en del av evalueringen trenger vi også informasjon om likningskontorenes erfaringer med ordningen. Vi ber dere derfor svare på de følgende spørsmålene så godt som mulig. Vi ber om svar innen **15. juni**.

1 Omtrent hvor mange SkatteFUNN-skjemaer mottok likningskontoret for skatteåret 2005?

..... antall skjemaer

2 Omtrent hvor mye tid ble brukt til kontroll av SkatteFUNN-skjemaene for 2005?

..... antall timer

3 Har det hendt at likningskontoret har bedt om bedre dokumentasjon på oppgitte beløp i SkatteFUNN-skjemaet?

- Ja ⇒ Omtrent hvor mange tilfelle: .....
- Nei

4 Har det hendt at likningskontoret har kontrollert prosjektregnskap eller timelister?

- Ja, flere ganger
- Ja, bare unntaksvis
- Nei

5 Har likningskontoret noen ganger kontrollert at den oppgitte årslønningen som ligger til grunn for sjablonberegningen av personalkostnader i SkatteFUNN er den samme som rapporteres til Lønns- og trekkoppgaven?

- Ja, flere ganger
- Ja, bare unntaksvis
- Nei

6 Har det hendt at likningskontoret har endret på oppgitte beløp i SkatteFUNN-skjemaet?

- Ja, redusert skattefradraget ⇒ Omtrent hvor mange tilfelle: .....
- Ja, økt skattefradraget ⇒ Omtrent hvor mange tilfelle: .....
- Nei

7 Har det hendt at likningskontoret ikke har godtatt at foretak skal ha skattefradrag?

- Ja ⇒ Omtrent hvor mange tilfelle: .....
- Nei

8 Har det hendt at likningskontoret har tatt kontakt med Innovasjon Norge eller SkatteFUNN-sekretariatet i kontrollen av SkatteFUNN-skjemaene ?

- Ja, flere ganger
 Ja, bare unntaksvis
 Nei

9 Hvordan vil du karakterisere likningskontorets praksis for kontroll av SkatteFUNN-skjemaene?

- I hovedsak ingen kontroll av SkatteFUNN-skjemaene
 Tilfeldig stikkprøvekontroll av SkatteFUNN-skjemaene
 Utplukking og kontroll av enkelte SkatteFUNN-skjemaer etter visse kriterier
 I hovedsak kontroll av alle SkatteFUNN-skjemaene

10 Hvordan er kontrollen av SkatteFUNN-skjemaene organisert?

- En person eller en liten gruppe ansvarlig for kontroll av alle SkatteFUNN-skjemaene
 Kontroll av SkatteFUNN-skjemaene fordelt på alle/de fleste saksbehandlere

11 Hvordan vurderer likningsmyndighetene mulighetene for kontroll av SkatteFUNN sammenliknet med ordinær likningskontroll av næringsvirksomhet?

- Bedre kontrollmuligheter i SkatteFUNN
 Omtrent samme kontrollmuligheter
 Dårligere kontrollmuligheter i SkatteFUNN

12 Kommentarer/forslag til forbedringer av SkatteFUNN-ordningen:**13 Likningskontorets navn**

Takk for at du svarte på undersøkelsen. Vennligst returner skjemaet til:

Statistisk sentralbyrå
Seksjon for energi- og industristatistikk
v/ Frank Foyn
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

E-post: frank.foyn@ssb.no

Revisors erfaringer med SkatteFUNN-ordningen

1. Kjenner du til SkatteFUNN-ordningen (skattefradrag for FoU-kostnader)?

Ja ⇒ Gå til spørsmål 2

Nei ⇒ Skjemaet er ferdig utfylt

2. Har du revidert skjemaet ” Fradrag i skatt for kostnader til godkjent forsknings- og utviklingsprosjekt (FoU) (RF-1035)”, heretter kalt SkatteFUNN-skjemaet?

Ja ⇒ Gå til spørsmål 3

Nei ⇒ Skjemaet er ferdig utfylt

3. Omtrent hvor mange SkatteFUNN-skjemaer har du revidert i perioden 2002 tom 2005?

1-2 skjemaer

3-5 skjemaer

6-10 skjemaer

11-20 skjemaer

21-50 skjemaer

Flere enn 50 skjemaer

4. Omtrent hvor lang tid bruker du gjennomsnittlig på å revidere et SkatteFUNN-skjema?

Mindre enn 1 time

1-2 timer

3-4 timer

5-9 timer

Mer enn 10 timer

Tidsbruk varierer mye fra skjema til skjema

5. Har det hendt at du har bedt om bedre dokumentasjon på oppgitte beløp i SkatteFUNN-skjemaet?

Ja ⇒ gå til spørsmål 6

Nei ⇒ gå til spørsmål 7

6. Hvor mange tilfeller har du bedt om bedre dokumentasjon?

Ett tilfelle

Flere enn ett tilfelle

7. Har det hendt at du har fått endret på oppgitte beløp i SkatteFUNN-skjemaet før du har attestert det?

Ja ⇒ gå til spørsmål 8

Nei ⇒ gå til spørsmål 9

8. Hvor mange tilfeller har du endret på SkatteFUNN-skjemaet før du har attestert det?

Ett tilfelle

Flere enn ett tilfelle

9. Har det hendt at du ikke har godtatt opplysninger gitt i SkatteFUNN-skjemaet og følgelig ikke attestert det?

Ja ⇒ gå til spørsmål 10

Nei ⇒ gå til spørsmål 11

10. Hvor mange tilfeller?

Ett tilfelle

Flere enn ett tilfelle

11. Har det forekommet tilfeller der du har hatt mistanke om at foretak bevisst har gitt uriktige opplysninger for å få skattefradrag med SkatteFUNN?

Ja

Nei

12. Generelt sett, hvor gode eller dårlige er foretakene til å dokumentere opplysninger gitt i SkatteFUNN-skjemaet?

Svært gode

Ganske Gode

Verken gode eller dårlige

Ganske dårlige

Svært dårlige

Dokumentasjonen varierer mye fra foretak til foretak

13. Opplever du at du som revisor har mulighet for å kontrollere at de beløpene som er oppgitt i SkatteFUNN-skjemaene med rimelig sikkerhet er brukt på FoU?

Ja

Nei

14. Hva er i tilfelle spesielt vanskelig å kontrollere? Flere kryss mulig.

- At faktiske lønnskostnader brukes ved beregning av timeverkskostnader
- At oppgitte timeverk er realistiske
- At utstyr som er kjøpt inn til FoU faktisk er brukt til FoU
- Annet, spesifiser....

15. Opplever du at du som revisorer har forutsetninger for å vurdere om et prosjekt er et FoU-prosjekt eller ikke?

Ja, jeg har forutsetninger for å vurdere det

Nei, jeg har ikke forutsetninger for å vurdere det

16. Opplever du det som hensiktsmessig at du som revisor skal godkjenne SkatteFUNN-skjemaer?

Ja

Nei

17. Andre kommentarer til SkatteFUNN-ordningen: